VII. évfolyam. Budapest, 1897. évi május hó 12-én. 38. (584.) szám.

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

KIR. MAGY. TERMÉSZETTUDOMÁNYI TÁRULAT KÖNYVTÁRA

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek).
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

A német gazdákhoz.

Ma, a midőn a német gazdatársalom képviseletében a Deutsche Landwirthschafts Gesellschaftnak százötven tagja Magyarország területére érkezett, a magyar gazdaközönség nevében szívélyes és őszinte érzelmekkel csatlakozunk ahhoz az üdvözlethez, melyet a németországi gazdák első magyar állomásán: Magyar-Ovárott az Országos Magyar Gazdasági Egyesület nevében *Bujanovics* Sándor egyleti alelnök, a küldöttség élén vendégeinkhez intézett. Nemcsak a hagyományos magyar vendégszeretet hangja szólal meg belőlünk ez alkalommal, hanem a ragaszkodásnak az a kapcsolata s, mely közös nehéz sorsunkban egy degen barátságos nemzetnek gazdáihoz füz. A német gazdák hasonlatos osztálysai azoknak a sulyos viszonyoknak, amelyek a magyar mezőgazdaságnak a válságát okozzák és csak a mi nagyobb szerencsétlenségünk, hogy a magyar mezőgazdaságnak az általános nemzetközi bajok mellett még sajátlagos helyi jellegű kedvezőtlen viszonyokkal is meg kell küzdenie.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a német gazdáknak azt a nagy és fényes társaságát, amely Magyarországnak mezőgazdasági viszonyait oly alapos tanulmányozás tárgyává teszi, hazánk egész területén mindenütt a legnagyobb és legkitüntetőbb vendégszeretettel fogják fogadni. Tudjuk azt, hogy az ehhez hasonló tanulmányutak folyamán a szemlélők előtt előnyösen szinezett képek helyeztetnek előtérbe, ami az objektiv itélet megalkotását sok tekintetben hátráltatja, éppen azért kötelességünk egy és más szempontra ez alkalommal reámutatni, a mely a dolgok és viszonyok valódi megbirálását megkönnyiteni hivatva van. Kötelességünk ez tisztelt vendégeinkkel szemben, nehogy a dicsekedés szinében tünjünk fel, kötelességünk ez magunkkal szemben, nehogy a tanulmányi utazáson okvetlen elhangzó idegen dicséretek elbizakodottakká tegyenek és ezáltal nehéz küzdelmeinkben annyira szükséges erélyünk csorbittassék.

A tanulmányi ut programmja kétségkivül nagy leleményességgel, ügyesen és sokoldalulag van egybeállitva. E programm felöleli a három hegy és négy folyó országának egész területét északról délig, kelettől nyugatig. E keretben mezőgazdasági, közgazdasági és kulturális tekintetben igyekezik felmutatni mindazt, amit az ország egyes részeinek különleges viszonyai érdekesnek mutatnak. Előtérben vannak helyzetünk fényoldalai, de az árnyékoldalak sincsenek egészen elpalástolva. Németországi vendégeink kétségkivül kellemesen lesznek meglepetve, ha a Dunántul oly magas fokon álló mezőgazdasági kulturáját látják, ha tapasztalni fogják, hogy az Alföld végtelen rónáinak pusztái a mezőgazdasági kulturának oly fokán állanak, amelyet a hazánkról szóló külföldi munkák sokszor jóakaratu tévedései után nem is képzeltek volna. Meg lesznek lepetve az emberi szorgalom, intelligenczia, találékonyság és kitartásnak azon sokoldalu munkáin, amelyeket hazánk mezőgazdasági életében tapasztalni fognak. De amidőn meggyőződnek, hogy nemzetünk nem az a félbarbár nép már, amelynek számos jóakarónk a tájékozatlan külföld előtt feltüntetni szeretné, ne feledjék azt sem, hogy az emberi kulturának az a számos müve, amelyet látni fognak, a legtöbb esetben valóban emberfölötti törekvéseknek az eredménye és ne feledjék különösen azt, hogy a legkiválóbb látnivalókat az állam kezelése alatt álló birtokokon és a legdusabb vagyonu fő urak uradalmaiban szemlélhetik.

Ezek kétségkivül mezőgazdaságunk gyöngyeit képezik, de nem alkotják átlagos képét a mezőgazdaságnak, mint a nemzet legnagyobb és legfőbb termelőágának és megélhetési forrásának és pedig azért, mert ezen uradalmak birtokosai a legtöbb esetben abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy a beruházásaikhoz szükséges tőkével rendelkeznek, vagy azt könnyen és olcsón megszerezhetik. Termányeik kedvezőbb értékesitése reájuk nézve nem képezi azt az életföltételt, amelyet a közép és kisbirtokosokra, akik a verejtékkel áztatott fekete rögön kivül egyéb megélhetési forrással nem rendelkeznek s akik gazdaságaik jövedelmezőbbé tételének anyagi eszközeit alig, vagy csak nagy nehezen képesek megszerezni.

A német gazda panaszkodik sulyos sorsa felett. A magyar gazdának erre kétszeres oka van. Az alacsony terményárak bennünket még jobban sujtanak, mint a nyugati kulturállamok mezőgazdáit, mert hiszen Magyarország maga még ma sem képes mezőgazdasági terményeit elfogyasztani, ipari szükségeiteit pedig egyáltalán nem fedezheti. Mindezek biztositására egy más állammal oly gazdasági egyességet kell fentartania, amely számos áldozatot kiván s amelyeknek legnagyobbjait a külföldi kereskedelmi szerződéseknél éppen Magyarország mezőgazdaságának kell meghoznia. Ezenkivül azonban a magyar gazdát még egy oly körülmény sujtja, amelyet Németországban nem ismernek. S ez az, hogy Magyarországon teljesen hiányzik a mezőgazdasági érdekképviselet (Interessenvertretung), amely lehetővé tenné azt, hogy a magyar gazdának a közigazgatással, az igazságszolgáltatással, a külföldi kereskedelmi forgalommal, az állami pénzügyekkel, vagy egyáltalán magával a törvényhozással és a kormányzattal érintkező ügyeiben saját érdekeinek érvényesitésére a döntő befolyása biztositva legyen. A mezőgazdaság érdekeit érvényesitő ama hatalmas mozgalom, amely Németország törvényhozásában és kormányzatában az utóbbi években oly erőteljesen megnyilatkozott, semmi más egyébnek nem tulajdonitható, mint éppen a német mezőgazdák szervezetének.

Örömmel üdvözöljük tehát a német gazdákat körünkben, hogy megismerkedjenek helyzetünk előnyeivel, de hátrányaival is. Reméljük, hogy a kölcsönös megismerés még szilárdabbá fogja tenni azokat a barátságos érzelmeket, amelyeket vendégeink iránt mára táplálunk. És különösen reméljük, hogy tapasztalataikkal gazdagon, hazájukba visszatérve, a maguk részéről nemcsak ahhoz fognak hozzájárulni, hogy hazánk kulturális, köz- és mezőgazdasági viszonyairól a külföldön megfelelőbb fogalmak keletkezzenek, hanem azon is munkálkodni fognak, hogy a félreértések megszüntetésével az a barátságos viszony, a mely államunk és az ő hazájuk között mindeddig fennállott, ne csak továbbra is fentartassék, hanem a kölcsönös méltányos engedményekkel meg is szilárdittassék. Örömmel üdvözöl-

Mai számunk 24 oldal.

jük kedves vendégeinket körünkben azért is, mert a magyar gazdák méltán példát vehetnek róluk a szorgalom szaktudás, erély és különösen az összetartozandóság érzetében.

Fogadjátok kedves vendégeink, szeretett pályatársaink a magyar gazdák legmelegebb legszivélyesebb üdvözletét, a midőn szererett hazánk területére léptek. Fogadjátok szives vendégszeretetünket, a mely a legjobbat a mivel bir, nektek felajánlja.

Isten hozott!

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Diszebéd a német gazdák tiszteletére.

A *„Deutsche Landwirthschaft Gesellschaft“* Magyarországon időző tagjai tiszteletére f. évi *május hó 17-én (hétfőn) esti 6 órakor* a Margitsziget felső-vendéglőjében

diszebéd tartatik,

amelyre az OMGE. tagjait ezennel van szerencsém meghivni.

A részvételi szándék *május hó 15-én (szombaton)* estélig az OMGE. titkári hivatalánál bejelentendő, mivel a résztvevő tagok száma 300-ra van korlátozva, kik közül 150-et a német gazdák tesznek ki.

Egy teríték ára itallal együtt 6 frt.

Igazgató.

Dijlovaglás és dijugratás.

Az OMGE. és a lótenyésztés emelésére alakult részvénytársaság által a Tattersall telepen rendezendő dijlovaglás és dijugratás **május hó 12-én d. u. 2 órakor** veszi kezdetét. A **jegyek ára** nagy tribünre 5 frt, kistribünre 2 frt, katonatiszti jegy 2 frt 50 kr, állóhely 50 kr. **Jegyek kaphatók** az *OMGE.* pénztáránál (Köztelken), a *Tattersallban*, a *Nemzeti* és *Országos Casinók* komornokainál, továbbá *Putzik* Lujza szervita-téri dohánytőzsdéjében.

I-ső hizott állatvásár.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület f. évi december hó 11., 12. és 13-án **díjazással egybekötött hizott állatvásárt** rendez *Budapesten* a székesfővárosi marhavásár-tér istállóiban. Igen kivánatos, hogy gazdaközönségünk már az idei nyári hizlalásnál e körülményt figyelembe vevni szives legyen s annak idején a vásáron minél nagyobb számban részt vegyen.

A hizott állatvásár tervezete, kérjünnök után az ismertebb hizlalóknak meg fog küldetni.

Az I-ső hizott állatvásár rendező-bizottsága.

Arató gépverseny.

A Csanádmegyei Gazdasági Egyesület a földmivelésügyi miniszter támogatásával és az Országos Magyar Gazdasági Egyesület részvételével f. évi julius hó 7. és 8-án **aratógépversenyt és gépbemutatást** rendez, amire a társegyesületek és a gépgyárosok figyelmét felhivj,ut.

Igazgató.

Aukciók és közraktárak.

A kereskedelem, különösen pedig a nemzetközi kereskedelem a multban, amidőn az áruk és termények szállitása a közlekedési eszközök tökéletlensege, a közbiztonság hiánya folytán oly óriási rizikóval járt, nagy nemzetgazdasági feladatot teljesitett. A kereskedelem egy óriási rizikót vállalt magára akkor, amidőn egyrészt az árukat saját számlájára megvásárolta, másrészt azokat nagy távolságra szállitotta, amely szállitás ideje alatt az áru, avagy termény az időjárás, közbiztonság hiánya okozta számtalan esélynek volt kitéve.

Ma azonban jelentékenyen változott a helyzet. A közlekedési eszközök tökéletesedése és elterjedése közelebb hozta az országokat, nemzeteket s az embereket, a bizalom eladó és vevő között a folytonos és könnyü érintkezés folytán növekedett, eltekintve attól, hogy a közbiztonság is nagyban javult a mult időkhöz képest, amely azonban tekintve az áruk gyors és biztosabb szállitását, valami nagy jelentőséggel nem bir. A kereskedőt a mai jelentékenyen változott viszonyok között mi rizikó sem terheli, látszólag mégis van egy rizikója s ez az árhullámzásból előállható árveszteség; igen, de ezt is megszüntette a modern tőzsde intézménye, mely a fedezeti kötések révén alkalmat nyujt arra a kereskedelemnek, hogy az áringadozásból származható esetleges vesztességek ellenében magát biztositsa. Másrészről e rizikó is a minimumra szállott, mert a kereskedő csak egyszerü bizományosa a vevőnek s eladónak s saját számlájára, spekuláczióra ritkán vesz, s ha spekulál, papiroson spekulál.

Változott a helyzet különösen monarchiánkban azért is, mert a fogyasztás emelkedése folytán a belforgalom is a külforgalom rovására jelentékenyen növekedett, az áruk mozgositásának szüksége csökkent s igy a távolsági forgalom helyett a helyi forgalom emelkedett jelentőségre.

Sajnos, hogy a forgalom emez átalakulását kereskedelmi politikánk nem vezi figyelembe s ma is nagy áldozatokkal és erőfeszitésekkel tartjuk fenn a nemzetközi forgalmat oly áruk- és termények nagy távolságokra való szállitásának a helyi forgalom rovására történő megkönnyitésével, a melyek azt nem szükséglik, mert belőlük sem fölösleguink, sem szükségletünk nincs. Ezen mesterséges erőfeszitéseknek ugy a termelő, mint a fogyasztó osztályok is tudatával birnak s kereskedelmi politikánk ezen helytelen iránya felett nem egy panasz hangzik el. De e tudat nemcsak a panaszokban nyilatkozik meg, hanem a mindenhova befurakodott közvetitők kiküszöbölésére a termelők és fogyasztók körében a szövetkezés szükségessége és vágya érlelődik s a szövetkezeti alakulásokban nyilatkozik meg. E szövetkezeti alakulások az intelligenczia nagyobb fokára mutatnak, mert a szövetkezés előnyeit csakis az intelligenczia bizonyos foka mellett lehet felfogni. A kevésbé művelt, a tapasztalatlan egyén embertársával szemben bizalmatlan s társulásra nem hajlandó s éppen ezen bizalmatlansag növelése, a társulási hajlam csökkentése képezi a közvetitésből nagy nyereséget húzó osztályok törekvését.

Az értékesitésnél a közvetités kiküszöbölése az értékesitési szövetkezetek alakulásával érhető el; a melyek rendszerint első izben bizományi eladás utján és csak tökéletesebb formájukban, közraktári intéziménynyel kapcsolatban, központi eladás utján teljesitik az értékesitést.

A szövetkezés általában a kis ember fegyvere, a nagytermelőnek, a nagy fogyasztóknak ritkán van szüksége a szövetkezésre vagy igen is akkor, a midőn a verseny óriásilag fokozódik s a vétel vagy eladás csak nagy vesztességek révén eszközölhető.

De éppen a nyers termények értékesitése terén a szövetkezeti közraktárak, a kis gazda kezébe valók, a nagybirtokos s a nagy kereskedelem modern értékesitési eszköze az aukció. Hogy példával illusztráljam a dolgot, a budapesti gyapjuaukciók már meghonosodott intéziményéből indulok ki. A kis juhtenyésztők szövetkezetté tömörülhetnek, s csak mint szövetkezet vehetnek részt az aukcióban. Az általuk produkált gyapju sem minősége sem mennyiségével ki nem tünik s egyéniséget nem képvisel. Egy nagy uradalom, például a gróf Károlyi uradalom hirneves gyapjujának értékesitéséhez nincs szövetkezésre szükség. Ezen gyapju ugy mennyisége, mint különösen minősége által egy keresett egyedet képvisel, a mely hirnévnek örvend s e hirnevet okszerü tenyésztés utján minden nagyobb termelő bizonyos irány következtes követése utján elérheti. Mig tehát a kistermelő azáltal, hogy az általa termett kismennyiségü gyapjut szövetkezeti uton nagyban értékesiti, jobb árakat ér el, addig a nagybirtokos, ha finom s nagyobb mennyiségü gyapját a silányabb minőségü gyapjuval együttesen értékesitené, elvesztvén a gyapju eredeti egyéniségét, sokkalta silányabb árakat érne el.

Különösen kiviteli áruknál bir fontosággal az aukció intézménye; de mert kiviteliink vajmi kevés árura szoritkozik, az aukciók intézményének meghonositásánál nagy körülekintéssel és óvatossággal kell eljárnunk, nehogy oly árok és termények értékesitésére létesitünk aukciókat, a melyeknél ez intézményre nincs szükség, mert különben is jól értékesithetők, vagy a melyeknél az aukciók révén a külföld nyersterményei özönlenének be.

A kereskedelemügyi miniszter a budapesti gyapjuaukciók sikereitől indittatva az aukciók intézményének további kiterjesztését vette fel programmjába. Jól a napilapok közleséből értesülünk arról, hogy a nyersbőraukciók életbeléptetését tüzte ki legközelebbi czéljaul, amely czél megvalósitása előtt azonban a budapesti kereskedelmi és iparkamara véleményét kérte ki. E vélemény, amint az előre látható volt, a kereskedelemügyi miniszter intenczióival szemben kedvezőtlenül tütött ki, amennyiben a budapesti kamara az aukciók meghonositásában a közvetitő kereskedelem érdekeit látja veszélyeztetve. Hiszszük azonban, hogy ezen vélemény a kereskedelemügyi miniszteret egyáltalán nem fogja megakadályozni abban, hogy eredeti terveit megvalósitsa.

Nem tűköztünk meg azon sem, hogy a kereskedelemügyi miniszter épp az aukciókra vonatkozó tervei megvalósitása czéljából nagyobb arányu közraktárak épitését tervezi.

Azon körülmény azonban, hogy a kereskedelmi miniszter ezen közraktárak helyéül első sorban Zimonyt jelölte ki, másrészről, hogy Budapestre egy nagyobb szabásu kereskedelmi kikötő épitése terveztetik azon czélzattal, hogy Budapest Kelet kereskedelmének emporiumává fejlődjék, komoly aggodalmakat kelthet a magyar gazdaközönségben. Mert ugyan mely kiviteli érdek teszi szükségessé a zimonyi közraktárak épitését? Ma még oly kiviteli czikkel egyáltalában nem rendelkezünk, amely Zimonyban nagyobb szabásu közraktárak épitését indokolná, de igenis a Keletének számtalan oly nyers terménye van, amelyek behozatalának elősegitésére szolgálnának a zimonyi közraktárak.

A kereskedelemügyi miniszter e terveit a kereskedelmi érdekeket képviselő sajtó organumok természetes, hogy hozsannával üdvözlik. Mi azonban ezen nagyszabásu, sok költséggel járó tervezgetésekből csak azt olvassuk ki, hogy azok megvalósulás esetén igen nagy nyereséget biztositanak majd a közraktárakat kezelő részvényvéntársaságnak s a nagy kereskedelemmel foglalkozó közvetitőknek, de milliókra menő kárt okoznak majd a magyar mezőgazdaságnak azáltal, hogy a külföld nyersterményeinek versenyét saját piaczainkra zudijtják, sőt a külföldi árak versenyét velünk szemben a külföldi piaczokon is megkönnyitik.

A külföld termményeinek a könnyü értékesitheséről nem a mi kereskedelemügyi miniszteriumunknak feladata gondoskodni; az a kereskedelmi politika, amely a kereskedelmet az ország szükségletén felül fejlesztí, az nem lehet az ország érdekében. A kereskedelem fejlesztése csakis addig indokolt, amig a hazai termények értékesitésének eszköze; amint a kereskedelem külföldi áruk és termények értékesitésére irányul, ugy megszünik minden igénye arra, hogy az illető ország kereskedelmi politikája részéről támogattassék. Ha nincs mit a külföldön értékesitenünk, ugy nincs is nemzetközi kereskedelemre szükségünk s igy teljesen felesleges annyi áldozatot hoznunk arra, hogy a külföldi versenyt mesterséges eszközökkel piaczainkon felidézzük s ezáltal a nemzetközi kereskedelemnek szolgálatokat tegyünk.

Ez világos s mindenki által megérthető politika. A mi kereskedelmi miniszteriumunk azonban ugy látszik azt hiszi, hogy az ő feladata a kereskedelmet minden áron, még akkor és ott is fejleszteni, amikor és ahol arra nincs szükség. Ez azután közgazdaságunkban egy ferde helyzetet teremt, mert mi mezőgazdasági állam vagyunk és maradunk s akarunk is maradni, tehát a kereskedelem csakis addig fejlesztendő, ameddig azt a hazai termények értékesitése szükségli. Azontul veszedelmet rejt magában, mert segélyére van a külföldi termelésnek s igy növeli a ránk nézve veszedelmes versenyt.

A kereskedelem ily a hazai mezőgazdaságtól független fejlesztésére törekedhetett Anglia, Belgium és Hollandia, mert ezek tengermelletti fekvésüknél fogva kereskedelmi államoknak vannak predesztinálva. Magyarország azonban kontinentális fekvésénél fogva sohasem lesz kereskedelmi állam. A kontinentális kereskedelem sohasem fog versenyezhetni a tengeri kereskedelemmel, a szállitás drágaságánál fogva. Mig tehát Anglia, Hollandia és Belgium gazdagságát a kereskedelem szerezte, addig nálunk ezt a mezőgazdaság szolgáltatja, a mig ez országok kormányzásában a kereskedelmi miniszterium a szóvivő, addig nálunk a kereskedelmi politika irányitása is a földmivelésügyi miniszter feladata kell, hogy legyen, illetve a közgazdasági politika irányitásánál a földmivelésügyi érdekeknek kell kidomborodnia. A kereskedelmi miniszterium ambiciója lehet a kereskedelem önálló fejlesztése, de ezen ambiczionák vessen gátat a földmivelésügyi minister, kinek szava kell, hogy döntő legyen a közgazdasági politika irányitásánál.

Egész közlekedési politikánk is a kereskedelmi politika e helytelen irányánál fogva ellentétben áll a magyar mezőgazdaság érdekeivel, ezért nem boldogulhat a magyar gazda s a gazdával együtt az ország.

Mi helyeseljük az aukcziók meghonositását s közraktárak épitését, de nem oly irányban, mint azt a kereskedelmi miniszter tervezi.

A nemzetközi kereskedelmi góczpont ideákkal hagyjunk fel, mert Kelet kereskedelmét Szaloniki és Konstantinápoly hivatott kézbe venni, de nem Budapest, sem Zimony. Az erre irányuló törekvés bármily tetszetös alakban jelenjen is meg, veszedelmet rejt a magyar mezőgazdaságra nézve, és sok fölösleges és inproduktiv költséget okoz az országnak.

A kereskedelemügyi miniszter által tervbevett aukcziók és közraktárak hasznot hozhatnak az azokat kezelő vállalatnak, a nemzetközi közvetitő kereskedelemnek, s az aukczió és közraktárt igénybe vevő Kelet nyerstermelőinek, de mérhetlen kárt okoznának a magyar mezőgazdaságnak. *R. Gy.*

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: **Monostori Károly.**

A XIV. tenyészállatvásár eredménye.

Mult számunkban tüzetes ismertetést nyujtottunk a XIV. tenyészállatvásár lefolyásáról, mely több tekintetben kivánnivalót hagyott ugyan hátra, s mérveire nézve a felhajtott állatoknak akár minőségét, akár menyniségét tekintve, az előző évi vásárral szemben csökkenést mutat. Ha azonban egyfelől ilyen relative kedvezőtlen képet kellett is nyujtanunk a vásárról, másfelől örömmel regisztráljuk, hogy azért a vásárnak forgalma egyáltalán nem maradt az előző évi mögött, söt aránylag olyan élénk forgalmat eredményezett, amely nagyobb az eddig tenyészállatvásárokon elért eredményeknél. Eladatott ugyanis a vásáron 540 állat közül összesen 338 darab, tehát több mint 70%-a a vásár egész állományának. Eladatott pedig 224 szarvasmarha, (átlagár darabonként 144 frt), juh 95 drb (átlagár drbonkint 68 frt), sertés 19 drb (átlagár 88 frt). Az eladási árak összege = 40,553 frt.

A vásárban kötött eladásokról az alábbi kimutatás számol be:

I. Szarvasmarha.

Katalogus szám	Eladó	Vevő	Ár forint	Neme
		1. Magyarfajta.		
16	Graefl Jenő	Pestm. Gazd. Egyes.	220	bika.
6, 7, 8, 9, 10, 11, 12	Egri fökáptalan	Állatteny. felügyelőség	1800	„
18, 20	Graefl Jenő	Földmiv. min.	440	„
5, 13, 14	Egri fökáptalan	„ „	800	„
15	Graefl Jenő	Ács község	220	„
4	Vojnits Vilmos	Teleky József gróf	450	„
1	Blaskovits István	Dungyerszky István	200	„
17, 19, 21, 22	Graefl Jenő	Bács-Szt-Tamás község	800	„
2	Blaskovits István	gr. Csekonics Endre	200	„
		2. Simmenthali.		
74	Boda Sándor	Valkó község	220	bika
73	„ „	Áporka „	220	„
3	Döry Vilmos	Laszkáry Gyula	300	„
44	Wolf testvérek	Karsay Vilmos	250	„
11, 12, 13, 14, 17, 20	Döry Vilmos	Stomfai uradalom	2700	ökör
45	Wolf testvérek	Griebsch Béla	280	bika
181	Pick Oswald	Szabó József	320	„
68	Lyka István	Nagy-Kikinda	450	„
4	Döry Vilmos	Ercsi uradalom	350	„
1	„ „	Steinlein Ottó gróf	405	„
2	„ „	br. Königswarter Herm.	425	„
46, 53, 54, 57, 55	Wolf testvérek	Bécsi Gedeon	1300	1 bika, 4 ökör
2	„ „	Kolozsvár város	405	„
81	Apponyi Géza gróf	Kovásznay Géza	250	„
77, 79	„ „	Munkácsi főbérnökség	800	„
75	„ „	Nagy-Kikinda	500	„
84, 88	Luger Adel	Békési tégla-gyár	500	tehén.
47	Wolf testvérek	„ „	300	bika.
9, 10	Döry Vilmos	Földmiv. min.	1100	„
48, 49, 50	Wolf testvérek	Cséry Lajos	900	ökör.
6	„ „	„ „	400	„
78	Apponyi Géza gróf	„ „	300	„
7	Döry Vilmos	Orczy Cherubin br.	500	„
182	Pick Oswald	Löbl Zsimond	375	„
80	Apponyi Géza gróf	Serák Károly	270	„
13	Wolf testvérek	özv. gr. Pálffy Pálné	300	„
52	Wolf testvérek	Cséry Lajos	250	„
180	Pick Oswald	Jung József	450	„
179	„ „	Dr. Pick Gyula	400	„
61	özv. br. Jeszenszky Jánosné	Kalocsai érs. uradalom	350	„
184	Pick Oswald	gr. Degenfeld József	250	„
183	„ „	gr. Károlyi László	250	„
60	özv. br. Jeszenszky Jánosné	Ivánka László	300	
85, 86, 87, 89	Luger Adel	Cséry Lajos	750	tehén.
82	Apponyi Géza gróf	Solymossy László br.	250	bika.
25	Forster Géza	Bosinger Lajos	200	„
		3. Bonyhádi.		
138, 139	Neubauer M. és fia	Csekonics Endre gr.	360	tehén, borjuval
123—132	Bauer Mór	„ „	1800	„ „
109—118	Kohn Samu és I.	Érdi uradalom	1700	tehén
133, 134	Neubauer M. és fia	Eusch Mihály	400	„
142, 144	„ „ „ „	Csiky Gyula	360	„ borjuval
121	Bauer Mór	Jung József	275	„ „
120	Kohn Samu	Schmidt Márton	200	„ „
136, 137, 140, 141	Neubauer M.	Gr. Károlyi Imre	700	„ 1 borju
143	„ „	Csiky Gyula	155	„ borjuval
122	Bauer Mór	Schmidt Márton	175	„ „
		4. Berni.		
94	Guttmann Lajos	Ivánka Ödön	100	bikaborju
92	„ „	Edelstein Ármin	250	tehén, borjuval

Katalogus szám	Eladó	Vevő	Ár forint	Neme
		5. Schwitzi.		
197, 199	Pick Oswald	Munkácsi főbérnökség .	775	bika
198	„ „	Karsay Vilmos . . .	375	„
200	„ „	Hecht és Beer . . .	225	„
		6. Allgaui.		
201	Pick Oswald	Beer Henrik	200	
		7. Pinzgaui.		
96, 97	Özv. Pálffy Pálné gr. . . .	Földmív. min. . . .	260	bika
100, 101	Karsay Vilmos	„ „ . . .	360	„
185, 186, 188, 190, 191	Munkácsi főbérnökség . . .	„ „ . . .	900	„
		Összesen	32330	
		II. Juh.		
		1. Merino.		
1, 2	Gr. Károlyi Lajos	gr. Steinlein Ottó . .	60	kos
3, 6	„ „ „	gr. Eszterházy László .	220	„
17—26	Gr. Károlyi László	Auspitz Lajos	1000	„
5 db	Gr. Károlyi Lajos	Mezőgazdák Szövetk. .	250	„
6	„ „ „	gr. Wenckheim Frigyes	650	„
		2. Félés.		
64, 67	Br. Drasche Richárd . . .	gr. Wenckheim Antal .	200	kos
53, 62	„ „ „ . . .	gr. Csekonics Endre . .	175	„
56	„ „ „ . . .	„ „ „ . .	90	„
61	„ „ „ . . .	gr. Wenckheim Géza .	90	„
63, 66	„ „ „ . . .	Rozsnyói püspöki urad.	180	„
17 db	„ „ „ . . .	br. Sólymossy László .	400	2 db kos, 15 anya
4 db	„ „ „ . . .	br. Kégl	280	kos
		3. Rambouillet.		
88, 90	Özv. Skublits Sándorné . .	gr. Zichy Ferencz . .	200	kos
104—114	Gr. Herberstein Zsigmond .	gr. Nádasdy Tamás . .	900	„
12 db	„ „ „ .	Schwarz Lajos . . .	720	„
		4. Oxfordshire.		
1 db	Gr. Herberstein József . .	gr. Eszterházy Mikl. Mór.	65	kos
13 db	„ „ „ . . .	gr. Nádasdy Ferencz .	893	„
2 db	„ „ „ . . .	Bosinger Lajos . . .	100	„
		5. Hampshire.		
143, 149	Gr. Károlyi Lajos	gr. Károlyi István . .	70	kos
		Összesen	6543	
		III. Sertés.		
3 db	Wertheimstein Alfréd . . .	Kovásznay Géza . . .	240	kan
2 „	„ „ . . .	Heiszler Mór	160	„
4 „	Nagyváradi káptalan . . .	Szécsi Illés	320	„
1 „	Wertheimstein Alfréd . . .	Hédervváry uradalom . .	80	„
1 „	„ „ . . .	Graber Gyula	80	„
140	Nagyváradi káptalan . . .	Jancsár Sándor	80	„
3 db	Wertheimstein Alfréd . . .	gr. Andrássy Aladár . .	240	„
4 „	Kornstein testvérek . . .	Szobotka Adolf . . .	480	2 kan, 2 kocza
		Összesen	1680	
		Együtt	**40553**	

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: **Kerpely Kálmán.**

Légenygyüjtés és talajojtás.

Ha a borsó, bükköny, lóhere, luczerna, lóbabó stb. egyszóval a pillangós viráguak családjába tartozó növények gyökereit megvizsgáljuk, azokon — rendes körülmények között — kisebb, nagyobb gumós vastagodásokat fogunk találni. Ezen gumós vastagodások nem beteges kinövések — mint régebben hitték, — hanem bizonyos hasznos baktériumok élettevékenysége folytán állanak elő. A szántóföldben él többek között egy baktériumfaj (Bakterium radicicola), mely a pillangós virágu növények gyökereibe behatolva ott elszaporodik s jelzett gumós vastagodásokat idézi elő. Emlitett növények gyökerein található „gumócskák" tehát tele vannak bakteriumokkal, melyek magára a növényre, legnagyobb jelentőséggel birnak.

Ezen bakteriumok ugyanis a levegőnek szabad, *kötetlen* alakban levő nitrogénjét felveszik s azt ádolgozva, a velők társéleti viszonyban élő növénynek rendelkezésére bocsátják. Ennek gyakorlati szempontból a lehető legnagyobb jelentősége van. Miveleti növényeink ugyanis a levegőnek *szabad nitrogénjét* (mely a légkörnek csaknem 80 %-kát alkotja), közvetlenül értékesiteni nem tudják; ez irányu szükségletüket csakis a talajban levő *kötött nitrogénből* (szerves nitrogén — ammoniák — salétrom) képesek kielégiteni. Előbb emlitett baktériumok azonban a levegő szabad nitrongénjét is képesek értékesiteni s azt a velők együtt élő pillangós virágu növénynek rendelkezésére bocsátják.

A pillangós virágu növények tehát, ahova legkitünőbb takarmánynövényeink tartoznak, (lóhere, luczerna, bükköny, borsó) a baktériumokkal való együttélés folytán, nemcsak hogy függetlenebbek a talaj nitrogéntartalmától, hanem azt előbb mondott okokból kifolyólag *nitrogénben gazdagiteni képesek.*

Egyéb miveleti növényeink erre képesitve nincsenek, mert a légenygyüjtő baktériumokkal közvetlen társéleti viszonyban nem állanak.

Azért kell a gazdának a pillangós virágu növények termelésére a legnagyob sulyt fektetnie, azért kell ezeknek a vetésforgóban megfelelő helyet biztositania. Mert a pilangós virágu növények ugy gazdag tarlómaradványaikkal, mint feletetve a kihordott trágyával, végül zöldtrágyának leszántva, a talaj nitrogén készletét gyarapitják, mi azután egyéb miveleti növények (kalászosok, kapások stb.) javára esik.

A pillangós virágu növények tehát nemcsak azért jó elővetményei a kalászosoknak. kapásoknak, ipari s kereskedelmi növényeknek, mert a talajt fizikailag javitják, mélyen ható, gazdagon elágazó gyökereikkel, azt mélyebb rétegeiben is fellazitják, hanem mert ezen növényeknek fokozott, és csupán a talajra utalt nitrogén igényét is kielégiteni képesek. Hiszen hasolitsuk össze azon gazdaságokat, a melyekben lóherét, luczernát, bükköny t stb. kiterjedt mértékben termesztenek, olyanokkal a hol ezek termesztése csekély, és az óriási különbség, a föld termőképességében (és megmunkálhatóságában) bizonyára szemünkbe fog ötleni.

A pillangós virágu növények légenygyüjtő képessége tehát egyáltalán nem teoretikus jelentőségű, hanem igenis első sorban gyakorlati becsü s a számító, okos gazda feladata eme növények képességéből a lehető legnagyobb hasznot huzni. Hogy ez vajjon egyszerüen takarmánytermeléssel, vagy kombinálva zöldtrágyázással érhető-e el, ugy egyszerüen el nem dönthető; e tekintetben a gazdasági viszonyok, a talaj fekvés, klima, állattenyésztés jövedelmezősége, trágyaszükséglet, értékesitési viszonyok stb. határoznak. Tagadhatatlanul elsősorban is takarmánytermelés képezi a gazda czélját s csak ott, a hol a viszonyok indokolják, léphet e mellett a zöldtrágyázás terére is.

Az eddigi fejtegetések kapcsán kitünik tehát, hogy a pillangós virágu növények is csak azon esetben képesek a levegő szabad nitrogénjét (ezen kiapadhatlan forrást) hasznunkra forditani, ha gyökereiken a baktériumok jelenléte folytán „légenygyüjtő gumók" fejlődnek. Ha ezen baktériumok hiányzanak a talajból, a pillangósok is, egyéb miveleti növényeinkhez hasonlóan, tisztán csak a talaj kötött nitrogénjére vannak utalva.

Egyike a legfontosabb kérdéseknek az, vajjon minden talajban benne vannak-e a légenygyüjtés baktériumai? és ha nincsenek, mily — gyakorlatilag használható — eljárásokkal hozhatók a talajba. A külföldön végzett nagyszabásu kutatások eredménye készen kitünt, hogy oly talaj, melyen azelőtt pillangós virágu növények — a baktériumok hiánya miatt — termelhetők nem voltak, a „*talaj ojtása*" után termőképessé lett. Ilyen kedvező eredmények leginkább a tőzeg s egyoldalu laza, mivelés alatt még nem állott homoktalajon nyerettek. Ellenben a jóminőségű, rendesen mivel trágyázott szántóföldeken a „*talaj ojtása*" oly feltünő eredményeket már nem szolgáltatott.

A „*talaj ojtása*" alatt tehát azon eljárást értjük, hogy a légenygyüjtés baktériumait mesterségesen hozzuk a földbe; ez kétféle módon eszközölhető. Az egyik eljárás szerint oly földből, melyen a termeszteni szándékozott pillangós növényt már jó sikerrel termelték s melyben a légenygyüjtő baktérium okvetlen benne van, 2—3 métermázsát (holdanként) kiszórnak arra a földre, melyen a pillangós növényt első izben akarják termeszteni. Az ojtásra használt földet kiszáradása előtt kell kiszórni és szétfogasolva sekélyen leszántani. Ezen eljárás szerint oly az ojtásra szükségelt föld közel beszerezhető, egészen jó; de nagyobb távolságra való szállításánál már jóformán kivihetetlen. Máskülönben a talajojtás ezen módja gyakorlatilag kipróbálva, teljes sikerre vezet.

A másik legujabban alkalmazott eljárás abban áll, hogy egy mesterségesen készitett ojtóanyaggal a „*Nitraginnal*" kezeljük a beojtandó földet.

A Nitragin, mint szabadalmazott ojtóanyag Németországban (Höchst am Mein. Farbwerke vorm. Meister Lucius & Brüning) készül s jól elzárt kis üvegekben kerül forgalomba. Lényegében nem áll egyébből, mint szelatinen tenyésztett légenygyűjtő baktériumokból, melyekhez az alapanyagot a pillangós virágu növények gumócskái, illetve az abban élő baktériumok szolgáltatják. Egy-egy üvegban levő menynyiség körülbelül $^1/_2$ magyar hold beojtására elegendő. Alkalmazása kétféle; vagy közvetlenül az elvetendő magot pázcoljuk be vele, vagy pedig földdel keverve kiszórjuk s lefogasoljuk (vagy sekélyen leszántjuk). Használat előtt az üveget *langyos* vizbe állítjuk, mig az enyves anyagot alkoló „ojtószer" felhigul. Ekkor 1—2 liter vizzel felhigítva s az elvetendő magra öntve, ezzel jól összekeverjük s egy kis szárazföldel meghintve, lehetőleg azonnal elvetjük. Vagy pedig az előbbi eljárás alapján 20—25 kg. földdel összekeverjük a felhigitott ojtószert s kiszórva befogasoljuk, vagy sekélyen leszántjuk (utóbbi jobb).

A Nitraginnal a mult év folyamán tettem összehasonlító kisérleteket. Mielőtt azonban erre áttérnek lássuk feltételeim szükséges-e a talaj ojtása vagy sem. Több évi tapasztalataim és kisérleteim alapján azt állíthatom, hogy a rendesen munkált s trágyázott földön a talaj ojtása felesleges, vagyis nem feltétlenül szükséges. Homoktalajon a legkülömbözőbb pillangós virágu növényeket ugy mint csillagfürtöt, borzas bükkönyt, biborherét, bokharai herét, szeradellát, erdei bükkönyt stb. termesztettem jó sikerrel; a gyökerek a talaj ojtása nélkül is tele voltak légenygyűjtő gumókkal. Tény az, hogy emlitett növények ismételt termesztése esetén a légenygyűjtő gumók nagyobb számban s korábban léptek föl a gyökereken.

Vagyis *a jobb minőségű szántóföldeken a talaj ojtása nélkül is fellépnek a gyökérgumócskák, de ojtás esetén eme gumók száma több s gyorsabban illetve korábban jelennek meg.*

Tekintettel arra, hogy a Nitraginnal való talajojtás kat. holdankint 8—10 frt kiadást okoz, mindenesetre jól megfontolandó, mielőtt ennek használatába belemegyünk.

Feltétlenül szükséges azonban a talaj ojtása abban az esetben, ha a földből hiányzik a légenygyűjtés baktériuma; ilyen például a tőzeges, lápos talaj, igen gyakran a sivó homektalaj. Ilyenkor ténylég a talaj ojtásával nagy eredmények érhetők el, feltéve, hogy a növénynek elegendő *foszfor és kálium* áll rendelkezésére.

Én a Nitragint kint a földön, borsó, bükköny, biborhere, luczerna (fiatal vetés) alá használtam anélkül azonban, hogy az ojtatlan részszel szemben különbséget találtam volna: a fejlődés erőtlejességében. Másrészt tenyészedényekben csillagfürt, lóbabó és szeradella alá használtam, az előirásnál jóval nagyobb menynyiségben, hogy mily eredménynyel, kitünik a 60 és 61. sz. ábrákból. A csillagfürtnél látszik egy kis eredmény, a lóbabónál semmi. Megjegyzem, hogy mindkét növénynél az első az ojtott, a második az ojtatlan példányt tünteti fel. A gyökereken már jellegzetesebb volt a különbség, amennyiben az ojtott példányok gyökerein több volt a légenygyűjtő gumó.

60. ábra. 1 csillagfürt, 2 lóbabó. Mindkettőnél az első növény ojtatlan, a második *Nitraginnal* ojtott földben. *Talaj poszhomok.*

61. ábra. 1 csillagfürt, 2 lóbabó. Mindkettőnél az első növény ojtatlan, a második *Nitraginnal* ojtott földben. *Talaj fekete homok.*

Ez idén a Nitraginnal való talajojtást nagyban fogom alkalmazni kint a földön; az eredményekről majd annak idején leszámolok.

Kerpely Kálmán.

LÓTENYÉSZTÉS.

Értekezlet a lóértékesités ügyében.

A földmivelésügyi miniszter a lótenyésztés jövőbeni iránya és a lóértékesités kérdésének megbeszélése tárgyában f. május hó 7-én értekezletet tartott, melyre ugy a hivatásos sportmenek, mint a hadsereg képviselői, nemkülönben a gazdasági egyesületek képviselői és a lótenyész-bizottmányok elnökei közül számosan meghivattak.

Az értekezlet elé a következő kérdőpontok terjesztettek.

1. Helyes-e az állami ménesekben eddig követett eljárás általánosságban? Mi megjegyzés van a részletekre?

2. Czélszerű-e az állami mének bérbeadásának módozata?

3. Helyes-e a tenyésztésre még alkalmas idősb méneknek a tenyésztők részére való átengedési módja?

4. Mily mérvben szükséges a méntelepi mének létszámának fokozatos szaporitása?

5. Megfelelő-e az apalovak fedezési engedélyezése iránt kiadott rendelet? (E rendelet előadói tervezetét nyomtatásban közölték az anket tagjaival.)

6. Helyes-e a népies versenyeknek állami támogatásban való részesitése?

7. Helyes-e az egyéves méncsikók megvásárlásának jelen módja?

8. Fentartandók-e a katonai lóvásárok jelen alakjukban?

9. Czélszerű-e az állami tenyésztésü lovak értékesitésének eddig követett módja?

10. Mily intézkedések volnának szükségesek a magántulajdont képező lovak értékesitése körül, különösen: kivánatos-e egy bizományi istálló létesitése?

11. Mily egyéb intézkedések volnának akár a lótenyésztés, akár pedig a lóértékesités fejlesztése szempontjából szükségesek?

A miniszter üdvözlő szavai után gróf Szapáry Gyula előadó részletesen ismertetett minden kérdőpontot. Minden egyes előadói be-

séd után, hosszabb vita indult meg, amelyen részt vettek az ankét összes tagjai, az elnöklő miniszter és államtitkára. Végül gróf Szapáry Péter az ankét nevében megköszönte a meleg érdeklődést, amelylyel a miniszter a lótenyésztés ügye iránt viseltetik.

Az értekezlet az első pontra általánosságban azt a véleményt nyilvánitotta, hogy nagyjában és egészében a jelenleg követett irány fentartandó, azonban ajánlotta a miniszternek, hogy a nagyobb testű és mindenre használható ugynevezett katona ló tenyésztésére és a hidegvérű lovak tenyésztésére nagyobb sulyt helyeztessen. A miniszter azon kijelentése, hogy Gödöllőn és Kis Nonius törzsből egy kisebb ménes alakitását elrendelte; az értekezlet általános tetszésével találkozott.

A 3. és 4. pontra vonatkozólag az értekezlet azon óhaját fejezte ki, hogy a mének létszáma szaporittassék különösen tekintettel arra, hogy az 1894. évi XII. t.-cz. intézkedései végrehajthatók legyenek és e tekintetben a szükséges előkészületek megtétessenek, hogy annak idejében a kellő számu ménállomány rendelzésre álljon.

Az 5. kérdésre a bemutatott előadói tervezet tőbb rendbeli módositással elfogadtatott és a szabályrendelet érvényessége addig fog tartani, a mig a megyék szabályrendeletileg saját hatáskörükben nem fognak intézkedni.

A 6. pontra nézve az értekezlet többsége a népies versenyeket csak azon mérvben óhajtotta pártolandónak, a mennyiben azok a helyi viszonyoknak megfelelőleg rendeztetnek és nem kimustrált telivér versenylovak támogatására irányulnak.

A 7-ik pontra nézve az értekezlet a mén csikók vásárlásának kiterjesztését és különösen a méneknek kisebb ménesekben való nevelését is óhajtandónak jelezte.

A 8-ik kérdésre a katona lóvásárok ügyében igen élénk eszmecsere folyt, melynek végeredményeül kidomborodott, hogy a jelenleg mozgó katonai lóvásárló bizottságnak működése beszüntetendő volna és helyettük több állandó lóvásárló kommisszió szerveztessék.

A 9-ik pontban a feles számu fiatal kanczák értékesitésére nézve az OMGE. véleménye alapján az a propozicció, hogy e kanczák elsősorban tenyészlőknek adassanak át, általános helyeslessel fogadtatott.

A 10-ik pontnál a bizományi istállóra vonatkozólag a többség nézete nem volt kivehető, azonban ugy látszik, hogy e tekintetben a vélemények mégis oda konkluláltak, hogy annak létesitése kivánatos.

A 11-ik pontnál a szavatossági törvénynek mielőbbi elkészitése, továbbá a lóértékesitési bizottmányok és azok elnökei hatáskörének miniszteri szabályrendelet utján való megállapitása kivánatosnak jeleztetett.

Az értekezlet 4 óra hosszáig tartott és számos figyelmet érdemlő felszólamlás és javaslat történt; amelyekből a miniszter mindenesetre sok tanulságos és jó anyagot választhat, azonban kivánatos lett volna, ha az értekezletből kifolyólag végleges megállapodások is történtek volna.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Deering-féle aratógép.

A „*Köztelek*" mult számai egyikében felhivást intézett az amerikai kévekötő-aratógépek tulajdonosaihoz, hogy e gépeknek a gyakorlatban való alkalmazhatósága felől nyert tapasztalataikról a lap hasábjain egyet-mást az érdeklődő gazdaközönséggel közöljenek. Abban a reményben, hogy gazdatársaimnak szolgálatot teendek, a Deering-féle aratógéppel, a gyakorlatban szerzett tapasztalataimat a következőkben közlöm.

Van egy „Pony" kévekötő aratógépem *Deering*-től Chicagóból, és mondhatom, hogy a gép követelményeimnek minden tekintetben megfelel, sőt várakozásaimat felül is multa. Az aratási költségeknél a megtakarités oly számottevő, hogy a gép beszerzési költsége, jó aratás mellett és a gép teljes kihasználásával már az első évben csaknem megtérült. A kezelés sokkal egyszerübb, mint azt a laikus szemlélő gondolná, a kinek a gép az első pillanatra talán nagyon is komplikáltnak tünik fel, ez azonban nincs ugy.

Ha a gépet közelebbről vizsgáljuk, csodálkoznunk kell, hogy aránylag mily egyszerű, de felette összszerüen konstruált mechanikus eszközök végzik a kéve lerakás, kéve rendezés, a kötöző zsineg elhelyezését, kötést és a kész kévék földre helyezésének sokoldalu munkáját. És e munkákat oly tökéletesen és tisztán végzi a gép, hogy a kézi munkát mindenkor felülmuja tökéletesség dolgában.

A Deering-féle gép minden fő csapágya forgó- és golyócsapágyakkal van felszerelve, aránylag igen kis önsulyval bir s ennélfogva az effajta gépek közt a legkisebb vonóerőt igényli, ugy, hogy 3 közönséges könnyebb fajta ló, me.yek egy igen praktikus befogó készülék segélyével egymás mellé fogatnak be, elégséges a munkához. A hármas befogás a fordulásnál nagy előnnyet bir a négyes befogással szemben és ugy a gép kezeléséhez mint a lovak hajtásához elegendő egy a gépen alkalmazott kocsiülésen ülő ember. A kezelést és a gép vezetését két nap alatt bármely félig-meddig ügyes kocsis könnyen elsajátithatja.

Én a géppel mindennemű gabonát aratam és mondhatom, hogy ugy az igen alacsony, alig 15" magas, herével teljesen átnőtt árpát, valamint a $1^1/_2$ méter magas helyenként dült rozsot minden nehézség nélkül leváglam. A gabonaszem kipergetése, ha az normális állapotban volt learatva, sohasem fordul elő. Tulérett zabnál a szem kipergés sokkal csekélyebb volt (alig félig annyi) mint a kaszával való aratásnál. A gép oly tisztán dolgozik, hogy a tarló gereblyézése a legtöbb esetben felesleges. Nem dicséretből eléggé a gép kitünő anyaga kivált a késeké. Én az egész aratást egy bordázott késsel végeztem, melyet egyszer sem kellett élesiteni s az most is kitünő éllel bir, a mit nem lehet minden aratógép késéről elmondani.

Az alábbi számitás mutatja a géppel való aratási költségeket összehasonlitva, a kézi munka költségeivel az ézen vidéken divó szokmány tételek szerint:

Kézimunka költségek 180 m. holdra
átlag 600 kg. = 1080 q termessel

1080 q $^1/_{12}$ = 90 q á 6·50 frt =	585·— frt
15 pár arató konvencziója á 10 frt =	150·— „
Zsupszalma kötelenek	50·— „
Összesen	785·— frt

2. Gépmunka költségei ugyanazon területre:

700 forint befektetési tőkéből 10% amortizáczié, 6% kamat és 4% javitásokra = 20%	140·— frt.
Kévék összehordása és kereszthe rakása 180 holdon á 30 kr . .	54 — „
Hármas fogat 20 napra, kocsis á 4 frt 50 kr	90 — „
Manilla kötőzsineg 0·7 kg. holdknint = 126 kg. á 56 kr	70·56 „
Olaj 20 napra á $^1/_2$ kg. = 10 kg. á 25 kr	2·50 „
Összesen .	357·06 frt.

A gépmunka javára esik tehát . 430·94 „

Megjegyzendő, hogy a fenti eredmények gyenge termés és igen kedvezőtlen időjárás mellett érettek el. Jobb termés, magasabb gabnaárak és a gép teljes kihasználhatása esetén, a géppel való munka által elérhető megtakaritások még sokkal nagyobb eredményt adnának. És hol marad az erkölcsi előny? Én nem rettegek többé sztrájkoló aratóktól, sem az azokkal járó számos kellemetlenségtől. A kévék felszedését és összerakását elvégezheti egynehány gyerek és asszony is.

Az olvasó bizonyára csodálattal kérdi: ha ezek a gépek igazán oly jók és előnyösek, miért nem szerzik be s használják őket nálunk, holott mindenütt munkáshiányról panaszkodnak? Az őszinte felelet erre nem valami kellemes, de bizonyára nehezen megczáfolható szemrehányás a magyar közép gazdaosztály ellen; hogy számos esetben hiányzik náluk a kellő vállalkozási szellem és némi technikai ismeret, melyek nélkül pedig a gazda a mai viszonyok mellett a versenyben okvetlen elbukik.

Eltz Edgár.

Gróf Esterházy Miklós József.

1839—1897.

Gróf Esterházy Miklós József, főrendiházi tag, cs. kir. kamarás, e hó 7-én, Tatán, életének 58-ik évében meghalt.

Vele a magyar fóuraknak egy kiváló alakja szált sirba, akinek nevéhez a sport terén nagyemlékű sikerek fűződnek.

Mint virtuóz lovos országszerte ösmeretes volt; a kitünő képessége mellett nemes szenvedélyei, melyekkel főként a szinmüvészet irányában áldozott, minden izében igazi gavallér volta s európai műveltsége nemcsak a főuri körökben, hanem az udvar előtt is kedveltté tették egyéniségét.

Mint sportférfunak hirnevét a hazában kiváltképpen a Tatán berendezett remek versenylóistállója s a tatai lóversenyek állapitották meg, a külföldön pedig kitünő versenylovai, amelyekkel a magyar lótenyésztésnek nem egyszer szerzett dicsőséget.

A közéletben Esterházy keveset szerepelt, a lótenyésztés terén azonban elismerésre méltó érdemei vannak; neki köszönhető első sorban a lótenyésztés emelésére alakult Tattersall r.-t. megalapitása, melynek elnöki tisztjét töltötte be s az OMGE. kebelében a lótenyésztés érdekében lefolyt mozgalmakat is mindenkor buzgó közreműködésével támogatta. Most is május hó 4-én a díjugratás rendező-bizottsága a biráló-bizottság elnökévé választotta meg; a mult évben is ő viselte ezt a tisztet, melynek betöltésével hivatottságra nézve csak kevesen versenyeztnek vele.

A megboldogult, mint müpártoló is ismeretes volt. Tatán állandó szinházat tartott fenn, melyben nagyrészt külföldi vendégeinek mulattatására inkább német szinészek játszottak de tényleg több kisebb magyar szinmű is került szinre a tatai kis szinpadon.

Életrajzi adatai röviden a következők:

Esterházy Miklós József gróf született 1839 december 5-én. A katonai pályát választotta, de a főhadnagyi rang elnyerése után a hadseregből kilépett s ezután idejét a müvészetnek s a sportnak szentelte. Atyja halála után Tatát választotta állandó lakhelyül. Ő Felsége engedélye folytán 1886 április havában a Máthai-rend csehországi és ausztriai perjelségébe, mint lovag felvétetetett. 1868 óta császári és királyi kamarás volt. Az ő birtokában volt a nordkircheni hitbizomány is. Három évvel ezelőtt kezdett beteges lenni. Bajára külföldön keresett orvoslást, de amint jobban érezte magát, ujra és ujra visszatért kedves tatai kastélyába. Itt érte a halál. Családot nem hagyott hátra.

Hült tetemei e hó 10-én egyelőre a tatai szentegyház sirboltjába helyeztettek el, ahonnan négy hét multva Ganára, a gróf Esterházy család temetkezési helyére viszik el örök pihenőre.

Béke lebegjen hamvai fölött!

LEVÉLSZEKRÉNY.

Kérdések.

236. számu kérdés. Szerződésem *a*) pontja igy hangzik:

Bérbe adom önnek birtokomat 1500 hold összterületben 10,000 frtért. Ha a birtoknak esetleges felméréséné a létező földkönyvvel szemben differenczia mutatkoznék, ugy a különbözet a szántóföldeknél 12 frtjával, a legelőnél 3 frtjával fog helyreigazittatni az egyik vagy másik fél javára. A mérnöki felmérésnél tényleg kitünt, hogy szántóföldeim 50 holdal kevesebb mint az inventári földkönyv szerint nekem át van adva. Most a bérbeadó azzal áll elő, hogy ebből csak 25 holdat hajlandó megtériteni, miután a birtokon 25 hold árok van, mely az ő állitása szerint szántóföldnek tekintendő, mintán azok az egyes dülök részeit képezik. Megjegyzem, hogy az árkok vizlevezető árkok, melyek részint a dülöket szegik, részint keresztül vágják, czéljuk a viz elvezetése. Nézetem szerint a bérbeadó fölfogása téves, miután szerződésem határozottan csak szántóföld és legelőnél emliti a differenczialk megtérítését. Megjegyzem még, hogy szerződésem egy másik pontja az árkok kezelése és miképen tartása felett is intézkedik. *D. J.*

237. sz. kérdés. 3 hónapos malaczaimmal etethetek-e tengerit, s ha igen, gazdaságos-e az?

Ér-Adony. *K. M.*

238. sz. kérdés. Egy repczevetést a bogarak annyira tönkre tettek, hogy nem érdemes meghagyni, szándékom tehát lekaszáltatni és más veteménynyel a földet bevetni. A levelek és szárak egészen épek; lehetne-e azt zöldében szarvasmarhával feletetni, avagy ha az igy könnyen puffadást okoz, mikép értékesithetném?

Kemencze. *A. A.*

239. sz. kérdés. Katona koromban láttam Csehországban disznókkal cserebogarat etetni — mi is megtehetnénk, mert sok van. — Hogy kell adni? Mennyit? Mivel keverve? Mint kell megdögleszteni?

Vöröslőd. *H. Gy.*

241. sz. kérdés. Állandóan gyanuban tartom juhászaimat, hogy juhaimat kevéshé jó juhokkal cserélgetik.

A fülnek lyukasztását mellőzve, a fülön való tatovirozás van alkalmazásban juhászajuh meg nem jelezhető s ha igen, hol szerezhető az be s mi az ára?

Zólyom-Radvány. *B. J.*

63. ábra. Deering-féle „Pony" kévekötő aratógép oldalról.

tomnál, csakhogy ezen jelzési módnak igensok a hátránya. Nem is emlitve a fekete, vagy szőrös fülű juhokat, melyeknél a tatovirozás csak hosszabb vizsgálás után felfedezhető csekély nyomot hagy hátra, fő hibája, hogy a juh rángatózása miatt a fül gyakran összehajtva kerül a fogóba s ily esetben semmiféle jel nem marad a fülön, továbbá azon körülmény, hogy csak a juh megfogása és a fülnek megnézése után konstatálható az azonosság, ugy, hogy egy-két idegen juhnak egy nagyobb nyájban való léte abszolute fel nem tünhet s igy a juhászok ellenőrzése teljesen lehetetlen.

Becses lapjuk valamelyik számában mintha olvastam volna, hogy létezik egy jelzési mód a fülön, amely jelzés feltünő, ugy, hogy a másképp vagy egyáltalán nem jelzett juh rögtön kinézhető a többi közül.

Kérek felvilágositást, hogy valóban létezik-e mód vagy eszköz, melylyel a juh feltünően jelezhető, s jelzés a juhász által el nem távolitható, ugy, hogy azt a juh holtáig viseli s illetve ezen jelzési móddal a becsempészett

62. ábra. Deering-féle „Pony" kévekötő aratógép hátulról.

240. sz. kérdés. Dreher Ignácz és fia czég által a szarvasmarhák fülbélyegzéséhez ajánlt fülgyürüket mi is óhajtanánk alkalmazni. Nevezett gyürűk alkalmazása beválik-e a gyakorlatban? Vérmérgezés nem fordul-e elő? Nem czélszerübb-e a fültátovirozás?

Hidja. *B. P.*

Feleletek.

Tojáselltartás. (*Második felelet a 221. számu kérdésre.*) Amerikában igen jónak találták a tojásoknak száraz őrlött só közé rakását akként, hogy a porsó a hordóban minden egyes tojást körülvegyen s illetőleg más tojásoktól elkülönitsen.

Ujabb publikációk szerint egy németországi téli tanfolyamu gazdasági iskolában 20 különféle eljárást próbáltak ki akként, hogy 20—20 tojást julius 1-étől februárig végéig konzerváltak előzetesen ismert és ujabb módszerekkel. Ezek között nincs az általam felhozott konzerválási mód, azért emlitettem, de talán érdekelni fogja kérdésttevőt s az első feleletadót, de bizonyára általában az olvasó közönséget is, hogy a szóba hozott kisérletek során a vizüveg bizonyult legjobb konzerváló szernek.

E kisérletek eredményét röviden a következőkben állitom össze, mely mutatni fogja, hogy a kérdésre adott első feleletben foglalt eljárás, t. i. a szaliczilsav és gliczerin keverékkel való kezelés, egyike a legrosszabbaknak.

1. Valamennyi tojás élvezhetlenné vált sósvizben való tartásra annyiban, hogy bár meg nem rothadt, de ehetetlenül sóssá lett.

2. Több mint fele a tojásnak rossz volt papirba göngyölve (80%); szaliczilsav és gliczerinkeverékben eltartva (80%); porsóval bedörzsölve (70%); korpában eltéve (70%); parafinnal bevonva (70%); gliczerin és szaliczilsavoldattal nedvesitve (70%).

3. Egészen feléig a tojás számnak rossz volt, 12—15 másod perczig forró vizben tartott tojás (50%); timsóoldattal kezelt (50%); szaliczilsavoldatban tartott (50%); vizüveggel bevont (40%); lakkal bevont (40%); kollodiummal bevont (40%); szalonnával bekent (20%); fahamuban eltartott (20%); borsavval és vizüveggel kezelt (20%); felmangansavas káliummal kezelt (20%).

4. Valamennyi tojás jó volt, vaselinnel bekenve és mészvizben eltartva.

5. Valamennyi tojás igen jó volt vizüvegben eltartva.

Habár tehát ajánlható az Amerikában kipróbált, por-só közötti eltartás, az itt szóba hozott kisérletek szerint még többet igér a vizüvegben tartás.

Kár, hogy a konzerváló szerek és eljárások *költsége* felől felvilágositást nem nyerünk,

mert felogásom szerint ez a lényeges, s ha már a porsó drága, de éveken át ugyanazon czélra felhasználható; avagy ha a fahamu és szalonna és még elég jó konzerváló szer s ugy szólván semmibe se kerül; ha végre a vaselin és mészviz még jobb s nem oly drága mint a vizüveg, ugy, bár, de facta, legjobb ez utóbbi, kérdés, hogy *legczélszerübb* egyszersmind a rentabilitás szempontjából is.

Monostori.

Vizlevezető árkok, mint a szántóföldek tartozékai. (*Felelet a 236. sz. kérdésre.*) Előre kell bocsátanunk, hogy hasonló kényes kérdésekben pusztán elvi nézetünknek adhatunk kifejezés, a melyet végérvényesnek magunk sem tekinthetünk, mert a tényeknek vagy a felek közt lérejött megállapodásoknak legapróbb nüanszai is sók esetben más irányba terelhetik a dolog felől helyesen alkotható itéletet.

Döntő momentumnak tünik fel előttünk az, hogy a szerződés szavai szerint a birtok 1500 hold összterületben 10,000 frt egységes haszonbérért adatott ki, továbbá azon körülmény, vajjon a vizlevezető árkok az átadás alapját képező leltári földkönyvben is már külön vannak-e kimutatva és hogy az 50 holdnyi különbözet a birtok összterületéből is hiányzik-e vagy sem? Ezen utóbbi lényeges körülményekre nézve a kérdés nem szolgáltat kellő felvilágositást s ez okból nézetünket alternative kell felállitanunk. Ha ugyanis a birtok összterülete az ujabb és helyesnek feltételezett fölmérés szerint csak 1450 holdat tesz ki és ha a vizlevezető árkok területe már a leltári földkönyvben is külön van föltüntetve, akkor a haszonbérlő teljes joggal követelheti, hogy a haszonbérösszeg a hiányzó egész 50 holdnak arányában ugyis 600 frttal leszállittassék. Viszont ha a birtok összterülete nem változott és ha a leltári földkönyvben a vizárkok külön feltüntetve nincsenek s igy szántóföldek területében benfoglalvák: a haszonbérbe adónak kell igazat adnunk, a ki a vizlevezető árkok 25 holdnyi területét a szántóföldekbe betudni kivánja.

Nézetünknek első részét puszta számitásra alapitjuk, mert ha az 50 hold az összterületből is hiányzik és ha a vizárkok már az átadás alkalmával elkülönitve vétettek számitásba, csakugyan igaz az, hogy a bérlő 50 holdnyi szoros értelemben vett szántóföldterülettel kevesebbet használ, mint a mennyi neki a leltári földkönyv alapján névleg átadatott.

Nézetünknek második részét jogi szempontok támogatják. A vizlevezető árkok ugyanis a szántóföld hasznavehetőségét lévén hivatva szolgálni, annak lényegével függnek össze és annak el nem választható tartozékát képezik. De ha eltekintünk is ezen általános elvi szemponton azon körülménytől, hogy az átadás alapját képező leltári földkönyv a szántóföldek területébe a vizlevezető árkokat is belefoglalva tünteti fel, könnyü megállapitani, hogy a szerződés és átadás alkalmával a szerződő felek közös akarata és felfogása is az volt, miszerint a vizlevezető árkok a szántóföldek területébe betudassanak s azzal együtt vétessenek számitásba. Ezen esetben tehát 25 hold árokterületnek a szántóterületekbe való beleszámitása ugy általános elvi szempontból, mint a konkrét esetre való tekintetből helyes és indokolt.

Sz. F.

Tengeri 3 hónapos malaczoknak. (*Felelet a 237. sz. kérdésre*). A kukoriczát különösen a mangaliczamalaczok már 1—2 hónapos korukban is megbirják, 3 hónaposoknak tehát bátran nyujthatja azt kérdésttevő; és pedig tekintettel arra, hogy az ára 4, a tengerié pedig 3 frt körül mozog jelenleg, határozottan gazdaságos a kukoriczának nyujtása.

Ha fejenkint és naponta 0·5 kilónyi tengerit ugyanannyi árpával keverve nyujthatna, annál jobb volna, de ha árpa fölött nem rendelkezik, adjon 1 kilónyi tengerit, lehetőleg zuzva, vagy darálva nekik, attól is szépen fognak fejlődni, különösen ha némi csekély zöldséget sem sajnál tőlük, mely utóbbi jótékonyan hat vérbetegségek keletkezése ellen is.

M. K.

Rovarrágott repcze feletetése. (*Felelet a 238. számu kérdésre.*) Azt mondja kérdésttevő, hogy a levelek és szárak egészen épek. Hogy miben áll akkor repczevetésének a rovarok által történt tönkretétele, azt nem értem. Virágzásban volt talán s csak az ment tönkre?

Bár tehát nem vagyok az iránt tájékoztatva, hogy mennyiben van meghibásodva az a vetés, jelezhetem, hogy ha már a szárak és levelek épek s virágja még nincs, vagy már nincs, az csak jobbá teszi a zöld repczét a takarmányozás czéljára, mert éppen virágzás előtt, vagy a virágzás legkezdetén legkevesebb abban a növényben a csipős mustárolajtartalom s ekkor legkevésbé ártalmas az.

Hogy a rovar — nem tudni melyik — megjárta a vetést és kárt tett benne, ugy, hogy meghagyni nem érdemes, az egyenesen arra utalja kérdésttevőt, hogy kaszáltassa le, fonynyassza meg s nyujtsa állatoknak eleségül, mert pusztán a rovar kártétele következtében az valószinüleg csak oly hibát szenvedett, amely az etetésre alkalmatlanná nem teszi.

Bár — különösen tejelő tehenek — nagyon szivesen fogyasztják a zöld repczét, abból nagyobb mennyiségeket nemcsak amiatt nem czélszerü adni, mert felfuvódását okozhat, (bár fonnyadtan adva ettől se igen lehet tartani) de nagyobb kvantumokat adni azért sem tanácsos, mivel a tejnek rossz izt kölcsönöz; és mivel a szóban forgó repcze a rovarjárás folytán tényleg hibás is, félő, hogy nagy adagban egyéb emésztő szervi bajt idéz fel, azért tanácsos ugy intézni a dolgot, hogy az egész napi szálastakarmánymennyiségnek legfeljebb felét képezze ezen zöldrepcze.

Ha tejelő tehenektől eltekintve más marhának nyujthatja azt, annál jobb.

Ha szecskázván azt meggőzölhetné s keverékben nyujthatná állatainak, ugy még kevésbé félhetne annak káros hatásától.

Monostori.

Állatjegyző fülbevalók. (*Felelet a 240. számu kérdésre*) Az eredetileg Amerikában feltalált s később Németországban elterjedt és nálunk is ösmeretessé lett u. n. krotalia fülbevaló, melyet más czégek között a Dréher-féle czég is ajánl, egyike a gyakorlatban legjobban bevált állatjegyző eszközöknek s azért azt ajánlani merem.

Amint az igen nagy számu egyéb állatjegyző eszköz és mód, ugy ez sem mondható tökéletesnek, de ha okszerüen vétetik alkalmazásba, jobb a tätoválásnál, mely utóbbi nagy preczizitással kell hogy végrehajtva legyen, hogy a czélnak igazán megfelelhessen.

Vérmérgezést minden jelzési forma okozhat, amely sebet ejt, igy tehát a krotalia is, de nem anyagánál, vagy a fülbevaló alkalmazásánál fogva, hanem a mütét közben a tisztátalan eljárás folytán.

Erre való tekintettel, de tekintettel arra is, hogy az ejtett fülsebet (a lyukat) a fülbevaló ki ne szakithassa, szükséges a jelzendő állatállomány fülét *előre* kilyukasztani s megvárni, mig kreolin vagy karbolsavoldattal való bekenés után az ejtett seb szélei beforrnak s csak ezután tanácsos a krotaliát a lyukba befurni s a zárját becsattintani.

Ha igy jár el a kérdésttevő, igen alkalmasnak s tartósnak fogja találni a krotaliát, melynél hogy még jobbat nem ismerünk ezidő szerint, elég baj.

M. K.

Juhok jegyzése. (*Felelet a 241. sz. kérdésre.*) Ha jól értem, a kérdésben kivált arról van szó, hogy lehet-e a juhokat élete végéig ugy megjelölni, hogy az a jel utánozható ne legyen?

Oly eljárást, melylyel mindennemü juhot — vagy egyéb állatot is — élete végéig megjegyezni lehet, ismerünk a tüzesvassal való bélyegzés formájában és a jól végrehajtott tätoválásban, csakhogy mig ez utóbbi — jó megcsinálva — juhoknak tökéletesen elég az élet végéig, addig az égetés a juhnál nehezen vihető keresztül s inkább csak a szarvval biró példányoknál alkalmazható.

Jel, eljárás, melyet utánozni nem lehet, önként érthetőleg nincs, jegyzési forma azonban, mely az egyféleképpen jelzett juhot a másféleképpen jelzett juhtól megkülönbözteti — létezik.

Igy pl. ha kérdésttevő vidékén juhok jegyzésére a krotália néven ismeretes fülbevalókat nem alkalmazzák, ugy nyáját avval láthatja el s ezzel minden más juh közül kiismerhetővé teheti azokat. De persze ily krotáliákat más nyájak tulajdonosai is esetleg igénybe vehetnek s akkor már egy nyájban a kicserélt példányokat messziről szintén nem, hanem csak közelről, egyenkénti vizsgálat után de a tatoválásnál könnyebben ismerheti fel, amennyiben ezen érczfülbevalókba oly jeleket (betüket, számokat, monogrammot stb) verethet, aminőket akar.

Ezeket a fülbevalókat, melyekhez lyukasztó és zárófogó jár, többek között beszerezheti Budapesten, Dréher Ignácz és fia czégnél (Kossuth Lajos-utcza) s ára 100 drbnak 7 frt 50 kr, 1000-nek 50 forint s a hozzávaló fogó 8 forint.

Abban egyébiránt igaza van, hogy a „Köztelek"-ben szó volt valamikor arról, hogy létezik egy jelzési mód a fülön, amely jelzés feltünő, ugy, hogy a másképp, vagy egyáltalán nem jelzett juh rögtön kinézhető a többi közül. Ez a fülbevaló tényleg meg van az asztalom fiókjában, de nincs Magyarországon vállalkozó, aki nagyban előállitani hajlandó volna, s ez az oka, hogy forgalomba nem bocsáthatom.

Azt hiszem, hogy a mondott krotáliákkal czélt fog érni, azért hát azok beszerzését ajánlom.

Monostori.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

Oldal

A német gazdákhoz. ... 675

Diszebéd a német gazdák tiszteletére. — I. hizott állatvásár. — A Csanádmegyei Gazdasági Egyesület. — Dijlovaglás és dijugratás. ... 676

Aukcziók és közraktárak ... 677

Gróf Esterházy Miklós József. ... 680

Állattenyésztés.

A XIV. tenyészállatvásár eredményei. ... 677

Növénytermelés.

Légenygyüjtés és talajojtás. *Kerpely Kálmán.* ... 678

Lótenyésztés.

Értekezlet a lóértekesités ügyében ... 679

Gazdasági gépészet.

Deering-féle aratógép. *Eltz Edgár.* ... 680

Levélszekrény. ... 681

Vegyesek. ... 682

Halálozás. — Kitüntetés. — Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület" ugyis, mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetkezete" központjának alapszabályai jóváhagyva. — A Magyar Gazdák Jégszövetsége. — A német gazdák tanulmányutja. — Nagyban termelésre alkalmas gyümölcsfajták jegyzéke. — Az egy kocsiba rakható sertések számának megállapitása. — Borkóstoló. — A luxuslóvásár forgalma. ... 683

Kereskedelem, tőzsde. ... 685

Budapesti gabonatőzsde. — Szeszüzlet. — A központi vásárcsarnok árujegyzése a nagyban (en gros) eladott élelmiczikkek árairól. — Állatvásarok: Budapesti szurómarhavásár. — Bécsi vágómarhavásár. — Bécsi szurómarhavásár. — Bécsi sertésvásár. — Bécsi juhvásár. — Párisi juhvásár. ... 686

Halálozás. *Körmendy* Lajos, földbirtokos, OMGE. évdijas tagja, élte 57-ik évében meghalt Bogláron.

Kitüntetés. Ő felsége; salgó-galgóczi és ecsegi *Galgóczy* Károly gazdasági irónak, a közgazdaság terén szerzett érdemei elismeréseül, a királyi tanácsosi czimet díjmentesen adományozta. E kitüntetésnek egy emberöltőt kimerítő tevékenységben és hasznos sikerben egyaránt gazdag előzménye van, mert Galgóczy már több mint 50 éves irói multra tekinthet vissza. Irodalmi működésének 50 esztendős jubileumát még az 1895. év folyamán ülte meg az OMGE., a mely alkalommal igazi melegséggel fogták körül tisztelői az ősz irót, de mi, mint azok, kik az ő kitartó, buzgó tevékenységének közvetlen szemlélői: ezen a his körön kívül nem emlékszünk, hogy figyelembe részesitették volna ezt a ritka alkalmat, melynek párját a gazdasági szakirodalom terén aligha találhatnók. Két év multa tehát némileg késve jött a legmagasabb elismerés jele, a melyet mind a mellett örömmel veszünk tudomásul, mert nincs talán, a kit ez a kitüntetés jobban megilletne, mint megilleti Galgóczy Károlyt érdemes multjánál fogva. Ezt a sokat jelentő multat méltatni e helyen teljesen felesleges. Hivatkozhatnánk a „Köztelek" 1895. évi 12-ik számára, mely a Galgóczy életörténetének s irói működésének ismertetését nyujtja, azonban azok előtt, a kik az OMGE. működését figyelemmel kisérik még ez a hivatkozás is felesleges, mert hiszen a Galgóczy neve az OMGE. életörténetével s tevékenységeinek nevezetesebb mozzanataival elválaszthatatlanul össze van forradva. Szivünkből gratulálunk Galgóczy bácsinak a kitüntetéshez s kivánjuk hogy következő jubileuma alkalmából is azt regisztrálhassuk a mit most, hogy a kitüntetés késett ugyan, de azért Galgóczy bácsi friss, munkát biró egészségnek örvend.

Az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület" ugyis, mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetkezete" központjának alapszabályai jóváhagyva.

A földmivelésügyi m. kir. miniszter ur 26645/IV.—3.—97. szám alatt kelt alábbi leiratban értesiti az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület"-et, hogy felterjesztett alapszabályait jóváhagyja.

Földmivelésügyi magyar királyi
Miniszter

26645
IV 3—97. szám

Folyó évi márczius hó 3-án 912. sz. a. kelt felterjesztésére értesitem a t. Egyesületet, hogy az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület"-nek ugyis mint a „Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége Központja"-nak alapszabályait, a jóváhagyási záradékba foglalt azon megjegyzéssel, hogy „minden az alapszabályok módositására, valamint az egyesület esetleges felosztására és ez esetben vagyonának hováfordiitására vonatkozó közgyülési határozat foganatositás előtt a m. kir. földmivelésügyi miniszterhez felterjesztendő," ezennel megerősitem.

A jóváhagyott alapszabályok egy példányát idecsatoltan olyan értesitéssel küldöm meg a t. Egyesületnek, hogy a III. rész alatt foglalt „Függelék" tekintetében ezeanel belegyzésemet adom ahhoz is, miszerint mindazon gazdasági egyesületek, melyek az országos szövetségbe való belépésük alkalmából ezen függeléket, közgyülési határozattal az alapszabályaik kiegészitő részeül szószerinti szöveggel felveszik, az igy és csakis ezen függelékkel bővitett illetve módositott alapszabályaikat kormányhatósági jóváhagyás alá külön felterjesztení nem tartoznak, azonban a szövetségbe való belépést, a függelékkel kiegészitett alapszabályaik két példányának felterjesztése mellett hozzám, valamint az alapszabályok egy példányának csatolása mellett az illetékes törvényhatóságoknál is, bejelenteni kötelesek.

Felhivom ennek kapcsán a t. Egyesületet, hogy ezen körülményről ugy a már eddig a a szövetségbe belépett egyesületeket, mint a jövőben belépendőket megfelelően értesitse. Kelt Budapesten, 1897. évi május hó 6-án. Darányi s. k.

Az uj alapszabályok alapján a Szövetség folyó működését már a nyár folyamán megkezdi és a „Szövetség" első választmányi ülését május hó 29-én fogja megtartani.

A Magyar Gazdák Jégszövetsége.

Az első magyar általános biztositó társaság kebelében alakult „*Magyar Jégbiztositási Szövetkezet*"-nek felügyelő bizottsága május hó 8-án tartott ülésében az 1896. évi jégüzletre vonatkozó mérleget általánosságban tudomásul vette, azonban tekintve azt, hogy a jégszövetség első 12 éves ciklusa 1898. évben le fog járni, és tekintve továbbá azt, hogy a „Jégszövetség" jelen alakjában a követelményeknek egyáltalán meg nem felel. a mennyiben a mérlegek állandóan kedvezőtlen eredményt mutatnak fel, elhatározta, hogy az „Első Magyar Általános Biztositó Társaság" igazgatósága felhivassék arra, hogy a „Szövetség" átalakitására vonatkozó és pedig a fűzbiztositásnak a jégbiztositással kombinálása alapján a felügyelő-bizottság elé egy tervezetet terjszteni sziveskedjék, melynek megbirálására és megvitatására a „Jégszövetség" felügyelő-bizottsága október havában egybehivandó lesz s a felügyelő-bizottság és a biztositási társaság közötti létrejövő esetleges megállapodások még ez év folyamán összehivandó jégszövetségi nagygyülés elé fognak terjesztetni. Ezen szövetségi nagygyülésre a jégszövetség összes biztositó felei meghivandók lesznek és ezen nagygyülés lesz hivatott, vagy a szövetség további mikénti működése felett, vagy annak feloszlása felett határozni.

A német gazdák tanulmányutja. A *Deutsche Landwirthschafts-Gesellschaft* által rendezett tanulmányut végleges programmja a következő: A kirándulók. május hó 11-én Bécsben a Ronacher-féle mulatóban találkoznak. E hó *12-én* lép magyar földre a társaság s első megálló helye Magyar-Óvár lesz. Az OMGE. részéről *Bujanovich* Sándor alelnök, *Bernát* István vál. tag és *Szilassy* Zoltán szerkesztő-titkár még *11-én* Bécsbe utaztak s a német gazdákkal együtt teszik meg az utat Magyar-Óvárig, a hol mint első magyar állomason, *Bujanovich* Sándor üdvözöli a vendégeket. Ezután, Frigyes főherczeg uradalmát tekintik meg. *13-án* a társaság két részre oszlik; 1. alcsoport *Kapuvárra* meg a báró Berg Gusztáv, herczeg Esterházy-féle béruradalomának megtekintésére, a II. alcsoport pedig *Sopron-Kövesdre* Otocska Béla bérgazdaságának megtekintésére, *Ikervár-Sárvárra* a villanyos művek s a villanyosságnak gazdasági czélokra való alkalmazásának tanulmányozására és *Rátótra* Széll Kálmán simmenthali törzstenyésztésének megtekintésére megy. Majus *14-én a kistéri* ménes és magyar királyi ménesuradalom megtekintése, valamint a Komárom vármegyei *Aszár* község kisbirtokos viszonyainak tanulmányozására, *15-én a bábolnai* ménes és simmenthali törzstenyészet megtekintése, valamint a *tatai* gróf Esterházy Miklós uradalmának megtekintése, *16-án* pedig a Pozsonyban lefolyó Mária Terézia-szobor leplezése alkalmából rendezendő ünnepélyen való részvétel van a programmban felvéve. Budapestre a társaság *május 17-én* ér, itt két napig marad. Május hó 17-én a német vendégek tiszteletére a Margitszigeten bankettet tartanak. 18-án kocsikorzó a Tattersalban. Budapestről *19-én* mennek el a kirándulók *Siófokra* és *Balaton-Füredre*, onnan pedig *Fiumébe és Abbáziába* majd *21-én* hajón Zimonyból a *Vaskapuig*, illetve *Mehádiára*. Visszajövet *Szeged, Mindszent, Algyő, Zsombolya, a szegedi tanyák, Arad, ötvenesi és mezőhegyesi* uradalmak megtekintése, *Nagyváradon* a bihormegyei oláh vidékbeli parasztgazdaságok viszonyainak tanulmányozása; *Munkácson* a beregvármegyei ruthén vidéki parasztgazdaságok megtekintése, *Tályán* a rekonstruált szőlők megtekintése, a pinczegazdaság tanulmányozása vannak a programmba felvéve. *Junius 1-én Tátra-Füredet s a csorbai* tavat tekinik meg a kirándulók. A csorbai tó lesz a kirándulás végpontja.

Nagyban termelésre alkalmas gyümölcsfajták jegyzéke. A földmivelésügyi m. kir. miniszter az ország egyes vidékein nagyban való termelésre ajánlható gyümölcsfajták jegyzékéből több példányt kiosztás végett szives volt az OMGE. rendelkezésére bocsátani. E füzetnek gyakorlati rendeltetése az, hogy a gyümölcstermeléssel foglalkozókat tájékoztassa az iránt, hogy vidékükön tapasztalat szerint milyen gyümölcsfajtákat termelhetnek nagyban, kereskedelmi czélra; e részben tehát nincsenek a költséges kiséreletezésekre utalva. Mint ilyet, az érdeklődők figyelmébe ajánljuk a füzetet, melyet az OMGE. hozzá forduló tagjainak díjmentesen bocsát rendelkezésére.

Az egy kocsiba rakható sertések számának megállapitása. A vasuti sertéskocsiknak tulzsuflott megrakása miatt ismételten emelt felszólalások folytán a földmivelésügyi miniszter az egy vasuti kocsiba rakható sertések számát, kifejlődöttségük és hizási állapotuk szerint a következőképpen szabályozta:

	1 m² raktárterületre berakható sertések maximális száma téli időszakban d a r a b	nyári időszakban d a r a b
Malacz (20 kg. élősúlyig)	5.5	5.0
Süldő (21—40 kg. élősúlyig)	4.0	3.3
Sovány sertés (41—90 kg. élősúlyig)	2.2	2.0
Hizott sertés (90 kgon felül)	1.8	1.5

A vasuti rakodóknál alkalmazott szakértő állatorvosoknak kötelességükké tette, hogy az elszállitandó sertések állapotát a vonatkozó marhalevélen a közölt kifejezésekkel jelöljék meg, mely megjelölés alapján tartozik a rakodásnál közreműködő vasuti közeg az illető kocsiba rakható állatok számát meghatározni.

Borkóstoló. A zemplén vármegyei gazdasági egyesület által a folyó évi május 15-én S.-A.-Ujhelyben rendezendő borkóstoló iránt igen élénk érdeklődés mutatkozik. A *Tokaj-Hegyalja* borternelői közül 60-on felül küldött tek be már bormintákat, ugy a régi borokból, valamint az ujonnan telepitett szőlőkből szürtekből. Eladásra bejelentettek: 100 hektoliter ujtványbort és 3000 hektoliter régi bort. Az előbbinek ára hektolitereként 45 frt és 70 frt között váltakozik. mig az utóbbiaké 90-tól 800 frtig. A régi borok között 500 hektoliter aszu, 50 hektoliter eszenczia és a többi szamorodni. Több külföldi bornagykereskedő kért bővebb felvilágositást ezen borkóstoló felől s többen megigérték, hogy a borkóstolón jelen lesznek. Már is több vásárlás történt. Remélhető ezek szerint, hogy a borkóstoló élénk részvét mellett fog megtartatni s hasznos következményeket von maga után.

A luxuslóvásár forgalma. A f. hó 3—5 napjain tartott luxuslóvásár forgalma valamivel kisebb volt az első ciklusban elért eredménynél, amennyiben 200-on felüli felhozott ló közül 4 eserélt gazdát, mig az áprilisi luxuslóvásáron 41 drb adatott el. A vásár forgalma összesen 19,841 frtot tett ki, egy lóra tehát 484 frt átlagár esik. A vásár eladási kimutatását a tullapon közöljük.

Eladó neve	darab	Vevő neve	Lakása	Vételár frt
Kir. dar. Daróczi Zoltán . .	2	Muzslay Gyula	Rád	716
Gr. Andrássy Géza . . .	1	Fáy Béla	Pa.-Monostor	400
Potoczky Iván	2	Bachruch Károly	Bpest	600
Csiky Sándor	2	Klettenhofer Károly . . .		1050
Gr. Andrássy Géza	1	Dr. Karsay Sándor . . .	Bpest	500
Beér Antal	2	Bittó István	〃	700
Micskey Imre	1	Schreiber Ignácz	Nyögér	575
Halász Aladár	2	Klettenhofer Károly . . .		700
Fölsinger Ferencz	2	Bogdan L. Georges . . .		1000
Gr. Stubenberg József . . .	1	Dorfing Ede főhadnagy . .	Josefstadt	500
Almási Géza	2	Radó Kálmán	Répczelak	1700
Gr. Andrássy Géza	1	Zichy Jenő gróf	Zichyfalva	400
Orosdy Fülöp	2	Gr. Szapáry Géza	Bpest	1200
Gr. Stubenberg József . . .	1	Kálmán földbirtokos . . .	Komárom	200
Gr. Andrássy Géza	1	Steinach Eugen drt. Prof. .		500
Rosenfeld Heinrich	2	Hausmann Sándor . . .	Bpest	700
Wermer Ferencz	2	Klein Heinrich	Ipolyság	500
Csiky Sándor	2	Knuth Károly	Bpest	500
hrg. Odescalchy Zoard . . .	1	Gr. Zichy Jenő	Felső-Szt.-Iván	600
Gr. Andrássy Sándor . . .	2	Sennyey István báró . . .	Pátzin	1800
〃 〃 〃 . . .	2	Fürst Ödön, Nádor-utcza 24.	Nagyhát	900
Gr. Tisza Kálmán	1	Beniczky Ádám	Zsámbék	350
Almási Géza	2	Haupt. Stummer báró . .	Nyitra	1000
Szentiványi Farkas	1	herg. Odescalchy Géza . .	Bpest	600
Gr. Dessewffy Aurél	2	Gr. Kolowrát Olga . . .	〃	1800
bil. Lipcsey László	1	Török Sándor	〃	350

Kirándulás Hamburgba. A „Hamburgi általános kertészeti-kiállitás“ alkalmával az államvasutak menetjegyirodája társas kirándulást rendez, mely alkalomra a részes vasutak külön gyorsvonat rendelkezésre bocsátása mellett kedvezményeket engedélyeztek. A kiránduló társaság elindulási ideje junius hó 16-ára van megállapitva. A „külön gyorsvonat“ Budapestről (ny. p. u.) reggel 7 órakor indul és Bécs—Prága—Drezda—Berlinen át Hamburgba (jun. 17.) délelőtt érkezik. A vonathoz háló- és étkező-kocsi lesz csatolva, mely előbbi egy csekély pótdij lefizetése mellett lesz használható. A hálókocsira való előjegyzések közvetlen a menetjegyiroda főnökénél idejekorán eszközlendők. A részvételi-dij (beleértve a vasuti menettérti jegyet, a hamburgi tartózkodás alatti teljes ellátást (italok kivételével), elszállásolást és az alábbi kirándulások kocsi- és hajó-költségeit) az I. osztályban 130 frtban, a II. osztályban 105 frtban állapittatott meg. A hamburgi tartózkodás programmjának a gazdákat különösen érdeklő pontjai a következők: I. nap (jun. 17-én) d. e. megérkezés és elszállásolás. A *„Kertészeti kiállitás“* megtekintése. D. u. A gazdasági (*állat*) kiállitás meglátogatása és sétahajózás az „Alster“-en. Este ujolag séta a *„Kertészeti kiállitásba“*-ban és étkezés a fenyvesek közt fekvő „Schwegler-féle“ nagy vendéglőben. II. nap (jun. 18-án) d. e. Sétakocsizás s a város megtekintése. D. u. Kirándulás a hamburgi nagy állatkertbe és megtekintése a szomszédos *füvészkert*-nek. Este látogatás a *kertészeti* kiállitásban, a hol ezen napra ünnepi hangverseny és kivilágitás terveztetik. III. nap (junius 19-én) d. e. A város nevezetességeinek, muzeum, mücsarnok, értéktőzsde megtekintése. D. u. Kirándulás külön hajóval „Blankenese“ gyönyörü nyaralóhelyre, ugyanott kis uzsonna. Este a magyar kirándulótársaság tiszteletére a Schwegler-féle nagy vendéglőben nagy vacsora magyar ételekkel. Czigányzene. IV. nap (junius 20-án) d. e. Körséta a gazdasági (*állat*) és a *kertészeti kiállitásban*. Alapos megtekintése az egyes érdemesebb tárgyaknak, a melyek közül nem egy rendkivüliségénél fogva kelt máris kiváló érdeklődést. Ebéd a Schwegler-féle nagy vendéglőben. D. u. kocsi-körséta Uhlenhorst, Winterlinde és Eppendorf nyaralóhelyeken és előválrosokban. Nagy hangverseny a „Kertészeti kiállitás“-ban. Este vacsora a kikötő „Elba-pavillon“-jában. V. nap (junius 21-én) d. e. Séta feloszlatott tetszés szerinti sorrenddel a városban, a társaság tagjainak egymástól való függetlenséggel. Esetleg meglátogatása a gazdasági (állat) kiállitás záróünnepélyének. Találkozás a „Kertészeti kiállitás“ nagy vendéglőjében. Ugyanott ebéd. D. u. Sétahangverseny a kiállitás területén. Uzsonna az ugyanott lévő Felber nagy kávéházban. A társaság feloszlatása. Tekintettel az előrehaladott időre, valamint a Hamburgban már eddig is mutatkozó elszállásolási nehézségekre a kirándulásban való részvételre, az iroda legkésőbb junius hó 1-éig fogad el bejelentéseket 50 frt biztositék előleges beküldése mellett. Jelentkezhetni a Magy. Kir. Államvasutak és a „Nemzetközi vasuti hálókocsi-társaság“ városi menetjegyirodájánál (Hungária szálló.)

Talajkimerülés — tekintettel a csökkenő termésekre és az ezeket befolyásoló termelési tényezőkre, a gazdasági tudomány jelenlegi ismereteinek tekintetbe vétele mellett. E czim alatt nagyszabásu, nem kevesebb, mint 37 ivre terjedő mü hagyta el a sajtót a „Könyves Kálmán“ kiadásában. A mü szerzője *Milhoffer* Sándor, akinek az év folyamán a Magyar Tudományos Akadémia „A mezei munkásviszonyok hazánkban“ cz. müvéért 500 frtos dijat itélt oda s aki a gazdasági szakirodalomban előkelő helyet vivott ki magának. Nem akarván gyorsan és felületesen végezni e nagyfoglalatu müvel, egyszerüen tudomásul veszszük annak megjelenését, a behatóbb hozzászólást a legközelebbi időkre hagyván fenn.

Czimgyüjtés. A „Köztelek“ zsebnaptár évkönyve számára szükséges czimösszeállitásokat most küldték szét azoknak az uradalmaknak, amelyek az évkönyvben addig is helyt foglaltak. Sok uradalom s gazdaság tisztikarának czimjegyzéke azonban hiányzik az évkönyvből. Miután óhajtandó, hogy az évkönyv a hazai uradalmak gazdatiszti személyzetének lehetőleg teljes czimjegyzékét nyujtsa, felkérjük az érdekelteket, hogy az uradalom s gazdaság tulajdonosát, helyét s a tisztikar tagjainak nevét megjelölő adatokat a *„Köztelek“* lap kiadóhivatalához (Budapest, IX. Üllői-ut 25) beküldeni sziveskedjenek.

Országos baromvásár Maros-Vásárhelytt legközelebb junius hó 18-án fog tartatni; a kirakodóvásár junius 21-én lesz.

A kisbirtokososztály elzüllése. E czim alatt *Jeszenszky* Ignácz, Nagy-Kikindán közelesen nagyobbszabásu müvet készül kiadni, mely a szocziális kérdések kapcsán főként a földbirtok megoszlási viszonyaival foglalkozik. A müröz annak idején érdemileg hozzá fogunk szólani.

Viteldijkedvezmény juhszállitmányokra. A Liptó vármegyei Gazdasági Egyesületnek a földmivelésügyi minisztérium utján felterjesztett azon kérelmére, hogy a megfogyatkozott juhállomány pótlására az erdélyi részekből, valamint esetleg Máramaros vármegyéből Liptó vármegyébe szállitandó juhküldemények viteldijkedvezményében részesitessenek, báró Dániel Ernő kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy ilynemü küldemények után, amennyiben azok a fentnevezett egylet czime alatt adatnak föl, ez évi julius hónap végéig terjedő érvénynyel, a Magyar Királyi Államvasutak vonalain kocsi- és kilométerenkint 15 kr. egységtétellel, kocsinként 2 frt kezelési illeték és a szállitási adó hozzászámitásával képződő mérsékelt dijtételek alkalmaztassanak. Egyuttal fölhivta a miniszter a Magyar Királyi Államvasutak igazgatóságát, miszerint a Kassa-Oderbergi Vasutat hasonló engedmény megadása iránt keresse meg, amely vasut hozzájárulása után a kedvezmény azonnal életbe fog léptetni, mihelyt a folyamodó egyesület a küldemények fel- és leadási állomásait is bejelentette a vasutnál.

Lóvásár Érsekujvárott. A nyitramegye gazdasági egyesület által a f. hó 2-án és 3-án Érsekujvárott rendezett XV-ik nagy lóvásár üzleti forgalma az előbbieknél sokkal élénkebb volt. Vásár azonban a közbejött esőzés miatt tulajdonképpen csak vasárnap d. u. volt és pedig eladatott 101 drb ló 250 frt átlag árban. Az első számu budapesti katonai sorozó bizottsággal is meg volt elégedve a gazdaközönség, mert 22 lovat vásárolt. Romániai lókereskedők is vásároltak vasárnap d. u. 20 drb lovat. Vasárnap d. u. mintegy 45 uri fogat s összesen mintegy 400 drb ló volt a vásáron, ezekből több cserélt gazdát s eladatott volna még több, ha a nagy eső közbe nem jön. Legkeresettebbek voltak a betanitott nagyobb testalkatu lovak. A könnyebb jukkerekre kevesebb vevő volt. Kereskedők Budapestről, Bécsből, Berlinből, Prágából, Brünnből, Pilsenből, Frankfurból, Hanoverből, voltak jelen. Mint mindig, ugy most is jelen voltak e vásáron Nyitra, Bars, Esztergom, Komárom és Pozsonymegyék legtekintélyesebb gazdái. Nagyszámu gazdaközönség előtt tartotta meg előadását vasárnap délben az érsekujvári városháza nagytermében *Monostori Károly* állatorvosi akadémiai tanár a lótenyésztés helyes irányáról az értékesitésről. Előadásában rámutatott a tenyésztés összes ferdeségeire, az értékesités nehézségeire a módokra, melyekkel a bajokat elháritani lehet. A gazdaközönség figyelemmel hallgatta az egy óra hosszant tartó tanulságos és érdekes előadást. Az előadás végeztével *Emődy* József e. alelnök tolmácsolta Monostori Károly tanár előtt a nyitramegyei gazdasági egyesület köszönetét.

Magyarország őrléskikészitési forgalma 1897. márczius havában. Folyó évi márczius havában csupán buzából hoztunk be jelentékenyebb mennyiséget előjegyzési eljárás mellett, t. i. 94.647 métermázsát, mig tavaly ugyanezen hónapban a behozatal csak 49.859 métermázsát tett. Az év első három hónapjában azonban tavaly nagyobb volt a behozatal, mint az idén, nevezetesen 209.271 mm. az idei 171.964 métermázsával szemben. A viszkivitt buzaliszt mennyisége folyó évi márczius hónapban 70.283 mm., tavaly márcziusban 88.150 mm. volt, az év első 3 hónapjában 198.486, illetve 225.646 mm., a forgalom tehát itt is kisebb volt az idén, mint tavaly.

A nagy-becskereki fajbaromfi- és galambkiállitás nem május 20—25-ig, *hanem május hó 30-án, 31-én és junius hó 1-én fog megtartatni.* A kiállitás megnyitása május hó 30-án d. e. 10 órakor leend. Bővebb felvilágositással készséggel szolgál a torontálmegyei gazd. egyesület Nagy-Becskereken.

A Magyar Agrár- és Járadékbank „Országos hitelegyletének“ hitelengedélyező bizottsága dr. Wekerle Sándor elnöklete mellett tartott legutóbbi üléseiben 39 félnek 665,400 frtra menő kérvénye fölött hozott határozatot. Az „Országos mezőgazdasági hitelegyletben“ mult évi junius hó 21-én történt megalakitása óta 134 hitelrészesnek összesen 2.783,800 frt hitel engedélyeztetett.

Szőlőmunkásképző tanfolyam. Veszprémmegyében s az ehhez tartozó Balaton vidékén a szőlők rekonstruálása mar is számot tevő lendületet vett. Sok és szép szőlő látható már itt-ott. részint készen. részint pedig betelepités alatt. Nagy hiány van azonban értelmes s teljesen meg is bizható szőlőmunkásokban vagyis vinczellérekben. Ezen segitendő, a Veszprémmegyei gazdasági egyesület szőlőmunkásképző tanfolyamot rendszeresitett. A tanfolyam két részre, tavaszi és őszi cziklusra oszlik fel. melyek egymás kiegészitő részét képezik s mindegyik a körülményekhez képest 3—4 hétig tart. A tanfolyamra felvétetik rendszerint 10—15 egyén, kik a gazdasági egyesület Veszprémben levő telepein helyeztetnek el; ingyen szállásban és teljes ellátásban részesülnek, sőt némi munkadijban is. A tanfolyam elméleti és főleg gyakorlati részből áll; amelyen résztvevők a szőlőismeretek s a szőlőkkel való bánásmód összes módozataiba, valamint a gyümölcsfatenyésztés és községi faiskolakezelés alapteendőibe teljes jártassággal begyakoroltatnak. Az első tanfolyam, mely április 19-től május 6-ig tartott, most ért véget. Előadókul *Nagy* Iván a gazd. egyesület előadója és *Nagy* Pál, a tapolczai vinczellériskola tanitója müködtek. A 15 rendes hallgató nyilvános vizsgája május 5-én tartatott meg, mely a közönség legélénkebb érdeklődése mellett folyt le s igen jól sikerült. A vizsgát tevők alapos ismeretei s megbizható gyakorlati jártasságuk és ügyességük az összes jelenvoltakat kielégitették és elismerésüknek minden irányban kifejezést adva, azon örvendetes tapasztalattal oszlottak el, hogy a gazdasági egyesület ezen tényével a szőlők rekonstrukcziója, valamint a szőlőbirtokos közönség érdekei előmozditására ismételve kiváló szolgálatot tesz. *Óváry* országgyülési képviselő egyesületi alelnök a vizsgálat eredménye fölötti megelégedésének kifejezést adva, a hallgatókat megvendégelte. Ezen tanfolyamok állandósittattak s minden évben megfognak tartatni.

Felhivjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti gyapju-aukcziókra,
melyek ez év folyamán két sorozatban julius és szeptember hónapokban fognak megtartatni.
Bejelentéseket elfogad és felvilágositásokkal szolgál:
HELLER M. S TÁRSA,
BUDAPEST,
V. ker., Erzsébet-tér 13.

KERESKEDELEM, TŐZSDE.

Budapesti gabonatőzsde.

(*Guttmann* és *Wahl* budapesti terménybizományi czég jelentése.)

Budapest, 1897. május 11.

A lefolyt hét időjárása ugy nálunk mint a külföldön erősebb légáramlatok és csökkent hőmérséklet mellett nagyobbára hüvös és esős volt, sőt több felől erős zivatarok és jégverésről értesülünk. A mi a vetéseket illeti különösen buzát illetőleg szaporodnak a panaszok. A sok nedvesség sárgitja, a jelenlegi időjárás pedig nagyon neveli a rozsdát, melyről eddig csak a Bánát, most azonban Békés, Bihar és Péstmegyéből is érkeznek jelentések. Általánosan nagyon dicsérik a repczét, mely ha a fagyos szentek kárt nem tesznek benne, nagy termést igér. Legkedvezőbbek a vetések felőli hirek Hollandia Belgium, Bulgária és Romániából, kielégitők Németországból, a legrosszabbak ellenben Francziaországból a szeszélyes időjárás következtében. Oroszország a különböző kerületek szerint nagyon váltakozó, általában a termés kilátások azonban sok kivánni valót hagynak. Amerikában sem tekintenek már oly vérmes reményekkel a jövőbe, mint még ezelőtt egy hónappal, mert még akkor 83·5%-rà jelenleg 82%-ra becsülik a termést, tavaly ilyenkori 88·4% ellenében. A világ készletek buzában, mint már hagoztatni volt alkalmunk, más évekhez képest nagyon redukáltak, mibizonvitékául következőkben adjuk az összehasonlitó statisztikai adatokkal az utolsó három évet illetőleg:

Ime a világ látható buzakészletei quarterekben kifejezve

május 1-én	1897	1896	1895
Tengeren Anglia részére	1.460,000	2.230,000	3.642,000
Tengeren a Szárazföld felé	675,000	1.175,000	1.537,000
Készletek Angliában	1.950,000	1.650,000	1.750,000
Készletek franczia kikötőkben	400,000	150,000	275,000
Készletek Párizsban	320,000	215,000	187,000
Készletek Antverpluben	140,000	115,000	75,000
Készletek Berlin, Stettin és Danzigban	90,000	60,000	100,000
Készletek az orosz kikötőkben	1.600,000	1.500,000	1.600,000
Készletek az Egyesült-Államokban Bradstreet szerint	6.412,000	10.450,000	11.150,000
Összkészlet	13.047,000	17.545,000	20.316,000
Ugyanez évek ápr. 1-én	14.827,000	19.459,000	21.886,000

A mi a külföldi piaczok üzletmenetét illeti, ugy a forgalom szük korlátok között mozog, az árak azonban nagyobbára tartottak. A fogyasztás a gyenge készletek daczára tartózkodó, a készárutulajdonosok sem hajlandók azonban engedményekre. Amerikákon az árfolyamok gyakrabbi variáczióknak voltak kitéve. Kezdetben a vetések állása felől beérkezett kedvezőbb hirekre és a baissierk nagyobbmérvü eladásaira a hangulat ellanyhult, utóbb azonban jobb kiviteli keresletre és a látható készletek tetemes csökkenésére ismét javult. Egyenlegként árak a mult héthez képest alig változtak. Angliában a forgalom korlátolt maradt és ugy liszt, mint buza ½ sh. csökkent, mig Francziaországban jobb vételkedv mellett az árak tartottak. Németországban a kezdetben lanyla irányzat később áremelkedésnek adott helyet és a többi piaczokon gyenge forgalom mellett változatlan maradt a hangulat.

Nálunk a vételkedv kezdetben szintén korlátolt maradt, utóbb ugyan javult anélkül azonban, hogy árak emelkedtek volna. Kenyérmagvak ugymint takarmány czikkek alig változtak.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelenthetjük:

Buza csendes irányzat mellett kezdett. A kinálat mérsékelt maradt a malmok azonban szintén tartózkodóak voltak és a forgalom tekintettel a csendes határidő piaczra is szük keretben mozgott. A tartosan hüvös esős idő utóbb valamivel kedvezőbb hangulatot eredményezett és a malmok is erősebben vásároltak, minthogy tulajdonosok azonban inkább tanusitottak eladási hajlamot, árjavulás nem következhetett be. A hét végével csendes az irányzat és az árak teljesen változatlanul zárulnak. A hozatalok 113,000 mm. rugnak, a heti forgalom 120.000 mm. tesz ki.

Rozs promt áruban ugy a fogyasztásnál mint elszállitási czélokra könnyeben volt elhelyezhető és teljes multheti árak érettek el. A hét végével a kereslet valamival gyengébb és minőség szerint Budapest távolságában átvéve 6.——6.10 frt, prima árut 6.15 frtig is helyben átvéve 6.15—25 frtot jegyzünk.

Árpa takarmány és hántolási czélokra mérsékelten van kinálva és csendes hangulaf mellett változatlan. Gyárosok minőség szerint 4.30—40 frt fizetnek helyben, hizlalóknál Kőbányán 4.50 frt érhető el.

Zab csak gyenge érdeklődésre talált, mig ellenben a kinálat különösen középminőségü áruban elég jó. Prima zabban a hozatalok, mint eddigelé továbbra is gvengék. Az árak alig tüntetnek fel változást és a forgalomban volt ca. 5000 mm. 5·70—6·25 frt között fizették.

Tengeri a szeszgyárosok részéről a május-juniusi határidő árfolyama szerint vétetett át. A helyi fogyaszhajóból átvéve 3·40—45 frtot, Kőbánya, 3·50 frtot fizetett; mig elszállitási czélokra Budapest távolságában átvéve 3·42½—45 frt Cassa volt elérhető.

Olajmagvak: Effektiv ***káposztarepczében*** forgalom nem volt és e czikk névlegesen 11·——11·50 frtot jegyez; az augusztus-szeptemberi határidőben gyenge forgalom volt 10·35—55 frtos árak mellett. *Vadrepcze* 4·25—4·75 frtot, *gomborka* 8·——8·50 frtot, *lenmag* 8—9 forinton jegyez.

Hüvelyesek. A vételkedv igen csekély, a kiviteli forgalom teljesen pang és ma Budapesten névlegesen a következő árakat jegyzik: Nagy fehér bab 6.25 frt, barna bab 6·10—40 frt, apróbab 6·75—7·25 frt. *Köles* lanyha 4·50 frt, ***bükköny*** 4·75—5·— frt.

Heremagvak. Ezen czikkekben a szükséglet javarésze immár fedezve van és csak elvétve fordulnak elő jelentéktelenebb beszerzések a spekuláczió részéről. Mai jegyzéseink: *Lóhere* 30—35 frt, *luczerna* 28—35, ***muharmag*** 5—5½ frt, ***baltaczim*** 10—12 frt.

Napi jelentés 1897. május 11.

Készbuza ma jól volt kinálva, a malmok igen kevés vételkedvet mutattak, az irányzat bágyadt maradt, elkelt kb. 15,000 mm., és az árak gyengén tartottaknak mutatkoznak.

Eladatott:

Tiszavidéki:	300 mm.	80 kg.	à 8·15	frt	3 hóra
	100 „	80 „	„ 8·10	„	„
	500 „	80 „	„ 8·10	„	3 hórá
	100 „	79 „	„ 8·05	„	„
	100 mm.	79 á kg.	8·05	frt	3 hóra
	150 „	79 „	„ 8·15	„	„
	800 „	79 „	„ 8·07½	„	„
	200 „	79 „	„ 8·—	„	sárga
Pestvidéki:	400 „	80 „	„ 8·10	„	3 hóra
	1400 „	76 „	„ 7·80	„	„
Bánsági:	900 „	79 „	„ 7.82½	„	„
	1100 „	77 „	„ 7·65	„	3 hóra
Raktáráru:	1300 „	79 „	„ 8·05	„	„
	2000 „	75 „	„ 7·50	„	„
Szokvány:	1000 „	75 „	„ 7·40	„	„
F.-Tiszai:	100 „	80 „	„ 8·05	„	„

Készrozsban kisebb tételek 6.10—15 frt pesti paritással adatott el.

Árpában csekély forgalom volt éppugy *Tengeriben* is.

Zab gyengén tartott.

Határidők szilárdan indultak, később azonban ellanyhultak.

Következő kötések történtek.

	Köttetett.	*Déli zárlat.*
Máj.-jun. buza	7·48—7·43—7·44—	7·43—45
Őszi buza	6·98—6·99—6·97—	6·97—98
Máj.—jun. tengeri	3·41—3·43————	3·42—43
Jul.—aug. tengeri	3·52—3·54————	3·53—55
Aug.-szept. tengeri	3·62—3·64————	3·62—64
Őszi zab	——·——·——·——	5·32—34
Őszi rozs	——————·————	5·75—77
Aug.-szept. repcze	10·55—10·50———	10·50—52½

Szeszuzlet.

Szesz. (*Goldfinger* Gábor szeszgyári főtisztviselő tudósitása.)

A szeszüzletben e hét elején változatlan csendes irányzat uralkodott és a szeszárak változatlanul a multheti zárlatjegyzés szerint záródnak. Élesztőszesz nagyobb kinálat és gyér vételkedv, nagyobb tételek 51—51·25 frton lettek eladva. Finomitott szesz 52—52·13 forint.

Mezőgazdasági szeszgyárak által kontingens nyers szesz e hét elején 14·50—14·75 frton kináltak azonnali szállitásra és több üzlet létesült.

Galicziából kontingens nyersszeszben és finomitott szeszben a hét elején nem volt kinálat.

A kontingens nyersszesz ára Budapesten 14·50—15·— frt.

Bécsi jegyzés 16·10—16·30 frt kontingens nyersszeszért.

Prágai jegyzés 51·——51·25 frt adózott burgonyaszeszért.

Trieszti jegyzés —·——8·25 frt hektoliterenként 90% magyar kiviteli szeszért.

A kivitel a hét elején szünetelt. Fiumébe 56 q. finomitott szesz érkezett Magyarországból.

Vidéki szeszgyárak közül: Kenyérmező, Arad, Losoncz 13 krral olcsóbban, a többiek változatlanul jegyeznek.

Budapesti zárlatárak e héten: Finomitott szesz 52·——52.25 frt, élesztőszesz 51·25—51.50 frt, nyersszesz adózva 51·25—51.50 frt, nyersszesz adózatlan 12.——12.50 frt, denaturált szesz 17.——17.25 frt. Kontingens nyersszesz —.———.—.

Az árak 10.000 literfokonként hordó nélkül budapesti vasutállomáshoz szállitva készpénzfizetés mellett értendők.

A központi vásárcsarnok árujegyzése nagyban (en gros) eladott élelmiczikkek árairól.

(A székesfővárosi vásárcsarnok-igazgatóság jelentése a „*Köztelek*" részére). Budapest, 1897. május 10-én.

Hus. Marhahus hátulja I. oszt. 1 q frt 52—56, II. oszt. 42—50, III. oszt. 32—44, eleje I. oszt. 40—48, II. oszt. 36—44, III. oszt. 30—36, borjuhus hátulja I. oszt. 56—66, II. oszt. 50—55, eleje I. oszt. 50—50, II. oszt. 40—45, birkahus hátulja I. oszt. 36—40, II. oszt. 30—36, eleje I. oszt. 26—34, II. oszt. 20—28, bárány kifejtve 1 db 2·—2·50, bőrben 1—4·50, sertéshus magyar szalonnával elsőrendü 1 q 58—60, vidéki 50—53, szalonna nélkül elsőrendü 64—66, vidéki 56—58, sertéshus pörkölt 48—50, sertéshus szerb szalonnával ———, szalonna nélkül ———, sertéshus füstölt magyar 60—64, idegen (vidéki) 52—60, sonka nyers 1 kg. 56—85, füstölt belf. csonttal 0·75—1, csont nélkül 0·80—1·10, sonka füstölt külf. csont nélkül 0·90—1·—, szalonna sózott 1 q 50—52·5, füstölt 54—54·5, sertészsir hordóval 55·5—56·0, hordó nélkül 53·5—54, kolbász nyers 1 kg. 58—60, füstölt 60—64, szalámi belföldi 1·45—1·50, külföldi ———, malacz szopós élő 1 db ——, tisztitott ———.

Baromfi. *a*) Élő. Tyuk 1 pár frt 1·10—1·30, csirke 0·60—1·20, kappan hizott —·——·—, sovány 0·——0·00, récze hizott 3·——3·80, sovány 1·——1·60, lud hizott 5·——6·—, sovány 2·——3·—, pulyka hizott 4·——6·50, sovány 2·50—4·—. *b*) Tisztitott. Tyuk 1 db frt 0·60—0·65, 1 kg. ———, csirke 1 db 0·40—1·—, 1 kg. ——— kappan hizott 1 db 0·70—1·40, 1 kg. 0·55—0·6

récze hizott 1 db 1·20—2·50, 1 kg. ———, félkövér 1 db 0·80—1·—, lud hizott 1 db ———, 1 kg. 0·52—0·54, félkövér 1 db ———, 1 kg. ———, pulyka hizott 1 db 2·50—3·50, 1 kg. 50—80, félkövér 1 db 1·50—2·50, 1 kg. 40—50, ludmáj 1 db 30—1·—, 1 kg. 1·——1·40, ludzsir 1 kg. 90—1·—, idei liba 1 db 2·0—3·0.

Hal. Élő. Harcsa 1 kg. frt 1·——1·10, csuka 0·60—1·—, ponty (dunai) 0·80—1·20, süllo —·——·—, kecsege —·——, márna 0·40—0·50, czompó 0·40—0·60, angolna ————, apró kevert 0·20—0·25, lazacz ——, pisztráng —·——·—.

Tej és tejtermékek. Tej 1 lit. frt 0·08—0·09, lefölözött 0·05—0·07, tejszin 0·24—0·36, tejföl 0·26—0·35, tehénvaj (tea) 1 kg. 1·10—1·25, I. rendü 0·80—0·90, II. r. 0·60—70·—, olvasztott 70—1·00, Margarin I. rendü —— 0·—, II. rendü 0·——0·—, tehénturó 0·14—0·16, juhturó ———, liptói 0·44—0·56, juhsajt 0·48—60, emmenthali sajt 0·82—1·10, groji sajt 0·50—0·76.

Liszt és kenyérnemü. Fehér kenyér 1 kg. frt 0·11—0·15, barna kenyér 0·09—0·11, rozskenyér 0·09—0·09. Buzaliszt 00 sz. 1 q 14—14, 0 13·30, 1 12·70, 2 12·20, 3 11·80, 4 11·20, 5 10·80.

Hüvelyesek. Lencse magyar 1 q frt 7—12 stokeraui 16—18, borsó héjas magyar 7·5—12·—, koptatott magyar ———, külföldi 16—20, bab fehér apró 7—9, nagy 5—10, szines 8—10.

Tojás. Friss I. o. (1440 db.) 1 láda frt 24·0—24·5, II. oszt. (1440 db.) 23·50—24, meszes ——, orosz tojás 100 db. ————, tea tojás 2·——2·10, törött tojás 17—17·5.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés frt 0·60—4·0, 1 q 4·—6·—, Petrezselem 100 kötés 1·80—6·0, 1 q 2·——8, zeller 100 drb 1—2·50, karalábé 3·00—6·—, vöröshagyma 100 kötés 2—2·25, 1 q 1·60—4·5, foghagyma 100 kötés 3·0—12·0, 1 q 60—2·60, vörösrépa 100 drb ————, fehér répa —·——, fejeskáposzta 25—25, kelkáposzta 100 drb 0·80—3·0, vörös káposzta ———, fejessaláta 0·40—1·00, kötött saláta —, burgonya, rózsa 1 q 1·40—1.50, sárga 1·80—2·0, külföldi 7·0—14·0, fekete retek 100 drb 0·60—2·0. uborka nagy salátának 1 drb 20—40 savanyitani valo 100 drb ———, savanyitott 2—2.20 zöld paprika ———, tök főző ——, zöldbab 1·40—1·50, zöldborsó hüvelyes olasz 1 kg. 10—14, fejtett 1 lit. ———, tengeri 100 cső ——— karfiol 100 db ———, paradicsom 1 kg. 0·25—0·30, spárga 0·30—0·90, torma 100 db 10—12.

Gyümölcs. Fajalma 1 q frt 20—35, közönséges alma 10—16, fajkörte ——, közönséges körte ———, szilva magvaváló ———, vörös ———, aszalt 12—28, cseresnye olasz 38—40, közönséges ——, baraczk kajszin ———, őszi ———, dinnye görög nagy 100 drb ———, görög kicsi ———, sárga, faj ———, közönséges ———, szőlő 1 q ———, csemege ———, dió (faj, papirhéju) 24—32, közönséges 13—22, mogyoró 28—56, gesztenye magyar ———, olasz ———, narancs messinai 100 drb 1·80—2·20, pugliai ———, mandarin 0·——0·—, czitrom 0·90—1·50, füge, hordós 1 q 15—17, koszorus 17·50—20, datolya 44—54, Mazsolaszőlő 48—60.

Füszerek és italok. Paprika I. rendü 1 q. frt 30—60, II. rendü 22—35, csöves ————, (szárított) ————. köménymag ————, borsókamag ————. mák 1 q. frt ———, méz csurgatott 0·40—0·75, sejtekben 1 q. 1·——1·—, szappan szin 25—25—. közönséges ————, fehérbor asztali palaczkban 1 lit. 0·40—0·60, vörös asztali palaczkban 0·55—0·85. házi pálinka palaczkban 0·——0·00, ásványviz palaczkban ————.

Budapesti takarmányvasár. (IX. kerület Mester-utcza. 1897. május 11. A székesfőv. *vásárigazgatóság jelentése a „Köztelek“* részére). Felhozatott a szokott községekből 264 szekér réti széna, 72 szekér muhar, 24 zsupszalma, 22 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengériszár, — szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, zabosbükköny, köles stb.), 1600 zsák szecska. A forgalom élénk. Árak q-ként a következők: réti széna 200—300, muhar uj 220—300, zsupszalma 1100—1300, alomszalma 150—160, egyéb takarmány ————, lóhere ————, takarmányszalma ————, tengeriszár ———, luczerna ————, sarju ————, szalmaszecska 200—230, széna ——, uj ————, zabosbükköny ————. Összes kocsiszám 416, suly 332800 kg.

Állatvásárok.

Kőbányai sertésvásár. 1897. május 7. (*Első magyar sertéshizlaló-részvénytársaság* telefon-jelentése a *„Köztelek“* részére.) Az üzlet kellemesebb. *Heti átlagárak:* Magyar válogatott 320—380 kg. nehéz — kr, 280—300 kg. nehéz ——— kr, öreg 300 kgontuli ——— kr, vidéki sertés könnyü — krajczár. Szerb 52—53.50 kr. Román ———— tiszta klg. páronkint 45 klgr. élet-sulylevonás és 4% engedmény szokásos. — *Eleség-árak:* Tengeri ó 3·75—·— frt, árpa 4·90 frt Kőbányán átvéve. *Helyi állomány:* április 30. maradt 26296 drb. *Felhajtás:* Belföldről 667 drb, Szerbiából 3899 darab, Romániából —— drb, egyéb államokból —— darab. Összesen 4566 db. Főösszeg 30862 db. Állomány és felhajtas együtt —— drb. *Elhajtás:* budapesti fogyasztásra (I—X. kerület) 2284 drb, belföldre Budapest környékére 723 drb, Bécsbe — drb, Csehországba, Morvaország és Sziléziába — drb, Ausztriába 214 db, Német birodalomba —— drb, egyéb országokba — db. A szappangyárakban feldolgoztatott: a szállásokban elhullott 7, vasuti kocsikból kirakott hulla 23, borsókásnak találtatott 24, összesen 54 drb. Összes elhajtás 3275 darab. Maradt állomány 27587 drb. A részvény-szállásokban 7782 drb van elhelyezve. Az egészségi és tranzitószállásokban maradt 5191 drb. *Felhajtás:* Szerbiából 3899 drb, Romániából — drb, összesen 9090 drb. *Elhajtás:* 3162 drb, maradt állomány 5928 drb és pedig 5928 drb szerb és — db román. Az egészségügyi szemlénél jan. 1-től máig 467 drb a fogyasztás alól kivonatott és technikai czélokra feldolgoztatott.

Bécsi vásár: május 4. Felhajtás 8391 db sertés, köztük 5274 süldő. Az üzlet vontatott volt. Nehéz 50—52·—, középnehéz 47—49, süldő 32—42 frt 100 kgkint eleven sulyban.

Drezdai vásár: május 3. A vásáron volt 2141 db vidéki és — db magyar sertés, előbbiek 33—38, utóbbiak ——— márkán keltek eleven suly.

Berlini vásár: május 1. Felhajtás 8395 sertés. Üzlet vontatott volt. Mecklenburgi 44—45, vidéki sertés 41—43, belföldi 38—40, magyar sertés ——— mrk.

Budapesti szurómarhavásár. Május hó 11-én *A székesfővárosi közvágóhid és marhavásár igazgatóság jelentése.*

Felhajtatott: 1354 drb belföldi, — drb galicziai, — drb tiroli, 31 drb növendék élő borju, 24 drb élő bárány; — drb belföldi, — drb galicziai, — drb tiroli, —— drb bécsi, — drb növendék borju, — drb ölött bárány, 10 drb élő kecske.

A borjuvásár meglehetős élénk volt.

Árak a következők: Élő borjuk: belföldi 8—22 frtig, kivételesen — frtig dbonkint, 30—42 frtig, kivételesen — frtig sulyra, növendék borju ——— frtig, kivételesén — frtig dbonkint, 20—22— frtig sulyra. Ölött borju: belföldi ———, kiv. —, tiroli — frtig, galicziai ——— frtig, növendék borju ——— frtig dbkint, ölött bárány —·—·— frtig, bécsi ——— frtig sulyra. Élő bárány 5——6·60 frtig, kivételesen 0— frtig páronkint. Élő kecske 4·50 frtig páronkint. Hizlalt ürü ——————.

Bécsi vágómarhavásár. 1897. május 6. A bécsi *marha-* és *luspénztár* jelentése.

Összes felhajtás 4360 db. Ebből magyar 3311 db, galicziai 194 db, bukovinai 199, németországi 656 db, hizott 3573 db, legelő — db, fiatal 787 db, ökör 3332 db, bika 499 db, tehén 479 db, bivaly 50 db.

A szombati vesztegvásárra 1387 db hajtatott fel. A felhajtás a mult hetinél 900 dbbal kisebb volt, mivel a kinálat még mindig nagyobb a keresletnél, azért árjavulás nem állhatott be, sőt a mult heti árak is csak nehezen tartották fenn magukat. A prima és középminőségnél a volt árnivó még egyforma, rosszabb minőségek nehéz kelendőségüek s áruk mindinkább kisebbedett.

Árak: prima magyar 31—34.— (—) frt, szekunda 26—30 frt, tertia 22—25 frt. Galicziai prima 30.——33.50 (—·—) frt, szekunda 27—29 frt, tertia 24—27 frt. Német prima 35—38·— (39.—), szekunda 31—34, tertia 26—30 frt. Konzervökrök . —·——·— é. s., rosszabb minőségü 19—24 frt é. s. Bika 20—29 frt é. s., tehén 19—30 frt é., bivaly 15——20 frt é. s. (Kizárólagosan élősulyra minden % levonás nélkül történnek. Az értékesitébesn kitüntetett árak ugy értelmezendők, hogy egy és ugyanazon eladó, a jobb minőségü állatok kg.-jáért p. o. 40 krért, a kiverésért pedig 35 krt kap.)

Egyeseladások: **Magyar hizó ökrök.** Eladók:

Eladók	Ár		Ár	
Hacker Leopold, Sopron	27	—	25	—
Hacker Miksa, Sopron	29	—	28	—
Hacker Móricz, Sopron	31	—	28	—
Lederer és Kálmán, N.-Várad	34	—	—	—
Löwinger József, Sárvár	25½	—	24½	—
Löwinger Sal. Nyögér	29	—	24	—
Neumann testvérek, Arad	34	—	30	—
Rethnitzer Max, Nemesvid	29	—	25	—
Stummer báró uradalma	30	—	28	—
Uzovics urad., Könyök	24	—	23	—
Windisch József, Zákány	27½	—	22	—
Erdélyi hizó ökrök. Eladók:				
Farkas & Illyés, Marosvásárhely	30	—	—	—
Német hizó ökrök. Eladók:				
Deutsch testv., Brünn	36	—	—	—
Blau testvérek, Temesvár	38	—	35	—
Dulovics István, Csornik	25	—	23	—
Hacker Mór, Sopron	34	—	32	—
Neumann testvérek, Arad	36½	—	—	—
Löwinger József, Sárvár	35	—	31	—
Schlesinger Gyula, Trencsén	35	—	29	—
Seidl & Bader, Pohrlitz	36½	—	33	—

Az alsó-ausztriai helytartóság elrendelte, hogy az eddig minden hét hétfőjén megtartott vesztegvásár ezentul szombaton tartassék meg. A vesztegvásárra felhajtandó állatok a vásárt megelőző pénteken kell, hogy rendeltetésük helyére megérkezzenek. Az eddig elzárolt megyék közül a következő vármegyék vannak tüdővész és száj- és körömfájás miatt zár alá helyezve, és csakis ezen vármegyékből nem hajthatók fel állatok a vásárra és pedig: 1. Tüdővész miatt a következő megyék: Árva, Bars, Liptó, Nógrád, Nyitra, Pozsony, Szepes és Trencsén, továbbá Pozsony sz. kir. városból. 2. Száj- és körömfájás miatt a következő megyék: Bars, Beszterce-Naszód, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Sáros és Vas, továbbá Szabadka sz. kir. városból.

Horvátországból száj- és körömfájás miatt a következő megyék: Pozsega és Zágráb, továbbá az ezen megyék járásai.

Az itt elő nem sorolt vármegyékből az ismeretes feltételek mellett állatok szabadon szállithatók a vesztegvásárra.

Bécsi sertésvásár. 1897. május 11-én. (*Schleiffelder és társai* bizományi czég távirati jelentése a *„Köztelek“* részére).

Felhajtás: 6056 db lengyel, 3172 db magyar sertés

Az üzlet igen vontatott.

Árak kilónként élősulyban fogyasztási adó nélkül: prima 50—51·— kr, kivételesen 51·50 kr, közepes 42—49 kr, süldő 32—41 kr.

Bécsi szurómarhavásár. 1897. május 6-án. Felhozatott: 4099 borju, 1308 élő sertés, 1302 kizsigerelt sertés, 269 kizsigerelt juh, 1646 bárány.

A borjuvásáron a kereslet a mult hetinél nagyobb volt, az árak még mindig változatlanok. Kizsigerelt sertéseknél összes minőség a mult heti irányzat mellett kelt el.

Arak kilogrammonkint: kizsigerelt borju 28—32 kr., prima 34—44 kr., primissima 46—56 kr., élő borju 25 45 kr., prima 46—50 kr., primissima ——— (—) kr., fiatal sertés 32—42 kr., kizsigerelt sertés nehéz 48—50 kr., süldő 44—52 kr., kizsigerelt juh 24—38 kr., bárány páronkint 4—12 kr.

Bécsi juhvásár. 1897. május 6-án. Felhajtás 2243 db juh.

A juhvásár állandóan lanyha irányzatu.

Árak: export juh páronként 17—20.— (—.—) raczka —.—, selejtes juh 12.——15.

Párisi juhvásár. 1897. május 10-én. Felhajtás: —.— db juh.

Irányzat ——.

Az Orsz. magy. gazd. egyesület tulajdona.

Lapfelügyelő-bizottság: **Gróf Dessewffy Aurél, Bernát István, dr. Darányi Gyula, Forster Géza, Galgóczy Károly, dr. Hagara Viktor.** — Főszerkesztő és kiadásért felelős: **Forster Géza** az O. M. G. E. igazgatója. — Felelős szerkesztő: **Szilassy Zoltán** az O. M. G. E. szerkesztő-titkára. — Társszerkesztő: **Buday Barnabás.**

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Budapest, V., Alkotmány-utcza 31. szám Váczi-körut sarok.

ADRIANCE PLATT & Co. NEW-YORK

kizárólagos képviselősége

Fűkaszáló,

Marokrakó arató, és

Kévekötő arató gépeire.

Kitünő magyar bizonyitványok.

A m. kir. államvasutak gépgyára

Szövetkezeti képviselősége **tagok** számára.

Gőzcséplőgarniturák

és egyéb gazdasági gépek

több évi részletfizetésre.

Késések elkerülése végett kérjük a megrendeléseket már most előjegyeztetni.

Magyar kir. államvasutak.

A magy. kir. államvasutak folyó évi nyári menetrendje.

54241. A magyar kir. államvasutakon folyó évi május hó 1-jén életbe lépet menetrend a jelenleg érvényben levőtől lényegessebben a következőkben tér el:

A budapest—brucki vonalon. A gyorsvonatoknak menettartama Budapest és Bécs között, részint a menetsebességnek fokozása, részint pedig a kisebb forgalmu állomásokon a tartózkodásoknak megszüntetése által, 10—25 perczczel megröviditettik. Ebből kifolyólag a Bécsből, illetve Bruckról Budapest keleti p. u.-ba d. u. 1 óra 25 perczkor érkező gyorsvonatnál Pándorfon, Kimlén, Almás-Füzitőn és Tata-Tóvároson, továbbá az uj menetrend szerint Budapest keleti p. u.-ról d. u. 2 óra 20 perczkor Bruck, illetve Bécsbe induló gyorsvonatnál Tata-Tóvároson, Kimlén és Pándorfon; végül az uj menetrend szerint Budapest keleti p. u.-ból reggel 8 óra 50 p.-kor induló és ide Bécsből este 7 óra 15 p.-kor érkező gyorsvonatnál Kimlén a megállás megszüntettetik. Ellenben az először emlitett két gyorsvonat Bicske állomáson 1—1 perczre rendesen megállittatik. Budapestről Sopron felé nem mint eddig a budapest—bécsi, hanem a Budapest keleti p. u.-ból d. u. 1 óra 45 p.-kor induló gráczi gyorsvonat fogja Győrött a csatlakozást közvetiteni.

A déli vasutnak reggeli személyvonatához való csatlakozás helyreállitása érdekéből Budapest és Budapest—Kelenföld között naponta egy uj vegyes vonat helyeztetik forgalomba, a mely Budapest keleti p. u.-ról reggel 6 óra 15 perczkor indul és Budapest—Kelenföldre reggel 6 óra 42 perczkor érkezik.

A nyaralók és kirándulók igényeinek kielégitése céljából, május 15-étől szeptember hó 15-éig Budapest keleti p. u.ról d. u. 12 óra 15 p.-kor Bicskére és onnét d. u. 2 óra 52 p.-kor vissza Budapestre naponta, minden ünnep- és vasárnap pedig Budapest keleti p. u.-ról reggel 8 óra 10 p.-kor Bicskére és onnan este 8 óra 11 p.-kor vissza Budapestre helyi személyvonat indittatik s ezen utóbbi vonatoknak közlekedése tartamára, a budapest—bécsi nappali személyvonatoknál Budapest keleti p. u. és Bicske között ünnep- és vasárnapokon a szomszédos forgalmu menetjegyek használata kizáratik.

Továbbá junius 1-étől szeptember 15-éig Budapest keleti p. u.-ról naponta este 7 óra 15 perczkor Bicskére és onnan este 6 óra 57 p.-kor, meg este 9 óra 56 p.-kor Budapestre helyi személyvonatok helyeztetnek forgalomba.

Ugyancsak junius 1-étől szeptember 15-éig a déli vasutnak Székesfehérvár felé közlekedő helyi vonatához való csatlakozással Budapest keleti p. u.-ról d. e. 11 óra 25 perczkor egy vegyes vonat indittatik Budapest Kelenföldig.

Végül Budaörs megállóhelyen a mult évben megállott vonatok a nyári évad alatt ismét megállittatnak.

A budapest—esztergomi, almás—füzitő—esztergomi és buda-császárfürdő-kitörő-ó-budai vonalakon.

Almás—Füzitőről Budapest nyugoti p. u.-ba és viszont Kenyérmezőn át közvetlen összeköttetés létesitése céljából Almás—Füzitőről az uj menetrend szerint reggel 6 óra 24 perczkor Esztergomba induló vegyesvonathoz Kenyérmezőn csatlakozólag, Esztergomból Budapestig egy uj személyvonat helyeztetik forgalomba, a mely Esztergomból reggel 8 óra 2 percz. Kenyérmezőről reggel 8 óra 17 perczkor fog indulni és Ó-Budára d. e. 9 óra 54 percz, Budapest nyugoti p. u.-ba pedig d. e. 10 óra 25 perczkor fog érkezni.

E vonat az Ó-budáról d. e. 10 óra 4 perczkor induló uj személyvonat által közvetlen folytatást nyer Buda-császárfürdő kitérőre is.

Az ellenkező irányban Budapest nyugati p. u.-ból és Buda-császárfürdő-kitérőről jelenleg d. u. 2 óra 35 perczkor Esztergomba induló személyvonathoz szintén Kenyérmezőn csatlakozólag Esztergomtól — Almás — Füzitőig egy uj vegyesvonat rendszeresittetik.

Ezen vonat Esztergomból d. u. 4 óra 40 percz, Kenyérmezőről d. u. 4 óra 7 perczkor indul és Almás—Füzitőre este 7 órakor érkezik.

Ezen vonatnak forgalomba helyezése folytan az Esztergomból jelenleg d. u. 1 óra 40 p.-kor Budapest nyugoti p. u.-ba és Ó-Budáról jelenleg d. u. 4 óra 1 perczkor Buda-császárfürdő-kitérőre induló vegyesvonatok forgalmon kivül helyeztetnek; az Esztergomból d. u. 2 óra 46 perczkor Almás—Füzitőre induló tehervonatnál pedig a személyszállitás megszüntettetik.

A kiránduló közönség részére május 15-étől szeptember 15-éig ünnep és vasárnapokon Budapest nyugoti p. u. és Dorog között mindkét irányban egy-egy uj személyvonat helyeztetik forgalomba, a mely vonathoz csatlakozólag Buda-császárfürdő-kitérőre és Ó-Buda között is fog egy-egy uj vonat közlekedni.

E vonat Budapest nyugoti p. u.-ból d. u. 1 óra 25 perczkor, Buda-császárfürdő kitérőről d. u. 1 óra 19 p.-kor, Ó-Budáról 1 óra 58 p.-kor fog indulni és Dorogra d. u. 3 óra 30 perczkor fog érkezni; Dorogról pedig este 6 óra 10 perczkor indul és O-Budára este 7 óra 36 percz, Buda-császárfürdő-kitérőre este 8 óra 19 percz, Budapest nyugoti p. u.-ba pedig este 8 óra 15 perczkor érkezik.

Végül az összes személyszállitó vonatok Pilis—Csabatábor megállóhelyen meg fognak állani.

A győr—fehringi vonalon.

Győr-Szabadhegy állomáson a gyorsvonatok kivételével a többi személyszállitó vonatok feltételesen meg fognak állani.

A székesfehérvár—kisczelli vonalon a helyi érdekek s különösen Pét fürdő forgalmának jobb kielégitése érdekéből a mult nyáron ünnep és vasárnapokon, valamint csütörtökön Veszprémből Székesfehérvárra közlekedett személyszállitó tehervonat, a f. évi nyári évad alatt ugyanazon napokon Veszprém várostól kiindulólag fog közlekedni.

E vonat Veszprém városból este 6 óra 56 perczkor indul és Székesfehérvárra éjjel 10 óra 9 perczkor érkezik.

A győr—veszprém—ujdombovári és veszprém—veszprémvárosi vonalakon Győr és Veszprém között mindkét irányban egy-egy helyi vegyesvonat helyeztetik forgalomba. E vonat Győrből reggel 4 óra 20 perczkor indul és Veszprémbe d. e. 8 óra 49 perczkor érkezik és onnan folytatólag Veszprém városba tovább indul, a hova d. e. 9 óra 9 perczkor érkezik; az ellenkező irányban Kis-Czell és Veszprém város felőli csatlakozással Veszprémből d. u. 4 óra 45 perczkor indul és Győrbe este 9 óra 15 perczkor érkezik. Ellenben a jelenleg Veszprémből reggel 4 óra 10 perczkor Győrbe induló és onnan Veszprémbe éjjel 10 óra 6 perczkor érkező vegyesvonat a veszprém-bakon-szt.-lászlói vonalrésze megszüntettetik.

A kisczell—bóba—csáktornyai—ukk—tapolczai és türje—balatonszentgyörgyi vonalakon a mult nyáron Kis-Czell és Zala-Egerszeg között mindkét irányban közlekedett és Kis-Czellen a gyorsvonathoz Budapest felé, illetve felőli csatlakozó személyvonat ismét forgalomba helyeztetik; e vonat Zala Egerszegről reggel 6 óra 30 perczkor indul és Kis-Czellre d. e. 9 óra 36 perczkor érkezik, Kis-Czellről pedig este 6 óra 10 perczkor indul és Zala-Egerszegre éjjel 9 óra 18 perczkor érkezik. E vonatokhoz Ukkon Tapolcza felől és felé, Türjén pedig Balaton-Szt.-György felől illetve felé, a jelenlegi vonatok menetrendjének némi megváltoztatásával a csatlakozások ismét létesitve vannak.

A budapest—galantha—marcheggi és a galantha—zsolnai vonalakon.

A Bécsből jelenleg éjjel 1 óra 15 perczkor Budapest nyugoti p. u.-ba érkező keleti expressvonat az uj menetrend szerint már éjjel 11 óra 50 perczkor fog érkezni.

Budapest és Bécs között a mult nyáron forgalomban volt s csupán I-ső osztályu utasokat szállitott luxusvonatok ismét forgalomba helyeztetnek és külön pótdij fizetése nélkül lesznek igénybe vehetők.

Az egyik vonat Budapest nyugoti p. u.-ból d. u. 5 óra 40 perczkor fog indulni és Bécsbe, csatlakozólag a Karlsbad felé induló gyorsvonathoz este 9 óra 45 perczkor érkezik.

Az ellenvonat Bécsből pedig este 6 óra 45 perczkor indittatik és Stadlau állomáson a Karlsbad felől érkező gyorsvonattal csatlakozásban Budapest nyugoti p. u.-ba éjjel 10 óra 50 perczkor érkezik.

A Budapest-nyugoti p. u.-ból jelenleg délelőtt 8 órakor Bécsbe és onnan az uj menetrend szerint este 8 óra 50 perczkor Budapest nyugoti p. u.-ba érkező gyorsvonat Párkány-Nánán nem állittatik meg, s ezen állomásnak, valamint a csatlakozó vonal személyforgalmának kozvetitésére a Budapest nyugoti p. u. és Zsolna közötti gyorsvonatok fognak szolgálni.

A Zsolnáról Budapest nyugati p. udvarba közlekedő gyorsvonat Tornócz állomáson feltételesen megállittatik.

A zsolnai helyi forgalomnak emelése, valamint Zsolnán a Berlin felé és felől közvetlen csatlakozás létesitése érdekében Budapest és Zsolna között a mult év nyarán közlekedett személyvonatok ez idén is forgalomba helyeztetnek. Ezen vonatoknál az indulás Budapest nyugoti p. u.-ból éjjel 10 óra 45 p.-kor, az érkezés Zsolnára d. e. 8 óra 44 perczkor, Berlinbe 8 ó. 47 p.-kor lesz. Az ellenkező irányban pedig Berlinből d. e. 8 ó. 35 p.-kor, Zsolnáról este 8 óra 41 perczkor indulva, a vonat Budapest nyugoti pálya u.-ba másnap reggel 6 óra 55 perczkor fog érkezni.

Eme mindkét vonatnál Budapest és Vácz között a szomszédos forgalmu menetjegyeknek használata kizáratik, valamint Budapest és Vácz között a Budapest — Zsolna irányu vonatnál bezárólag Váczig csak felszállás, az ellenkező irányúnál pedig bezárólag Vácztól csak a leszállás lesz lehetséges.

Ezen vonatoknak forgalomba helyezése folytán a jelenleg Galanthából Szeredre éjjel 3 óra 15 perczkor induló és Szeredről Galanthára éjjel 11 óra 15 perczkor érkező vegyes vonat megszüntettetik.

A jelenleg Budapest nyugoti p. u.-ból éjjel 9 óra 5 perczkor Pozsonyba induló és onnét Budapestre reggel 7 óra 5 p.-kor érkező gyorstehervonatnál a személyszállitás csak Budapest és Érsekujvár között tartatik fenn s az előbbinél, vagyis a Budapestről közlekedőnél Palota—Ujpesten csak a felszállás lesz lehetséges.

A Budapest nyugoti p. u.-ból Marchegg illetve Bécsbe éjjel 9 óra 35 p.-kor induló és onnét Budapest nyugoti p. u.-ba reggel 7 óra 45 p.-kor érkező személyvonatoknál a szomszédos forgalmu menetjegyek használata Budapest és Érsekujvár között záratik ki, azonkivül pedig a Marcheggről Budapestre közlekedő személyvonatnál bezárólag Vácztól Budapestig csak a leszállás, a Budapestről Marcheggre közlekedőnél pedig bezárólag Váczig csak a felszállás lesz lehetséges.

A jelenleg Érsekujvárról este 7 óra 45 perczkor az uj menetrend szerint pedig este 6 óra 45 perczkor Pozsonyba érkező személyvonat, a Pozsonyból este 7 ó. 1 p. Bécsbe ind. gyorsvonattal hozatott csatlakozásba.

A Budapest nyugoti p. u.-ból jelenleg délután 4 óra 25 perczkor induló személyvonat csak este 7 óra 45 perczkor fog indulni és Párkány-Nánára éjjel 10 óra 6 perczkor fog érkezni. Az ellenkező irányban Párkány-Nánáról Budapestre az uj menetrend szerint d. e. 8 óra 45 perczkor érkező vonatnál Palota-Ujpesten csak a leszállitás lesz megengedve.

A helyi forgalomnak és a nyaraló közönség érdekeinek kielégitése céljából május 1-től szeptember 50-ig a következő helyi vonatok helyeztetnek forgalomba:

Budapest és Érsekujvár között a Párkánv-Nánán, Balassa-Gyarmat és Léva felől és felé csatlakozással biró egy-egy személyvonat. Ezen vonat Budapest nyugati p. u.-ról reggel 5 ó. 40 p.-kor fog indulni és Érsekujvárra d. e. 9 ó. 23 p.-kor érkezik; Érsekujvárról pedig este 7 ó. 25 p.-kor indul és Budapest nyugati p. u.-ba éjjel 11 óra 20 perczkor érkezik.

A mult nyáron Budapesttől Érsekujvárig forgalomban volt délutáni helyi gyorsvonat ez idén mindhárom kocsi osztálylyal csak Budapest és Párkány-Nána között helyeztetik forgalomba és személyvonati jegyek váltása mellett lesz használható. E vonat Budapest nyugoti p. u.-ból d. u. 2 ó. 20 p.-kor fog indulni és Párkány-Nánára d. u. 3 ó. 56 p.-kor fog érkezni s ennek folytán a Budapest nyugoti p. u.-ból jelenleg d. u. 2 ó.-kor Bécsbe induló gyorsvonat Vácz, Nagy-Maros és Párkány-Nánán csupán felszállás céljából állittatik meg. Az ellenkező irányban forgalomba helyezett helyi személyvonat Párkány-Nánáról d. u. 5 ó. 45 p.-kor indittatik és Budapestre este 8 ó. 5 p.-kor érkezik.

A Budapest nyugoti p. u. és Zsolna között közlekedő éjjeli személyvonat mentesitése végett Budapest és Vácz között egy-egy helyi személyvonat forgalomba helyeztetik, mely vonat Budapest nyugoti p. u.-ról éjjel 11 ó. 10 p.-kor fog indulni és Váczra éjjel 12 ó. 20 perczkor fog érkezni; Váczról pedig reggel 5 ó. 20 p.-kor indul és Budapest nyugoti p. u.-ba reggel 6 óra 20 perczkor érkezik.

Továbbá Palota Ujpestről Budapestre a jelenlegi vonatokon kivül még reggel 4 ó. 25 p.-kor és éjjel 10 óra 14 perczkor, Budapestről Palota-Ujpestre pedig este 9 óra 25 perczkor helyi személyvonatok indittatnak.

Végül Pozsony és Bécs között mindkét irányban ünnep és vasárnapokon kedvező időjárásnál egy-egy helyi személyvonat fog közlekedni. E vonat Bécsből reggel 6 ó. 20 p.-kor indittatik és Pozsonyba d. e. 8 óra 19 p.-kor érkezik, Pozsonyból pedig este 8 ó. 5 p.-kor indul és Bécsbe éjjel 10 ó. 17 p.-kor érkezik.

Május 15-től kezdve ünnep és vasárnapokon forgalomba helyeztetik:

Budapest és Nagy-Maros között mindkét irányban három-három vonat, a mely vonatok Budapestről d. e. 8 óra 40 p, d. u. 12 óra 55 percz és este 6 órakor indulnak és vissza Budapestről d. u. 12 óra 30 percz, d. u. 5 ó. 30 p. és éjjel 12 óra 5 perczkor érkeznek.

Bunapest és Vácz között mindkét irányban egy-egy vonat, a mely Budapestre este 8 óra 5 perczkor indul és ide éjjel 10 óra 30 perczkor visszaérkezik.

Budapest és Palota—Ujpest között mindkét irányban egy-egy helyi vonat, a mely Budapestről d. u. 5 órakor indul és Palota—Ujpestről—Budapestre d. u. 4 óra 45 perczkor érkezik.

Továbbá junius 1-étől Budapest és Nagy-Maros között mindkét irányban naponta egy-egy helyi személyvonat, mely vonat Budapestről este 6 óra 30 perczkor fog indulni és Nagy-Marosra este 7 óra 54 perczkor érkezik; Nagy-Marosról pedig reggel 6 óra 45 perczkor indittatik és Budapestre reggel 8 ó. 10 perczkor érkezik.

Végül a Budapest-nyugoti p. u.-ból d. e. 9 óra 15 perczkor Bécsbe induló személyvonatnál Palota — Ujpesten csak a felszállás, a Bécsből d. u. 5 óra 55 p. Budapest nyugoti p. u.-ba érkező személyvonatnál pedig csak a leszállás lesz lehetséges.

A párkány—nána—balassa-gyarmati és garam—berzencze—lévai vonalakon.

A Párkány--Nánáról jelenleg reggel 5 óra 35 p. s az ezzel csatlakozásban Léváról d. e. 8 óra 32 p. induló és Garam—Berzenczére d. e. 11 óra 38 perczkor érkező vegyes vonat helyett egy uj személyvonat helyeztetik forgalomba. E vonat Párkány—Nánáról reggel 5 óra 25 perczkor indul és Garam—Berzenczére d. e. 10 óra 49 perczkor érkezik, a hol Zólyom, illetve Budapest felé csatlakozást talál.

A tótmegyer—privigye—bajmóczy vonalon a jelenleg Tótmegyerről—Privigye—Bajmóczra d. e. 11 óra 45 perczkor érkező vegyesvonat személyvonatként oda már d. e. 9 óra 57 perczkor fog érkezni; a jelenleg Privigye—Bajmóczról d. u. 2 óra 45 perczkor Tót-Megyerre induló vegyesvonat pedig szintén személyvonatként csak d. u. 4 óra 55 perczkor indittatik és Tót-Megyerre éjjel 10 óra 44 perczkor érkezik.

Továbbá a Privigye—Bajmóczról jelenleg d. e. 10 óra 20 perczkor induló személyvonat csak d. u. 12 óra 5 perczkor indittatik és Tót-Megyerre este 6 óra 47 perczkor érkezik.

Végül a jelenleg Nyitráról d. u. 4 óra 40 perczkor Tót-Megyerre induló vegyesvonatnak egyidejü megszüntetése mellett egy uj személyvonat helyeztetik forgalomba, a mely Nyitráról d. u. 1 óra 49 perczkor indittatik és Tót-Megyerre d. u. 3 óra 23 perczkor érkezik.

A pozsony—galgócz—lipótvári és szered—nagyszombati vonalakon.

A Bécs és Zsolna közötti éjjeli összeköttetés helyreállitási czéljából Pozsonyból éjjel 1 óra 40 perczkor egy vegyesvonat indittatik, mely Galgócz—Lipótvárra reggel 4 óra 13 perczkor érkezik és ott csatlakozik az uj személyvonathoz Zsolna felé. Az ellenkező irányban az összeköttetést a Galgócz-Lipótvárról éjjel 1 óra 12 p.-kor induló és Pozsonyba éjjel 3 óra 48 perczkor érkező vegyesvonat fogja közvetiteni.

A jelenleg Nagy-Szombatból éjjel 10 órakor induló vegyesvonat az uj menetrend szerint éjjel 1 órakor fog indulni és Szeredre éjjel 1 óra 32 p.-kor érkezni, ahol a Zsolna felől érkező uj éjjeli személyvonathoz Budapest felé csatlakozást talál.

Végül Szeredről—Nagy-Szombatig, Szereden a Zsolna felőli gyorsvonattal, Nagy-Szombatban pedig a személyvonathoz Galgócz—Lipótvár felé való csatlakozásban egy tehervonat személyszállitással rendeztetik be, mely Szeredről este 6 óra 50 perczkor indul és Nagy-Szombatba este 7 óra 40 p.-kor érkezik.

A budapest—hatvan—ruttkai vonalon:

Budapest és Hatvan között május 15-étől szeptember 15-éig Hatvanból reggel 6 óra 58 percz, meg este 8 óra 15 perczkor induló és Budapestre d. e. 8 óra 50 percz, illetve éjjel 10 óra 50 perczkor érkező helyi személyvonat naponta; Budapestről ünnep és vasárnapokon egy helyi személyvonat reggel 7 óra 25 perczkor fog indulni és Hatvanba d. e. 9 óra 31 perczkor érkezni. Ennek folytán azon napokon és időtartamra a Kassa felé menő vonatnál a budapest—turai vonalrészen Aszód állomás kivetelével, az utasok leszállása nem engedtetik meg.

Végül a jelenleg Hatvanból d. u. 3 óra 30 perczkor Budapestre induló személyvonat csak Gödöllőtől kiindulólag tartatik forgalomban, Budapest és Gödöllő között pedig napontai közlekedéssel egy uj helyi személyvonat helyeztetik forgalomba, a mely Budapestről d. u. 1 óra 30 perczkor indul és Gödöllőre d. u. 2 óra 40 perczkor érkezik.

Az aszód—balassa-gyarmat—losonczi vonalon, a jelenleg Aszódról d. e. 11 óra 15 perczkor Losonczra induló személyvonat már a Budapest és Hatvan felől beérkező személyvonatok után d. e. 9 óra 25 perczkor indittatik és a jelenlegi csatlakozásoknak ugy Balassa-Gyarmaton mint Losonczon való fentartása mellett oda d. u. 4 óra 33 p.-kor érkezik.

A zólyom—zólyom-brezói vonalon ünnep és vasárnapokon Zólyom-Brezóról este 9 óra 1 perczkor egy személyszállitó tehervonat indittatik Beszterczebányára, a hova ezen vonat éjjel 11 óra 5 perczkor érkezik.

A budapest—miskolczi—lawocznei és miskolcz—kassai vonalakon. A Tátrafürdőbe utazó közönség részére a mult évben Budapestről Kassán át Poprád-Felkáig és viszont forgalomban volt éjjeli közvetlen gyorsvonat ez idén is junius 15-étől szeptember 15-ig fog forgalomba helyeztetni. Ezen vonat Budapest k. p. u.-ról éjjel 10 óra 40 perczkor indul és Kassára reggel 4 óra 30 percz, Poprád-Felkára reggel 7 óra 30 perczkor érkezik, Poprád-Felkáról pedig éjjel 10 órakor, Kassáról éjjel 12 óra 35 perczkor indul és Budapest k. p. u.-ba reggel 6 óra 55 perczkor érkezik.

A hatvan—miskolczi vonalrészen az összes gyorsvonatok csak Vámos-György, Kaál-Kápolna és Füzes-Abony csatlakozási állomásokon állittatnak meg, kivéve az 1510. sz. gyorsvonatot, mely Emőd állomáson ezentul is meg fog állani.

A jelenleg Batyuról reggel 5 óra 24 perczkor Budapestre induló gyorsvonat Szamator és Perbenyik állomások között levő Nagy-Géres megállóhelyen feltételesen megállittatik.

A jelenleg Lawoczneról d. e. 10 óra 55 perczkor Budapestre induló és innen Lawocznera este 6 óra 50 perczkor érkező gyorsvonatok forgalma Munkács és Láwoczne között megszüntettetik, ellenben Munkács és Volócz között hetenként kétszer a munkácsi hetivásárok napjain hétfőn és pénteken mindkét irányban egy-egy vegyesvonat helyeztetik forgalomba. E vonat Volóczról reggel 6 óra 6 perczkor indittatik és Munkácsra d. e. 8 óra 20 perczkor érkezik, Munkácsról pedig este 7 óra 50 perczkor indul és Volóczra éjjel 10 óra 33 perczkor érkezik.

Végül a fürdőévad tartamára, vagyis junius 1-étől szeptember 15-éig Munkács és Szolyva—Hársfalva között mindkét irányban egy-egy tehervonat személyszállitással fog közlekedni, mely Munkácsról reggel 6 óra 55 perczkor indul és Szolyva—Hársfalvára d. e. 9 óra 4 perczkor érkezik; Szolyva—Hársfalváról pedig d. u. 5 órakor indittatik és Munkácsra este 6 óra 52 perczkor érkezik.

A miskolcz—füleki és bánréve—dobsinai vonalakon. Budapestről Dobsinára az éjjeli összeköttetés helyreállitása czéljából egy uj személyvonat helyeztetik forgalomba, a mely Miskolczról éjjel 3 óra 30 perczkor, Bánrévéről reggel 5 óra 21 perczkor fog indulni és Dobsinára d. e. 9 óra 13 perczkor fog érkezni.

Továbbá Miskolcz és Fülek között szintén egy uj személyvonat helyeztetik forgalomba, a mely Miskolczról d. e. 9 óra 55 perczkor indittatik és Fülekre d. u. 1 óra 12 perczkor érkezik. E vonat Miskolczon a Kassa és Bátyu felőli gyorsvonatoktól, Bánrévén Dobsina felé, Feleden Rimaszombat felől és Füleken Budapest és Ruttka felé a nappali személyvonatokhoz fog csatlakozást közvetiteni.

A csatlakozásoknak minél jobban való kiszélesitése czéljából a jelenleg Miskolczról d. u. 1 óra 18 perczkor induló személyvonat csak d. u. 3 óra 21 perczkor fog indulni és Fülekre este 6 óra 32 perczkor érkezik.

A jelenleg Miskolczról este 6 óra 40 perczkor csak Bánrévéig közlekedő vegyesvonat forgalma a bánréve—füleki vonalrészre is kiterjesztetik. Ezen vonat a jelenlegi vonatokkal csatlakozásban Miskolczról este 6 óra 50 perczkor indittatik és Fülekre éjjel 10 óra 33 perczkor érkezik, a hol csatlakozást közvetit a vegyes vonathoz Budapest felé, azonkivül Bánrévén Dobsina felé és Feleden Tiszolcz felől és felé fog összeköttetést nyer.

Az ellenkező irányban a jelenleg Bánrévéről d. e. 9 óra 1 perczkor Miskolczra érkező vegyesvonat Fülektől kiindulólag fog közlekedni, a honnan Budapest és Ruttka felőli csatlakozással reggel 5 óra 53 perczkor fog indulni és Miskolczra d. e. 9 óra 14 perczkor fog érkezni.

A jelenleg Fülekről d. u. 2 óra 50 perczkor Miskolczra érkező személyvonat Fülekről d. e. 10 óra 7 perczkor indittatik és Miskolczra már d. u. 12 óra 58 perczkor érkezik.

A jelenleg Fülekről este 8 óra 39 perczkor Miskolczra érkező vonat Fülekről délután 2 óra 39 perczkor fog indulni és Miskolczra d. u. 5 óra 47 perczkor fog érkezni s ott Budapest, Kassa és S.-A.-Ujhely felé nyer összeköttetést.

Végül Bánrévétől Dobsináig a Miskolcz és Fülek felőli személyvonatokkal csatlakozásban egy gyorstehervonat személyszállitásra rendeztetik be. Ezen vonat Bánrévéről este 8 óra 55 perczkor fog indulni és Dobsinára éjjel 1 óra 2 perczkor fog érkezni.

Ellenben megszüntettetik Miskolcz és Fülek között a Miskolczról jelenleg d. u. 3 óra 40 perczkor Fülekre induló s az onnét d. e. 11 óra 12 perczkor Miskolczra érkező vegyesvonat; Bánréve és Fülek között a Bánrévéről jelenleg d. e. 10 órakor Fülekre induló gyorsvonat; Bánréve és Dobsina között pedig a Bánrévéről jelenleg reggel 7 óra 30 perczkor Dobsinára induló gyors-tehervonatnál a személyszállitás.

A budapest—kolozsvár—predeáli vonalon.

A jelenleg Aradon át Budapest k. p. u. és Tövis között mindkét irányban közlekedő gyorsvonat folytatólag Tövis és Predeál között is kiterjesztetik s Predeálon ismét közvetlenül csatlakozik a román vasut gyorsvonatához Bukarest felé, illetve felől.

E vonat Budapest és Brassó között I. és II. oszt., Brassó és Predeál, illetve Bukarest között csak I. oszt. kocsikkal fog közlekedni.

Ezen vonat Budapest k. p. u.-ról délután 1 óra 55 perczkor, Tövisről éjjel 11 óra 55 perczkor indul és Predeálba másnap reggel 6 óra 29 perczkor, Bukarestbe d. e. 11 óra 25 perczkor (keleteurópai időben) érkezik. Bukarestből pedig d. u. 5 óra 30 perczkor (keleteurópai időben) indul és Tövisre másnap éjjel 3 óra 18 perczkor, Budapest k. p. u.-ba d. u. 1 óra 10 perczkor érkezik. A Budapestről d. u. 1 óra 55 perczkor induló gyorsvonatnál Rákoson és Nagy-Katán csak az utasok felszállása engedtetik meg.

A Budapest k. p. u.-ból Kolozsváron át Predeál felé este 9 óra 15 perczkor induló gyorsvonat Kolozs-Karán, Kolozsvárról Budapest felé reggel 5 óra 23 perczkor induló gyorsvonat pedig Jegenyén a fürdőévad tartama alatt feltételesen megállittatik.

A kiránduló közönség érdekeinek jobb kielégitése czéljából Budapest és Nagy-Káta között május 15-étől szeptember 15-éig ünnep és vasárnapokon mindkét irányban egy-egy uj helyi vonat fog közlekedni. E vonat Budapestről d. u. 12 óra 10 perczkor indul és Nagy-Kátára d. u. 2 óra 37 perczkor érkezik; Nagy-Katáról pedig este 6 óra 55 perczkor fog indulni és Budapestre este 9 óra 25 perczkor érkezik.

A jelenleg Nagyváradról d. u. 1 óra 22 perczkor Kolozsvárra induló vegyes vonat forgalma a csucsa—kolozsvári vonalrészen megszüntettetik, ellenben Bánffy-Hunyad és Kolozsvár között egy tehervonat naponta II., III. oszt. személyszállitással rendeztetik be. E vonat Bánffy-Hunyadról d. u. 2 óra 1 perczkor indittatik és Kolozsvárra d. u. 5 óra 22 perczkor érkezik. Ennek folytán a jelenleg Budapestről reggel 8 óra 30 perczkor Brassó felé közlekedő személyvonatoknál a szomszédos forgalmu menetjegyek használata csak a nagyvárad—csucsai és bánffy-hunyad—tövisi vonalrészen nincsen megengedve. Ágostonfalva és Brassó között minden pénteken és a brassói országos vásárok napjain egy tehervonat fog személyszállitással közlekedni, a mely Ágostonfalváról éjjel 4 óra 26 perczkor indul és Brassóra reggel 7 óra 4 perczkor érkezik.

Brassó és Predeál között junius 1-étől minden csütörtökön, ünnep- és vasárnapon, valamint a görögkeleti ünnepnapokon mindkét irányban egy-egy helyi személyvonat, mely csatlakozásban lesz a román államvasutak vonatával, ismét forgalomba helyeztetik. — E vonat Brassóról este 6 óra 40 perczkor indul és Predeálra este 8 órakor érkezik; Predeálról pedig reggel 6 óra 30 perczkor indul és Brassóra reggel 7 óra 40 perczkor érkezik.

A hatvan-szolnoki vonalon egy uj vegyesvonat helyeztetik forgalomba, a mely Hatvanból, Kassa felől csatlakozással reggel 4 óra 57 perczkor indul és Szolnokra d. e. 8 óra 15 perczkor érkezik.

A Szolnokról jelenleg d. u. 1 óra 30 perczkor Hatvanba induló vegyesvonat az uj menetrend szerint Szolnokról d. u. 2 óra 40 perczkor indul és Hatvanba este 6 óra 10 perczkor érkezik. Ezen vonat Ujszászon a Budapest k. p. u.-ból d. u. 1 óra 55 perczkor induló gyorsvonattal, Hatvanban pedig a Budapestre este 8 óra 40 perczkor érkező személyvonathoz fogja a csatlakozást közvetiteni.

A kis-terenne—kis-ujszállási vonalon.

Kisujszállás és Szalók-Taksony között mindkét irányban egy-egy vonat forgalomba helyeztetik. Ezen vonat Kisujszállásról csatlakozással a Budapest felől érkező gyorsvonathoz d. u. 5 óra 19 perczkor indul és Szalók-Taksonyra este 6 óra 39 perczkor érkezik; Szalók-Taksonyról pedig este 8 órakor indittatik és Kisujszállásra este 9 óra 14 perczkor érkezik s ott csatlakozást talál a Püspök-Ladány felé induló személyvonathoz.

A püspökladány—máramarossziget—kőrösmezői vonalon.

A Budapest és Kolozsvár közötti gyorsvonatokhoz csatlakozólag jelenleg csak Püspökladány és Debreczen között közlekedő gyorsvonatok forgalma a debreczen—máramarosszigeti vonalrészre is kiterjesztetik és részükre Kaba állomáson feltételes megállás rendszeresittetik. A Budapest felé közlekedő gyorsvonat Máramarosszigetről reggel 4 órakor indul és Püspökladányba ugy mint jelenleg d. e. 9 óra 46 p.-kor érkezik. Az ellenvonat Püspökladányból este 6 órakor indittatik és Máramarosszigetre éjjel 11 óra 40 perczkor érkezik. Az előbb nevezett vonat Szatmáron Nagy-Bánya felé és Máramarosszigeten Kőrösmező felé fog csatlakozást közvetiteni.

E vonaloknak a debreczen—máramarosszigeti vonalrészre való kiterjesztése folytán a Debreczenből jelenleg este 8 órakor Máramarosszigetre induló személyvonat megszüntettetik; és csak Debreczenből este 7 óra 58 p.-kor induló és Szatmárra éjjel 12 óra 27 p.-kor érkező tehervonat személyszállitásra rendeztetik be.

A Máramarosszigetről jelenleg éjjel 11 óra 30 perczkor induló és Debreczenbe reggel 7 óra 50 perczkor érkező személyvonat, II., III. harmadik osztályával csak Szatmár és Debreczen között hagyatik forgalomban.

Végül a jelenleg Püspökladányból Szatmárra d. e. 9 óra 3 perczkor érkező és az onnét d. u. 2 óra 47 p.-kor Püspökladányba induló személyvonat forgalma a királyházai vonalra kiterjesztetik, hol a Bátyu-Királyháza közötti gyorsvonatokkal csatlakozásba hozatik. Ezen vonal Szatmárról d. e. 11 óra 50 perczkor indul és Királyházára d. u. 1 órakor érkezik; Királyházáról pedig d. u. 1 óra 33 p.-kor indittatik és Szatmárra d. u. 2 óra 41 p.-kor érkezik.

A bátyu—királyházai vonalon jelenleg Bátyuról éjjel 10 óra 48 perczkor Királyházára induló és innen reggel 5 órakor Bátyura érkező személyvonatok forgalmon kivül helyeztetnek.

A debreczen—füzesabonyi vonalon Ohát-Kócsról jelenleg reggel 5 óra 11 perczkor Debreczenbe induló és innen este 6 óra 59 perczkor Ohát-Kócsra érkező vegyesvonat forgalma a tisza-füred—ohát-kócsi vonalrészre is kiterjesztetik. E vonat Tisza-Füredről reggel 4 óra 18 p.-kor fog indulni; az ellenkező irányból pedig Tisza-Füredre este 7 óra 56 p.kor fog érkezni.

A Debreczenbe való érkezési, illetve az onnan való indulási idő ugyanaz lesz, mint jelenleg.

A debreczen nagy-léta—vértesi vonalon a Szepes—Sóstóra kirándulóknak Debreczenbe való visszaszállitása érdekéből junius 1-től szeptember 15-ig minden ünnep- és vasárnapon Sáránd és Debreczen között egy uj vegyesvonat helyeztetik forgalomba, a mely Sárándról este 8 óra 33 percz, Szepes-Sóstóról este 9 órakor fog indulni és Debreczenbe éjjel 9 óra 25 p.-kor fog érkezni.

A szeghalom—füzesgyarmati vonalon Szeghalomról jelenleg d. u. 4 óra 28 perczkor Füzes-Gyarmatra induló és vissza d. u. 5 óra 51 perczkor Szeghalomra érkező vegyesvonat forgalmon kivül helyeztetik.

A Füzes-Gyarmatról jelenleg d. u. 3 óra 50 p.-kor Szeghalomra érkező vegyesvonat oda 4 óra 35 p.-kor érkezik s minthogy a Szeghalomról jelenleg este 6 óra 35 perczkor Füzes-Gyarmatra induló vegyesvonat az uj menetrend szerint már este 6 óra 18 perczkor indittatik, a jelenlegi csatlakozások továbbra is fenn fognak állani.

A nagyvárad—szeged—rókusi vonalon Hódmező-vásárhely-Népkerten az összes személyszállitó vonatok rendesen meg fognak állani.

A nagyvárad—vaskohi vonalon. A jelenleg Nagyváradra d. e. 11 óra 5 perczkor érkező vegyesvonat helyett uj személyvonat helyeztetik forgalomba, a mely

Vaskohról éjjel 2 óra 55 perczkor fog indulni és Nagyváradra d. e. 8 óra 48 perczkor fog érkezni. Ezen vonat Várad-Velenczén csatlakozik a gyorsvonathoz Budapest felé.

A nagyvárad—püspökfürdő—felixfürdői vonalon a mult nyáron közlekedett vonatok a fürdőévad tartamára ismét forgalomba helyeztetnek.

A kiskapus—nagyszebeni vonalon május hó 15-től szeptember 15-ig naponta fognak fürdővonatok közlekedni, Nagyszebenből d. u. 3 órakor Vizakna községre és onnan este 7 óra 44 perczkor vissza Nagy-Szebenbe.

A sepsi-szt.-györgy—csikszeredai vonalon. Tusnádtól Sepsi-Szt.-Györgyig julius és augusztus hónapokban egy vonat helyeztetik forgalomba, mely vonat Tusnádról d. e. 10 óra 3 perczkor fog indulni és Sepsi-Szt.-Györgyre d. u. 12 óra 5 perczkor fog érkezni, mely ott a d. u. 12 óra 30 perczkor induló személyvonathoz és ennek közvetítésével Brassóban csatlakozást talál a gyorsvonathoz Budapest és Bukarest felé.

A brassó—zernesti vonalon mindkét irányban egy-egy harmadik vegyesvonat helyeztetik forgalomba. E vonat Zernestről este 7 óra 20 perczkor fog indulni és Brassóra este 8 óra 31 perczkor fog érkezni. Brassóról pedig este 9 óra 15 perczkor indittatik és Zernestre éjjel 10 óra 35 perczkor érkezik.

A budapest—arad—tövisi vonalon. Mindkét gyorsvonat Alvincz állomáson feltételesen megállittatik.

Csaba és Arad között mindkét irányban jelenleg minden pénteken közlekedő vegyesvonat csak az aradi országos vásárok napjain fog közlekedni.

Minden ünnep és vasárnapon, valamint a radnai bucsunapokon Arad és Mária-Radna között mindkét irányban a mult évben is közlekedett helyi vonat ismét forgalomba helyeztetik, minek folytán ezen napokon a reggel 6 óra 30 p.-kor Aradról Tövisre induló és Tövisről este 8 óra 55 perczkor Aradra érkező személyvonatoknál Arad és Mária-Radna között a szomszédos forgalmu és menettérti jegyeknek használata kizáratik.

A helyi vonat Aradról reggel 6 óra 55 p.-kor indul és Mária-Radnára d. e. 8 óra 18 perczkor érkezik; Mária-Radnáról pedig este 8 óra 3 perczkor indul és Aradra este 9 óra 19 perczkor érkezik.

Továbbá személyszállitásra berendeztetik az Aradról este 6 óra 40 perczkor induló és Mária-Radnára este 8 óra 38 perczkor érkező tehervonat.

A Budapest—orsova—verczioroval és szolnok—czeglédi vonalakon.

A keleti expressvonat Bécsből korábban való érkezése folytán, Budapest ny. p. u.-ból már éjjel 12 órakor indittatik és Verczioroyára d. e. 9 óra 47 perczkor érkezik.

Kecskemétről reggel 5 órakor kiindulólag egy uj helyi személyvonat helyeztetik forgalomba, a mely Budapest ny. p. u.-ba reggel 8 óra 20 perczkor érkezik.

A jelenleg Szegedről d. e. 10 óra 30 perczkor Budapest ny. p. u.-ba érkező és az onnan d. u. 4 óra 35 perczkor Szegedre induló személyvonatok az összes megállóhelyeken megállittatnak.

A Verczioroyáról reggel 7 óra 15 perczkor Budapestre ny. p. u.-ba érkező személyvonatnak a czegléd—budapesti vonalrészen való mentesitése czéljából a jelenleg Szolnokról reggel 4 órakor, illetve Czeglédről reggel 5 óra 6 perczkor Budapest ny. p. u. felé induló közvetlen személyvonat Szolnokról már éjjel 3 óra 5 perczkor és Czeglédről már reggel 4 óra 25 perczkor fog indulni és Budapestre reggel 6 óra 45 perczkor érkezik.

Végül a Czeglédről jelenleg reggel 7 óra 42 perczkor Szegedre érkező és az onnét d. u. 5 óra 20 perczkor Czeglédre visszainduló személyvonatok forgalma Czegléd és Kecskemét között megszüntettetik.

A budapest—lajos-mizsei vonalon mindkét irányban egy-egy uj személyvonat helyeztetik forgalomba, a mely Lajos-Mizséről d. e. 11 óra 55 p.-kor fog indulni és Budapestre d. u. 3 óra 10 perczkor fog érkezni; Budapestről pedig este 7 óra 20 p.-kor indittatik és Lajos-Mizsére éjjel 11 óra 2 perczkor érkezik, a Lajos-Mizséről jelenleg d. u. 3 órakor indnló vegyesvonat 6 óra 50 perczkor fog indulni és Budapestre éjjel 11 órakor fog érkezni.

A temesvár—báziási vonalon a jelenleg Báziásról d. u. 4 óra 20 p.-kor Temesvárra induló személyvonat Verseczen vagy Gattajáról érkező személyvonattal hozatott csatlakozásba.

A temesvár—buziási vonalon junius 1-től szeptember 30-ig a fürdőidény tartamára mindkét irányban egy-egy uj személyvonat helyeztetik forgalomba, a mely Buziásról d. e. 11 ó. 25 p.-kor fog indulni és Temesvárra d. u. 12 ó. 56 p.-kor fog érkezni, Temesvárról pedig d. u. 2 ó. 40 p.-kor indittatik és Buziásra délután 4 óra 14 p.-kor érkezik.

A budapest—belgrádi vonalon, a keleti expressvonat, Bécsből korábban történő érkezése folytán, Budapest k. p. u.-ból már éjjel 12 óra 20 p.-kor fog indulni és Belgrádba reggel 6 ó. 20 p.-kor fog érkezni.

A jelenleg Budapestről Belgrádba este 8 ó. 55 p.-kor induló vegyesvonat a budapest—szabadkai vonalrészen személyvonattá átalakittatott, mely Budapestről éjjel 10 ó. 20 p.-kor indul és Szabadkára a jelenlegi csatlakozasoknak érintetlenul való hagyasa mellett reggel 4 óra 9 p.-kor érkezik.

A kecskemét—fülöpszállási vonalon a helyi érdekek jobb kielégitése czéljából, a Kecskemétről jelenleg reggel 7 ó. 30 p.-kor induló vegyesvonat az uj menetrend szerint már reggel 4 órakor fog indulni és Fülöpszállásra reggel 6 órakor érkezik, a Fülöpszállásról jelenleg d. e. 11 ó. 30 p.-kor induló vegyesvonat pedig a budapesti csatlakozásnak felvétele végett csak este 6 ó. 56 p.-kor fog indulni és Kecskemétre éjjel 9 ó. 12 p.-kor fog érkezni.

A szeged-rókus—szabadkai vonalon. Palics és Szeged-Rókus, valamint Palics és Szabadka között junius 1-től szeptember 15-éig a fürdővonatok következőleg közlekednek: Ünnep- es vasárnapokon indulás Szeged-Rókusról d. u. 1 ó. 15 p.-kor Palicsra és onnan este 9 ó. 5 p.-kor vissza Szeged-Rókusra; továbbá naponta indulás Szabadkáról d. u. 5 ó. 10 p.-kor és este 7 óra 40 p.-kor Palicsra, onnét Szabadkáról pedig este 6 óra 55 p.-kor és este 8 ó. 10 p.-kor.

Ezenkivül forgalomba helyeztetik május 15-től szeptember 15-éig mindkét irányban naponta közlekedő személyvonat, melynek indulása Szabadkáról reggel 7 ó. 15 p.-kor, érkezése Palicsra reggel 7 óra 30 p.-kor lesz, Palicsról visszaindulás reggel 7 ó. 40 perczkor és érkezés Szabadkára reggel 7 ó. 55 p.-kor.

Végül forgalomba helyeztetik május 1-től szeptember 30-ig Szabadka és Palics között 2—2 uj naponként közlekedő személyvonat. E vonatok Szabadkáról d. u. 3 ó. 30 p.-kor és este 10 ó. 36 p.-kor; Palicsról vissza pedig d. u. 4 ó. 13 p.-kor és este 11 ó. 15 p.-kor indulnak.

A szabadka-dáljai és az uj-dombovár—dáljabosnabródi vonalon Budapestnek Boszniával való kedvezőbb összeköttetése czéljából Szabadka—Dálja—Bosna-Bród között mindkét irányban, s mindhárom kocsiosztályt szállitó gyorsvonat forgalomba helyeztetik.

Ezen gyorsvonat Szabadkáról csatlakozással a Budapest k. p. u.-ról az uj menetrend szerint d. u. 2 óra 40 p.-kor induló gyorsvonathoz este 6 ó. 22 perczkor indul és Dáljára este 9 ó. 28 percz, Boszna-Bródba éjjel 12 ó. 20 p.-kor érkezik, s ott közvetlenül csatlakozik a bosna—herczegovinai államvasut személyvonatához, az ellenkező irányban pedig Bosna-Bródról ugyancsak közvetlen csatlakozással a bosna-herczegovinai államvasut személyvonatához éjjel 3 óra 20 perczkor indul és Dáljára reggel 6 óra 7 perczkor, Szabadkára pedig d. e. 9 óra 27 perczkor érkezik s ott közvetlenül csatlakozik a Budapest k. p. u.-ra d. u. 1 óra 5 perczkor érkező gyorsvonathoz.

Ezen gyorsvonatnak forgalomba helyezése folytán a jelenleg Szabadkáról este 6 óra 32 perczkor Dáljára induló személyvonat csak Zomborig fog közlekedni, a jelenleg Dáljáról d. e. 8 óra 43 perczkor Szabadkára érkező személyvonat helyett pedig Zomborról Szabadkára egy uj személyvonat fog közlekedni, mely Zomborról reggel 4 óra 46 perczkor indul és Szabadkára reggel 6 óra 55 perczkor érkezik.

Továbbá megjegyeztetik, hogy a jelenleg Bródról éjjel 12 óra 1 perczkor Pécsre és az onnét este 8 óra 18 perczkor Bródra induló személyvonatnak forgalma csak Pécs és Eszék, illetve Bród és Bosna-Bród között tartatik fenn.

Végül Bródból reggel 4 órakor Pécs felé induló személyvonat már Bosna-Bródtól fog közlekedni, a honnét éjjel 3 óra 30 perczkor fog indulni.

Az eszék—uj-kapella—batrinai és a pleternica—pozsegai vonalakon. A jelenleg Uj-Kapella—Batrináról d. u. 1 óra 23 perczkor Pozsegára induló vegyesvonat a Bródról jelenleg d. u. 1 óra 28 p.-kor Zágráb felé induló személyvonattal való csatlakozás létesitése czéljából d. u. 2 óra 30 perczkor indittatik és Pozsegára d. u. 4 óra 12 perczkor érkezik.

A borovó—vukovári vonalon. Az Eszék és Bród között megszüntetendő éjjeli személyvonatokhoz Borovón csatlakozó vonatok szintén megszünnek, ellenben a Budapest és B.-Bród között forgalomba helyezendő gyorsvonatokhoz csatlakozó vonatok ugy Vukovárról, valamint Vukovárra létesittetnek.

A ruma—vrdniki vonalon. A jelenleg Rumáról Vrdnikre d. e. 9 ó. 18 p.-kor induló és onnét d. u. 5 ó. 48 p.-kor Rumára visszaérkező tehervonatoknál a személyszállitás megszüntettetik.

A budapest—fiumei vonalon. Az abbáziai fürdőt látogató közönség, valamint az olaszországi utazók kényelmére Budapest és Fiume között, mindkét irányban egy-egy nappali I. és II. osztályt szállitó, rendes gyorsvonati menetdijak mellett használható gyorsvonat helyeztetik forgalomba, mely gyorsvonatok a Fiume—Velencze és Fiume—Ancona között berendezett hetenkint kétszer inditandó gyorshajó járatokkal és ezek által különösen Róma felé, illetve felől az olasz vasutak vonalaival közvetlen csatlakozásban állanak. Budapestről ezen gyorsvonat reggel 7 óra 15 perczkor indittatik és Fiuméba este 7 óra 40 perczkor érkezik, Fiuméből pedig az ellenvonat reggel 7 óra 25 perczkor fog indulni és Budapestre este 8 óra 35 perczkor fog érkezni; s az előbbi vonal minden hétfőn és csütörtökön az Anconába, kedden és szombaton pedig a Velenczébe menő hajóval, az utóbbi vonat minden kedden és pénteken a Velenczéből, csütörtökön és vasárnapon az Anconából érkező gyorshajóval lesz közvetlen összeköttetésben. Ezen vonatok Fiuméban azon napokon, a melyeken hajóösszeköttetés van, a hajóra, illetve hajóról való átszállás megkönnyitése czéljából a kikötőhelyre állittatnak. Fiume—Zágráb—Pécs és Budapest közötti csatlakozás létesitése czéljából a jelenleg csak Budapest—Uj-Dombovár közötti vonalrészen közlekedő nappali személyvonatok forgalma az uj-dombovár—károlyvárosi vonalrészre is kiterjesztetik.

E vonat Budapestről ugy, mint jelenleg, vagyis d. e. 8 órakor, Uj-Dombovárról d. u. 1 óra 56 perczkor indul és Károlyvárosra éjjel 10 ó. 41 perczkor érkezik; Károlyvárosról pedig reggel 5 óra 6 perczkor indul és Uj-Dombovárra d. u. 2 óra 7 perczkor, Budapestre ugy, mint jelenleg, este 7 óra 55 perczkor érkezik.

Ezen vonatok Fiume és Károlyváros között a személyszállitást közvetitő gyors tehervonatokkal állanak csatlakozásban.

Azonkivül a Károlyváros felől közlekedő vonat által Zágrábban Doberlinből és Kőrösön Belovárról állittatik helyre a csatlakozás Budapest felé.

E vonalaknak bevezetése folytán megszüntettetik:

1. A jelenleg Uj-Dombovárról d. u. 2 óra 16 p.-kor Gyékényesre induló vegyesvonat.

2. A Kaposvárról Dombovárra d. u. 12 óra 58 perczkor érkező tehervonatnál a személyszállitás, valamint az ezen vonatnak Dombovártól Uj-Dombovárig folytatását képező vegyesvonat.

3. A Károlyvárosról reggel 5 óra 40 perczkor Gyékényesre induló és onnan éjjel 10 óra 10 perczkor Károlyvárosra érkező vegyesvonat.

A jelenleg Budapest k. p. u.-ról este 6 óra 15 perczkor Adony-Szabolcsra induló vegyesvonat már d. u. 3 óra 20 perczkor indittatik s ennek folytán a jelenleg Budapestről este 8 óra 30 perczkor Fiuméba induló személyvonatnál a szomszédos forgalmu menetjegyek használata engedélyeztetik.

A Zágrábból jelenleg d. u. 4 óra 25 perczkor Gyékényesre induló személyszállitó tehervonat már d. u. 3 óra 25 perczkor indul, mi által Gyékényesen a déli vasut személyvonatához Barcs felé a csatlakozás helyreállittatott.

A déli vasut személyszállitó vonataival Zákányban való csatlakozás létesitése czéljából a Gyékényesről jelenleg éjjel 3 óra 25 perczkor Zágrábba és a d. u. 4 órakor, illetve az uj menetrend szerint d. u. 4 óra 30 perczkor Dombovárra induló személyszállitó tehervonat, valamint ugyancsak Gyékényesről reggel 6 óra 20 perczkor Uj-Dombovárra induló személyvonat már Zákányról és pedig éjjel 3 órakor, d. u. 4 órakor és reggel 5 óra 57 perczkor fognak indulni; a Dombovárról jelenleg d. e. 11 óra 15 perczkor és a Zágrábból este 9 óra 16 perczkor, illetve az uj menetrend szerint este 7 óra 45 perczkor Gyékényesre érkező személyszállitó tehervonatok hasonlóképen Zákányig fognak közlekedni, a hova d. e. 11 óra 42 perczkor és este 8 óra 45 perczkor fognak érkezni.

Végül Fiume és Delnice között mindkét irányban egy-egy helyi személyvonat junius 1-től kezdve ünnep és vasárnapokon fog közlekedni. Ezen vonat Fiuméből d. u. 1 óra 45 perczkor indul és Delnicére d. u. 4 óra 26 perczkor érkezik, Delnicéről pedig este 6 óra 46 perczkor indittatik és Fiuméba éjjel 9 óra 35 perczkor érkezik.

A székesfehérvár—paksi vonalon,

A Székesfehérvárról jelenleg reggel 4 óra 35 perczkor Paksra induló és onnan éjjel 10 óra 4 perczkor Székesfehérvárra érkező vonatoknak Adony—Szabolcs állomáson való hosszas tartózkodása megszüntettetik. E vonat Székesfehérvárról reggel 7 óra 56 perczkor fog indulni és Paksra d. u. 2 óra 15 perczkor érkezik, Paksról pedig d. u. 1 óra 20 perczkor fog indulni és Székesfehérvárra este 7 óra 25 perczkor érkezik.

A jelenleg Paksról éjjel 2 óra 50 perczkor induló és oda este 7 óra 54 perczkor érkező vonat, közvetlen folytatást nyer Adony—Szabolcs és Budapest között. E vonat az uj menetrend szerint Paksról éjjel 2 órakor fog indulni és Adony—Szabolcsra reggel 5 óra 18 p.-kor Budapest k. p. u.-ba reggel 7 óra 55 perczkor érkezik.

Az ellenkező irányban pedig Budapestről d. u. 3 óra 20 perczkor, Adony—Szabolcsról este 6 óra 3 perczkor indul és Paksra este 9 óra 33 perczkor érkezik.

Ezen vonatok Adony—Szabolcson, az Adony—Szabolcs és Székesfehérvár között közlekedő vegyesvonatokkal közvetlen csatlakozásban állanak.

A sárbogárd—szegszárdi vonalon mindkét irányban egy-egy uj személyvonat helyeztetik forgalomba, a mely Sárbogárdról Dombovár felőli csatlakozással reggel 5 óra 22 perczkor fog indulni és Szegszárdra d. e. 8 óra 18 perczkor fog érkezni, Szegszárdról pedig este 7 óra 23 perczkor indittatik és Sárbogárdra éjjel 10 ó. 24 perczkor érkezik.

A kaposvár—fonyód—fürdőtelepi vonalon.

A fürdő- és kiránduló közönség igényeinek kielégitése czéljából junius 15-től szeptember 15-ig ünnep és vasárnapokon Fonyód-fürdőtelepről egy helyi vonat helyeztetik forgalomba, mely este 7 óra 26 perczkor fog indulni és Kaposvárra éjjel 10 óra 20 perczkor fog érkezni.

A somogy-szobb—balaton-szent-györgyi vonalon junius 15-től szeptember 15-ig ünnep és vasárnapokon mindkét irányban fürdővonat fog közlekedni. E vonat Somogy-Szobbról d. e. 11 óra 40 perczkor fog indulni és Balaton-Szt.-Györgyre d. u. 2 óra 47 perczkor fog érkezni; Balaton-Szt.-Györgyről pedig este 7 óra 20 perczkor indittatik és Somogy-Szobbra éjjel 10 óra 29 perczkor érkezik.

A zágráb—csáktornyai és a zabok—krapina—teplitz—krapinai vonalakon Zapresics—Zabok—Krapina—Teplitz és folytatólag Krapina között a fürdővonat május 15-től szeptember 15-ig forgalomba helyeztetik.

E vonat Krapináról délelőtt 10 óra 57 perczkor, Zabok—Krapina—Teplitzről délelőtt 11 óra 50 perczkor indul és Zapresicsre d. u. 12 óra 54 perczkor érkezik, a hol a déli vasut vonatához Steinbrück felé csatlakozik; az ellenirányban pedig csatlakozással a déli vasut vonatához Zágráb felől, Zapresicsről d. u. 1 óra 40 perczkor, Zabok—Krapina—Teplitzről d. u. 2 óra 48 perczkor indul és Krapinára d. u. 3 óra 32 perczkor érkezik.

Továbbá Varasd és Varasd—Teplitz között mindkét irányban május 15-től szeptember hó 15-ig ünnep- és vasárnapokon egy helyi vonat is fog közlekedni. Ezen

vonat Varasdról d. u. 2 óra 15 perczkor indul és Varrász—Teplitzre d. u. 2 óra 30 perczkor érkezik; Varrász—Teplitzről pedig d. u. 2 óra 50 perczkor indul és Varasdra d. u. 3 óra 5 perczkor érkezik.

A nyári menetrendre vonatkozó egyéb részletes adatok ugy a menetrend-hirdetményekből, valamint az állomásokon a kapusok, illetve személy-pénztáraknál, nemkülönben a városi menetjegyirodákban 10 darabonkint 15 krért kapható menetrend könyvecskéből vehetők ki.

A jelenlegi menetrendből az uj menetrendbe való átmenetre nézve az utazó közönség a következőkre figyelmeztetik:

A budapest—galantha—zsolnai vonalon az uj menetrend szerint a Zsolnáról este 8 óra 41 perczkor induló uj személyvonat az április 30-ka és május 1-je közötti éjjelen csak Galgócz-Lipótvárról kiindulóag közlekedik, mig a Budapest ny. p. u.-ról éjjel 10 óra 45 perczkor Zsolna felé induló uj személyvonat Budapest ny. p. u.-ból már április 30-án indittatik.

A Szeredről jelenleg éjjel 10 óra 47 perczkor Galanthára induló vegyesvonat április 30-án már nem fog közlekedni.

Az uj menetrend szerint Budapest ny. p. u.-ból éjjel 11 óra 20 perczkor Váczra induló személyvonat már április 30-án indittatik s végül a jelenleg Budapest ny. p. u.-ból este 9 óra 5 perczkor Pozsonyba induló szélmélyszállító tehervonathoz menetjegyek április 30-áról május 1-ére hajló éjjelen már csak Érsekujvárig adatnak ki.

A szered—nagyszombati vonalon a Nagyszombatból jelenleg éjjel 10 órakor induló és Szeredre éjjel 10 óra 32 perczkor érkező vegyesvonat április 30-án már nem fog közlekedni.

A bánrévén—dobsinai vonalon az uj menetrend szerint Bánrévéről este 8 óra 55 perczkor induló személyszállító tehervonat április 30-áról május 1-ére hajló éjjelre meg nem fog közlekedni.

A budapest—arad—predeáli vonalon a Budapes k. p. u.-ról április 30-án d. u. 1 ó. 55 p.-kor induló gyorsvonat már Predeálig fog közlekedni; ellenben a predeál—arad—budapesti irányban közlekedő vonat az április 30-ka és május 1-seje közötti éjjelen Predeál és Tövis között még nem fog forgalomba helyeztetni, hanem május 1-én reggel csak Tövisrol fog indittatni.

A püspök-ladány—máramaros-sziget—körösmezői vonalon a Máramaros-Szigetről jelenleg éjjel 11 ó. 30 p.-kor Debreczenbe induló személyvonat április 30-ról május 1-seje hajló éjjelen M.-Sziget és Szatmár között már nem fog közlekedni.

Az uj menetrend szerint Debreczenből este 7 óra 58 p.-kor Szatmárra induló személyszállító tehervonat április 30-ról május 1-sejére hajló éjjelen még nem fog közlekedni, hanem április 30-án Debreczenből jelenleg este 6 ó.-kor induló személyvonat csak Szatmárig vezettetik be.

A batyu—királyházai vonalon a Bátyurol jelenleg éjjel 10 ó. 48 p.-kor Királyházára induló személyvonat április 30-ról május 1-jére hajló éjjelen még bevezettetik.

A szabadka—dáljai, uj-dombovár—dálja—bosnabródi és borovó—vukovári vonalakon.

Az uj gyorsvonat Szabadka, Dálja és Bosna-Bród között április 30-ról május 1-sejére hajló éjjelen még be nem vezettetik.

A jelenlegi menetrend szerint április 30-án Pécsről d. u. 3 ó. 18 p.-kor induló este jelenleg személyvonat, mint ilyen csak Dáljáig közlekedik, onnan azonban még május 1-én éjjel 12 ó. 20 p.-kor folytatólag, mint külön személyvonat indittatik Bosna-Bródra, a hová reggel 4 órakor érkezik.

Ezen különvonathoz csatlakozással Borovó és Vukovár között május 1-én mindkét irányban egy-egy külön személyvonat fog közlekedni, mely Vukovárról Borovóra éjjel 1 óra 10 perczkor; Borovóról Vukovárra pedig éjjel 1 óra 10 perczkor indul.

Végül a jelenlegi menetrend szerint Bosna-Bródról éjjel 11 óra 24 perczkor Bród felé induló személyvonat április 30-án csak Ibródig fog közlekedni.

A dombovár—báttaszéki vonalon az uj menetrend szerint Báttaszékről este 9 óra 18 perczkor Dombovárra induló személyvonat április 30-ka és május 1-seje közötti éjjelen még nem fog közlekedni.

Budapest, 1897. április 16-án.

Az igazgatóság.

Utánnyomás nem díjaztatik.

Haszonbérbeadás.

A somogy-megyei dávodi puszta

haszonbérbe adatik.

A feltételek megtudhatók **a déghi uradalom** (p. Lepsény) **igazgatósági hivatalában.**

3796

A magyar

gazdatisztek és erdőtisztek országos egyesülete szándéka a t. cz. tagjaiszokon és bérli urakuak Allásközvetitő osztályánál bejelentett tagjai ellebyezésen. Az ez ügyben való felvilágosiások és közvetitések díjmentesek.

Mezőgazd. és erdőszetileg foglalkozó t. nyugdíjlüldezete. Szeszkötöl biztosítatnak: nyugdíja, és özvegyi díjra, mint gazdasági, erdőmeni és ezekhez szkszt foglalkozóu egyének számára a legolcsóbb díjtöredékkel, mert nem nyereségvadászat alakult vállalat. Kérdezzen alapszabályt díjtáblázatot és bővebb felvilágositással szolgál az iroda: Budapest, IX. kor., Lónyay-utcza 7. sz. alatt.

Szőlő permetezőimet.

mikyen Vermorel rendszer szerint készítenek s a legnagyobb kedvezőnek és legjoudosóbb sk [illegible] nek, alkalmas a n. é. gazdaságban b. figyelmébe, kazárlás [illegible] jótállás, 1 király perme ó 6 Budapest gyárunkban [illegible] 11 frt. Egy kocsma [illegible] 12.50 frt. Czimzés [illegible] 50 kr. [illegible] fizetésre vagy utánvét mellett 6 havi váltó ellenében darabonkint 20 [illegible] 11 frt.

Király Alajos

első magyar permetezőgép szőlőpermetező gépgyár a

Budapest. VI. Szabolcs-utcza 4.

A régeszetszakban alkalmas egy egy permetező eszközzel frt 5.—, két permetező eszközzel forint 2.50.

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület által 1000 frt pályadijjal jutalmazott

és még ez év folyamán kiadandó

GAZDASÁGI KÖNYVVITELTAN

alapján összeállitott

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOKBÓL

sz.	nyom.		ív	kr.
1.	„	Előjegyzési könyv	1	2
2.	„	Napszámbér és szakmánybér kimutatása	1	6
3.	„	Leszámolási könyv	1	3
4.	„	Szegődmény táblázat, külf. és beliv	1	6
5.	„	Szemesgabona kimutatás, külf. és belív	1	6
6.	„	Csépelt gabona „ „ „ „	1	6
7.	„	Napszámos jegyzék „	1	4
8.	„	Tejeladási jegyzék, külf. és beliv.	1	3
9.	„	Pénztári napló, külf. és beliv	1	6
10.	„	Pénztári főkönyv, bevételi kimutatás, bel- és külív	1	6
11.	„	Követelések jegyzéke, bel- és külív	1	6
12.	„	Gép- és eszközleltár „ „	1	6
13.	„	Épületleltár, külf. és beliv	1	6
14.	„	Pénztári főkönyv kiadási kimutatás külf. és beliv	1	6
15.	„	Telekleltár, külf. és beliv	1	6
16.	„	Termény és anyag leltár, külf. és beliv	1	6
17.	„	Leltári napló	1	3
18.	„	Eleven leltár, külf. és beliv	1	6
19.	„	Szegődmény-levél	1	1
20.	„	Ló- és szarvasmarha-kimutatás	1	6
21.	„	Juh- és sertés-kimutatás	1	6
22.	„	Különféle tárgyak kimutatása	1	6
23.	„	Fogyasztási anyag „	1	6
24.	„	Tüzelő anyag „	1	6
25.	„	Szerszámfa „	1	6
26.	„	Állati termények „	1	6
27.	„	Póttakarmány „	1	6
28.	„	Méreg	1	5
29.	„	Próbacséplési jegyzék	1	6
30.	„	Vetési és aratási jegyzék	1	5
31.	„	Ellesi jegyzék (csikó és borju)	1	5
32.	„	Termés-kimutatás	1	2
33.	„	Ellesi jegyzék (harány és malacz)	1	5
34.	„	Darálási jegyzék	1	5
35.	„	Fejési napló	1	5
36.	„	Gazdasági napló	1	5
37.	„	Trágyázási „	1	2
38.	„	Csépelési jegyzék	1	5
39.	„	Tejelés-kimutatás külf. és beliv	1	2
40.	„	Takarmányozási előirányzat	1	6
41.	„	Vetési előirányzat	1	6
42.	„	Takarmányozási jegyzék	1	5

állandóan raktárt tartunk.

Összeállitotta: SUSCHKA RIKÁRD

a magyaróvári gazd. akadémia gazd. intézője.

Az összes nyomtatványokból **mintavek** az O. M. G. E. tagoknak és a „Köztelek“ előfizetőinek 2 frt 20 kr. előleges beküldése mellett portómentesen küldetnek.

Árjegyzékkel és felvilágositással készséggel szolgálunk.

Megrendelések

a „KÖZTELEK“ kiadóhivatalához IX. kerület, Üllői-ut 25. sz. küldendők.

Hirdetési ár 15 sorig 30 kr., ezen felül minden szó 2 kr., kétszer betűkkel 4 kr. Czím és kösönös minden betűszámul 20 kr. Bélyegtőrvény.

KIS HIRDETESEK.

Csak mezőgazdák és a szakirodalom termányei, tovább'á állást keresők és adók hirdetésnél vétetnek fel a kedvezőnyös arvalban.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel válaszra szükséges levélbélyeget vagy levelezőlapot küldenek.

Tisztelettel kérjük mindazokat, kik valamely jellegű hirdetésre ajánlatukat kiadóhivatalunkba küldik, azokhoz a megfelelő levélbélyeget csatolni szíveskedjenek, mert a kiadóhivatal azt saját költségén nem továbbíthatja.

BETÖLTENDŐ ÁLLÁS.

Tejtérlő

[illegible]

3732

Intelligens

[illegible]

3733

Megbízható

[illegible]

2807

Nőtlen

[illegible]

2806

Kerestelik

[illegible]

Házi kisasszony

[illegible]

Gazdasági

[illegible]

ÁLLÁST KERESŐK.

[illegible]

Gazdasági

[illegible]

Fiatal

[illegible]

Erdőőri

[illegible]

Gazdasztiszi állást

[illegible]

Gazdasztiszi

[illegible]

Elméletileg

[illegible]

Gazdasztiszt

[illegible]

Okleveles

[illegible]

Gazdasztiszt,

[illegible]

Rendelkező

[illegible]

Adai

[illegible]

Földmivelési

[illegible]

Nőtlen,

[illegible]

Gazdasági,

[illegible]

ÁLLATOK.

1½—2 éves

[illegible]

Jukkerló.

Két almásderes lipizzai igen csinos 6 és 7 éves, egyik herélt, másik kancza, a fővárosban használhatók, kitűnő menők, női fogatnak is alkalmasak, eladók.

A lovak megtekinthetők és régtől átvehetők a „Tattersal"-ban.

Tenyészkosok.

[illegible]

Három

[illegible]

Keresek

[illegible]

Három

[illegible]

Salamon

[illegible]

Megvétetre

[illegible]

VEGYESEK.

Cséplőgép,

[illegible]

Eladó

[illegible]

Élősövény.

[illegible]

Kolop

kénes-fürdő

és

gyógyvíz.

A kolopi kénesfürdő és gyógyvíz az 1890-ki **ezredéves kiállítason elismerő oklevéllel tüntettetett ki.**

Ugyanott az orvosi congresszuson Ngs. Hőka Árpád egyetemi tanár úr mint a legerősebb kénhydrogénes vízről nagy [illegible] szól, — valamint Szabad Lyceumban Ngs. Hankó Vilmos tanár úr esodás kénes hidegvizének nagy és fényes jövőt jósol.

A fürdő kitűnősen gyógyít mindenféle

heveny és idült osuzos

bántalmakat, mindennemű

heveny és idült

hörbajokat,

kiváló hatással van a

légző és emésztő szervek hurutos

bántalmainá.

A fürdő Jász-Nagykun-Szolnok megyében

Tisza-Süly

község — mely posta- és távirda-állomás, van. Prospectusok kívánatra ingyen küldetnek.

A fürdőévad kezdődik:

május 1-én

és tart szeptember hó végéig.

A vizre vonatkozó megrendelések és további felvilágosítások

Végess Sándor

földbirtokos s fürdőtulajdonoshoz **Kolop-fürdő,** utolsó posta **Tisza-Süly,** intézendők.

Birtokbérbeadás.

[illegible]

500 hold!!!

[illegible]

Tokaji bor

kapható

[illegible]

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

[illegible]

Eladó

[illegible]

Pótvetésre

kifogástalan

minőségű

répamagot

ajánl

HALDEK

Budapest, Károly-körút 9.

Eladó

[illegible]

A népies időjelző

(dr. Szentgyörgyi Welsztól) táblázatiával és legmegbízhatóbban értesíthetünk a jövő napi időjárásról, ennek minden szeszélyeskedése mellett is. A könyvnek ára 3 frt, mely postautalványnyal, nevezett iróhoz (Budapest, Ferencz-körút 40 sz.) beküldöje a művet azonnal, portómentesen megkapja.

Raphaiháncs 40 ft.

Azurin-Knittelfeldi 120 ft.

Peronospora permetező Vermorel 14 ft.

HALDEK

magkereskedésében

Budapest, Károly-körút 9.

Ő csász. és kir. Felsége **József főherczeg** és Ő királyi Felsége **Fülöp Szász-Czibulg-Gothai herczeg** udv szállítója.

Dr. Lendl Adolf,

tanár

praeparatoriuma

és

tanszerkészítő

intézete

BUDAPEST,

II. Donáti-u. 7.

Legmagasabb és magas elismerések; aranyérmek, diszokleveél stb. stb. miniszteri ajánlások. 2036

A jánlottak

emlősök és madarak,

természethű,művészi és tartós **kitömésére.**

Jutányos árak,

Az állatok friss állapotban előleges preaparatio nélkül küldendők be.

Ausztriával

[illegible]

Bérszántás gőzekével.

A legujabb eredeti **Fowler-féle Componnd gőzekékkel** talajmivelésre vállalkozik 3171

WOLFF ERNŐ gőzszántási vállalkozó,

Budapest, Kelenföld, Fowler-telep.

Csemiczky és Társa

BUDAPEST,

I. ker., Városmajor-u. 57. szám.

A t. gazdaközönség, figyelmébe ajánljuk törvényesen védett állatgyógyászati készítményeinket:

PORCEIN

biztos ól- és gyógyszer sertésvész ellen

	10	25	50	darab sertés számára szolgáló
adagokban ára	3.—	7.50	15.—	forint

Kehe-por, lovak, juhok, kutyák és szarvasmarhák számára.
Egy kis doboz 75 kr; egy nagy doboz 1 frt 40 kr.

Kólika-cseppek lovak számára. ... ... Egy üveg 60 kr.

Seb-olaj a legkitűnőbb szer mindennemű nyitott állati sebek és fistulák gyógyitására. ... ... Egy üveg 1 frt.

Restitutions-fluid (Üdítő szesz) lovak számára ... ... Egy üveg 1 frt.

Elsőrendű manila kévekötőfonalat

bármily szerkezetű aratógéphez

43 forintért szállit a

Szegedi kenderfonógyár részv. társaság

SZEGEDEN.

Ugyanitt ***gazdasági kötélárukat*** a legjobban és legolcsóbban szerezhetők be. 3541

Propper Samu

mezőgazdasági gépraktára

Budapest, Váczi-körut 52.

Ajánlja mérsékelt árakon a jelen idényre

SACK RUDOLF

legujabb rendszerű és a **legmeszszebb menő igényeknek is megfelelő**

többsoros répakapálógépeit,

eredeti

Sack aczélekéit

és azokra ugy a szőlő, mint **burgonya, kukoricza** stb. mivelése czéljából szükséges **kiegészítőket.**

Deering-féle kaszálógép.

Ez a kalommal különösen élhiszi a t. gazdaközönség **becses figyelmét az általa** képviselt **DEERING-féle** a világ legnagyobb amerikai aratógépgyárának **híres**

fükaszálógépeire, marokrakó- és kévekötő aratógépeire,

valamint **egészen aczélból készült SZÉNAGYŰJTŐ** és **szénaforgató gépeire,** mely gépeket teljes jótállás mellett szállítja jutányos árakon.

Bizonyitványok fenti gépekről, kimerítő árjegyzékek és készséges felvilágositások.

Magy. kir. államvasutak. **Üzletvezetőség Kolozsvár**
16834/II. sz.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalast hirdet a helyszinen szükségesnek itélt [illegible] munkák [illegible] elhelyezendő sülyesztő gödör lékesítésére, valamint a szükséges csatornázási munkák végrehajtásra.

A tervek, a kőlésegvetés, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Kolozsvárott az üzletvezetőség pályaudvartisai osztályában a hivalalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbben 1897. évi május hó 29-én déli 12 órára kell benyujtani alulirott üzletvezetőségnél Kolozsvárott.

Az ajánlatok 50 kros, az ajánlat melléklettei ivenkint 15 kros bélyegvel ellátva, lepecsételve és a következő feliratal adandók be: „Ajánlat a Kolozsvárott léteső műhelyépületek kibővítésére."

Csak az ilyen szerkezetű ajánlatok vétetnek fel, [illegible] ajánlat benyujtása megelőző napon 1897. évi május hó 28-án déli 12 órára 40, azaz négyszázötven [illegible] kell a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőség gyűjtőpénztárába [illegible] ajánlatban nem szabadalmi [illegible] értékpapirokban letétetni. A bánatpénzről az [illegible] letétjegy az ajánlatban nem szabadalmi [illegible]

Az értékpapirok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számittatnak, de névértékben felül számitatnak nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett érdemleges ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta utján beküldött ajánlatok és bánatpénzek tértivevényes ajánlatok bár.

Kolozsvár, 1897. évi május hónap.

Az üzletvezetőség.

Magyar királyi államvasutak.

26041/97/III. sz.

Hirdetmény.

Osztrák-magyar-svájczi vasuti közlöny. (A IV. szám. p. [illegible] díjtételére a IV. rész B. füzetben.)

F. é. május hó 1-ével az 1894. évi [illegible] hó 1-téj érvényben [illegible] rész B. [illegible] (fa és könyvdíjszabás) a IV. számu pótlék lép életbe, mely pótlék Bassano, Udine, Polyány, Léva, Nagy-Surány és Várad-Velence állomásokkal való forgalomban fakülönleges [illegible] cre nézve uj díjtételeket, továbbá uj-Gradiska állomás fadíjtételének megváltoztatását, a [illegible] mutató kiegészítését és helyesbítéseit tartalmazza.

Ezen pótlék a részes vasutigazgatóságoknál példányonként 10 krért, 20 centimesért kapható.

Budapest, 1897. április 24.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

(Utánnyomás nem ajánlatik.)

ALBION fükaszáló gépek,

ALBION marokrakó aratógépek,

HARRISON Mc. GREGOR & Co.

angol gépgyárából,

melyek az összes hazai versenyeken kitüntetésben részesültek, legutóbb a turkevei gépversenyen **arany éremmel** díjazattak, kaphatók

GRAEPEL HUGO gépgyárosnál,

Budapest, V., Külső Váczi-ut 46. szám. 3715

Árjegyzék ingyen és bérmentve. **Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

Földbirtokosok és gazdálkodók

becses figyelmébe!

Miután az 1896. évi aratási idény alkalmával a földbirtokosok tulnyomó része a kazalok betakarásához ***kölcsönponyva igénytelemet*** vette igénybe s hogy ezen intézet élénk felviragzásnak indult, csakis annak tulajdonitható, ***hogy czéljainak teljesen megfelelt,*** ugy hogy ez idén szükségessé vált kölcsönintézetem raktárát ***nagyobb mennyiségű uj ponyvákkal gyarapitani.***

Bátorkodom a jövő aratási idény idejére ***kölcsönponyvaimat 96 □m. és 48 □m.*** méretekben, valamint kölcsönponyvámat ***ezennél kedvezőbb mellett*** ajánlani.

Eladásra ajánlok uj és használt zsákokat, uj és használt telitett ponyvákat bármily nagyságban, ugyszintén behordáshoz szekerponyvákat csinyat szövetből 6 frt és 7 frt 50 kr., jutta szövetből 3 frt 50 kr. és 4 frt 50 krért. 3689

NAGEL ADOLF **BUDAPEST, V., Arany János-u. 12.**

MAUTHNER-féle

elpusztithatlan „Diadal" permetező

(Vermorel módszerű), eddig vagy 8000 darab forgalmaztatott, darabja ... ... **14** frt **50** kr.

Rézgálicz, legelső rendű	29	„ — „
Azurin, eredeti knittelfeldi	20	„ — „
Szóda, legelső rendű... ...		„ 90 „
Raffiaháncs, legelső rendű	40	„ — „

Mauthner Ödön

magkereskedése

BUDAPESTEN,

Andrássy-ut 23. sz.

Eredeti franczia luczerna,
Eredeti magyar luczerna,
Muharmag,
Köles,
Czukorczirok,
Hajdina,
Mustármag,
Spergula,
Székely tengeri,
Alcsuthi tengeri.

„Pátria" irodalmi és nyomdai részvénytársaság nyomása Budapest, (Köztelek).